

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس شورای ملی روز سه شنبه (۲۶) بهمن ماه ۱۳۵۰

فهرست مطالب :

الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۹۵ راجع بحمايت از دستمزد و ارسال به مجلس سنا .

۹ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به لایحه اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۱۰۰ مربوط به تساوی دستمزد کارگران زن و کارگران مرد در قبال کارهم ارزش و ارسال بمجلس سنا .

۱۰ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع بلایحه اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۱۲۲ مربوط به سیاست اشتغال و ارسال بمجلس سنا .

۱۱ - تقدیم دو فقره اصلاح بودجه بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی .
 ۱۲ - طرح گزارش شور اول کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به لایحه تأمین آموزش فرزندان کارگر .

۱۳ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع بلایحه موافقت نامه تحدید حدود فلات قاره بین ایران و بحرین .

۱۴ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام راجع بلایحه اصلاح قانون تشکیل سازمان دفاع غیر نظامی کشور .

۱۵ - طرح گزارش یک شوری کمیسیون بودجه راجع به لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور .
 ۱۶ - تعیین موقع جلسه بعد - ختم جلسه .

۱ - بیانات قبل از دستور آقایان: دکتر نایبی - خانم مزارعی - دکتر شفیع امین - دکتر کیان .

۲ - تصویب صورت جلسه قبل .

۳ - تقدیم یک فقره لایحه بوسیله آقای سپهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ .

۴ - طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری دائر به تأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح و ابلاغ بدولت .

۵ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون خارجه راجع بلایحه تعیین مسیر خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاچه های پشت سد ارس و سد انحرافی میل و معان و ابلاغ بدولت .

۶ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع بلایحه اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۱۴ مربوط به استراحت هفتگی در مؤسسات صنعتی و ارسال بمجلس سنا .

۷ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع بلایحه اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۱۹ مربوط به تساوی رفتار نسبت بکارگران داخلی و خارجی از لحاظ جبران خسارات ناشی از حوادث کار و ارسال بمجلس سنا .

۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع بلایحه اجازه

مجلس ساعت نه بیست و پنج دقیقه صبح بریاست آقای عبدالله ریاضی تشکیل گردید

۱ - بیانات قبل از دستور آقایان : دکتر نایبی - خانم مزارعی - دکتر شفیع امین - دکتر کیان

رئیس - نطق‌های قبل از دستور را شروع میکنیم آقای دکتر نایبی تشریف بیاورید .

دکتر نایبی - جناب آقای رئیس - همکاران محترم .

مقارن با زمانیکه مجلس شورای ملی ایران عظیمترین و علمی‌ترین و مفیدترین بودجه تاریخ مشروطیت ایران را در دست رسیدگی دارد بودجه‌ایکه نمودار رشد بی نظیر اقتصادی مملکت و افزایش بی‌مانند درآمد ملی و نمایشگر توزیع عادلانه و منطقی این درآمد در رشته‌های مختلف مربوط به پیشرفت و ترقی ملی است شاید اشاره بمسائلی از نیازمندیهای محلی که لاجرم خارج از چهار چوب و افق چنین بودجه کامل و شامل نیست زائد باشد ولی نظر بر اینکه یادآوری این نیازها و احتیاجات خاص هر منطقه و عطف توجه مقامات اجرائی بدان لااقل این فایده را دارد که تمرکز ذهنی بیشتری را درباره آن موضوع ایجاد نماید و متضمن جلب همکاری مردم نسبت برفع آن نواقص و برآورد آن نیازها میباشد اجازه میخواهم مسائلی چند را درباره حوزه انتخابیه خود عرض برسانم .

در گزارش مشروح و معتدل جناب آقای نخست‌وزیر درباره بودجه اشاره باین نکته مهم شده بود که در طول برنامه چهارم تعداد کشاورزان مملکت در هر هکتار از ۵۵ نفر به ۵۲ نفر رسیده است و مسلماً این نسبت در پایان برنامه پنجم به ۴۸ نفر خواهد رسید . مفهوم این قسمت از گزارش اشاره بدین مسئله اساسی است که بطوریکه قبلاً نیز پیش‌بینی شده بود و انتظار میرفت در اجرای برنامه اصلاحات ارضی نسبت ده‌نشینی قریباً بسود شهرنشینی کاهش پیدا می‌نماید و بدیهی است که هرچه مکانیزاسیون کشاورزی پیشرفت نماید این انتقال سرعت بیشتری خواهد یافت و روی آوری عوامل انسانی از ده بشهر افزایش زیادتری پیدا خواهد کرد . و نگفته پیداست که بروز چنین وصفی مسئله اشتغال این نیروی انسانی را در شهرها و بویژه جذب آنها در بخش صنعت بشدت مطرح می‌نماید در شهرستان اردبیل که خود یکی از مناطق کشاورزی پر جمعیت کشور بشمار میرود هم اکنون لزوم

توجه بدین امر کاملاً خودنمائی می‌کنند چه در اثر عدم وجود واحدهای صنعتی کشاورزانی که به شهرنشینی می‌گرایند چاره‌ای جز مهاجرت به تهران نمی‌یابند و این خود که وضع همه‌گیری دارد موجب بروز مسائل و مشکلات خاص در پابخت می‌گردد و لذا ناگزیر باید برای حل این مشکل واحدهای صنعتی مناسب در شهر ایجاد گردد و باین ترتیب ضمن ایجاد وسائل اشتغال و محل از مهاجرت بی‌پایان و در عین حال بی‌لزوم مردم بمرکز جلوگیری شود . در مطالعه‌ای که برای این منظور از طرف وزارت اقتصاد در منطقه اردبیل بعمل آمده است تا آنجا که بنده اطلاع دارم ایجاد واحدهای مختلفی از قبیل احداث کارخانه شیر پاستوریزه - احداث واحدهای صنعتی پشم شویی و حلای - ایجاد واحدهای مدرن ماشین آلات کشاورزی - ایجاد واحد فورمولاسیون سموم دفع آفات نباتی و بالاخره احداث کارخانه قند بشرط وجود نیاز و متناسب در شهر اردبیل ممکن و مناسب تشخیص شده است و بنده در اینجا از جناب آقای وزیر محترم اقتصاد استدعا می‌کنم در این مورد توجه خاص مبذول دستور فرمایند که موضوع بطور جدی و اساسی مورد مطالعه و اتخاذ تصمیم قرار بگیرد و بنده اطمینان می‌دهم که آمادگی همه‌گونه همکاری و سرمایه‌گذاری از طرف مردم هم وجود دارد و با ایفای نقش هدایت و راهنمایی از طرف دولت نتایج سریع و رضایت‌بخش بدست خواهد آمد و موجبات اشتغال افرادی که از دهات بشهر منتقل می‌شود در خود محل فراهم خواهد شد .

مسئله دیگری که لازم میدانم باستحضار برسانم موضوع توجه به آبهای معدنی اردبیل مخصوصاً آبهای معدنی سرعین و ایجاد تأسیسات بهداشتی و توریستی لازم در این منطقه سرسبز و خرم که از نظر وجود آبهای معدنی باترکیبات عالی درمانی دارای وضع ممتاز و بی‌نظیری است می‌باشد . در برنامه چهارم آبادانی کشور به ایجاد یک مرکز جهانگردی در این ناحیه مشتمل بر ایجاد هتل - هتل - رستوران - زمین بازی و استخر شنا و حمام‌های طبی پیش‌بینی شده است که هنوز بمرحله اجرا در نیامده است باتوجه بفعالیتی که دولت بمسئله جلب توریست و ترویج جهانگردی دارد و نیز اثراتی که استفاده از این آبها در

معالجه امراض مختلف و نوتوانی ناهمین دارند استدعا دارد اقدامات لازم و سریع برای اجرای این طرح سودمند بعمل آید و وضع غیر بهداشتی و فعلی که متناسب باموقعیت زمانی و هدفها و ایده‌های مملکتی و ملی نیست تحول و دگرگون شود تا انشاءالله این منطقه مستعد با استفاده از مواهبی که خداوند بدان عطا فرموده است بصورتی در آید که علاوه بر آنکه مورد استفاده هم‌میهنان عزیز قرار می‌گیرد حتی در سطح بین‌المللی نیز از نظر استفاده طبی و درمانی مورد توجه واقع شود و مقام شایسته خود را در محافل پزشکی و توریستی پیدا نماید در خاتمه وظیفه خود میدانم از اقداماتی که دولت خدمتگزار هویدا با تشکیل کمیته‌های کمک و نیز رساندن خواربار و علوفه بمناطق آسیب دیده در اثر برف و کولاک بعمل آورده عرض تشکر کنم و بنام مردم اردبیل از فداکاری و جانبازی مأمورین وزارت راه که با انجام وظیفه صادقانه خود موجبات نجات جان صدها مسافر گرفتار برف محصور در گردنه‌های صائین و حیران را فراهم نموده‌اند صمیمانه تشکر نمایم و نیز از مساعی مجدانه فرماندار لایق و معجب اردبیل و سایر مأمورین محلی در این مورد سپاسگزاری بکنم و امیدوارم با حذف گردنه صائین در سال ۵۱ کابوس وحشتناک قرون و اعصار این گردنه پایان یابد از حوصله‌ای که برای استماع عرایضم ابراز فرمودید قلباً متشکرم و توفیق همگان را در خدمت شاهنشاه آریامهر و پیشبرد اهداف انقلاب و اجرای برنامه‌های بزرگ ملی و مملکتی از درگاه پروردگار توانا مسئلت دارم (احسن - احسن) .

رئیس - خانم مزارعی بفرمائید .

خانم مزارعی - جناب آقای رئیس ، همکاران ارجمند .

قبلاً از عتابی که دولت حزبی و پاسدار انقلاب ایران در مورد مقاله نامه‌های مصوب کنفرانسهای عمومی سازمان بین‌المللی کار مربوط به تساوی دستمزد کارگران زن و کارگران مرد در قبال کار هم ارزش برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم داشته‌اند از طرف کلیه زنان ایران بخصوص زنان کارگر سپاسگزاری مینمایم .

زنان ایران از انقلاب شاه و مردم بیشترین نصیب را برده‌اند شاید بیشتر از برادران کشاورز و کارگر چون زنان تا پنجاه سال گذشته از هیچ نوع حق انسانی برخوردار نبوده‌اند در گذشته دور قبل از آنکه زن بدانشگاه راه یابد و حقوق انسانی خویش را بشناسد بهمی که اجتماع آن روز برایش قائل بود قانع بود اگر رنج میرسد و بیجهت از فرزند و جگر گوشه‌اش جدا میشد فقط میتوانست بگریه و زاری متوسل شود . پس از گسترش فرهنگ و درک حقوق انسانی خویش بیشتر دچار درد و رنج شد چه خود را شناخت و دانست که میتواند چون مردان بیندیشد ، تحصیل کند ، کار کند و حتی در بعضی از امور دقیقتر و واقع‌بین‌تر تصمیم بگیرد ولی بدبختانه از کوچکترین حقوق انسانی برخوردار نیست این رنج که انسانی باهمیت و کیفیت ذاتی خویش واقف باشد و خود را مقید در قید قوانین و سنتی ببیند که او را هم‌تراز دیوانگان و ورشکستگان بتقصیر احساس کند کشنده است . و این رنج را سالها زنان تحصیلکرده کشور ماکشیده‌اند . پس کاملاً مشهود است آنروز که صلاهی آزادی بوسیله رهبری شجاع و اندیشمند ، بزرگ مردی که تاریخ ملل قرنها و قرنها بنامش و بافکار انسانیش افتخار خواهند کرد دمیده شد زنان براستی و باتمام وجود آزادی را و نشاط زندگی را از بدست آوردن حقوق انسانی خویش درک کردند و سپاس بیحد خود را با کار بیشتر و بهتر و با شناخت و قبول مسئولیتهای اجتماعی و سیاسی نشان دادند (صحیح است) .

اکنون زن در این سرزمینی بزرگ و باستانی انسان آزاده‌ایست که هر لحظه میکوشد بیشتر و بیشتر از این موهبت بنفع خانه ، خانواده ، اجتماع و کشور خود و جوامع انسانی بهره‌گیرد (احسن) .

با همه عظمتی که تساوی حقوق زن و مرد در اصل کلی داشت هنوز ریشه‌های نابرابری در گوشه و کنار قوانین و آئین‌نامه‌ها چشم‌میخورد مثلاً زنی که امروز از تساوی حقوق اجتماعی و سیاسی بامردان برخوردار است ، زنی که استقلال اقتصادی دارد و با درآمد خویش میتواند آینده اطفاش را تأمین کند هنوز قادر نیست با قوانین مربوطه بانکه از پولی که خودش بحساب پس‌انداز

کودکش ریخته است برداشت کند. هنوز ولی قهری یعنی پدر اوست که میتواند پس انداز کودک را حتی اگر از ثروت مادر باشد برداشت کند.

شما نمایندگان محترم مردم دقت بفرمائید اگر زنی که با تمام وجود بکودکش عشق میورزد از درآمد شخصیش از هزینه های ضروری و غیر ضروری صرفه جوئی کند حساب پس انداز برای بچه های خود باز نماید سالها پس انداز کند ولی هنوز کودک بسن قانونی نرسیده میان زن و همسرش اختلاف پیش آید، مردم میتواند فقط با يك امضاء ذخیره و پس انداز یک عمر زن را برداشته و مثلاً صرف تفریح خود کند آیا این تساوی واقعی حقوق بین زن و مرد است؟ و آیا این همان چیزی است که رهبر بزرگ ما از تساوی حقوق میخواهند؟ این بعهده ماست که هر جا با قانونی خلاف این اصل مهم انقلابی برخورد نمودیم تذکر دهیم و برای اصلاح آن بکوشیم ریشه های کوچک این نابرابریها را در مؤسسات - شرکها - سازمانهای مختلف و در سایر امور مشابه میتوانیم ببینیم. خوشبختانه حزب نیرومند ما که پاسدار انقلاب است از نیروی عظیم انسانی برخوردار است و بطور یقین میتوان امیدوار بود که با تحقیق مداوم و پیگیری خود باریکترین ریشه های نابرابری را نیز از میان خواهد برد انقلاب عظیم ما انقلابی مداوم است و اجتماعی که مؤمن و معتقد است که نتیجه این انقلاب سر بلندی کشور عزیز ایران میباشد باید از هیچ جهش و تحرکی نهراسد و در چنین اجتماع متحرک که در حال انقلاب عظیم اجتماعی خویش بسر میرود تغییر و اصلاح قوانین کاملاً منطقی بنظر میرسد. قانونی کاملاً بموقع و صحیح با دقت و دلسوزی تهیه میشود بعد از مدتی مجریان قانون در وضع خاص کشور ما که سریعتر از گذشت زمان و با جهش به پیش میرود نواقصی تشخیص میدهند، چرا نباید در اصلاح آن کوشش نمود؟

اگر روزی مجریان قانون بسیار ارزنده حمایت خانواده قانونی که از فسادها، ناراستیها و نادانستیهادر خانواده جلوگیری بسیار نموده است تشخیص دهند که این قانون با همه دقت که در آن شده است لازم ولی کافی نبوده آیا اشکالی دارد که برای رفع نقص آن کوشش نموده

يك لحظه درنگ در عصر انقلاب جائز نیست همکاران ارجمند برای رسیدن به هدفی عالی و بزرگ ایشار، شناخت ارزشهای اجتماعی و تعیین اولویتها و از همه مهمترین رضی لازم است. مثلاً در یکی از مباحثات انتقاد شد از وزارت آموزش و پرورش که در فلان شهرستان کوچک که شاید بیشتر از ۱۳ هزار نفر جمعیت ندارد چندان اشرا را بسته اند من بعنوان يك معلم این عمل وزارت آموزش و پرورش را یکی از بزرگترین خدمات به کشور میدانم چرا؟ چون دستگاه معلم سازی را آسان نمیتوان گرفت چه کسی میخواهد به معلم درس بدهد؟ کدام مؤسسه میتواند معلم بسازد؟ معلمی که کارش انسان سازی است معلم که پرورشکاری تواناست. معلم که مهندس و دکتر و کارگر متخصص میسازد و از همه بالاتر معلمی که انسان پرورش میدهد با همه خصایل انسانی (احسن).

آیا میتوان در هر چهار دیواری و با هر نیروی ضعیف انسانی دانش را بوجود آورد؟ من آرزو مندم که وزارت آموزش و پرورش این خدمت شایسته خود را ادامه دهد. دانشرا را با وسائل مجهز تر با استادان با ایمان و دلسوز توسط افرادی که عشق و ایمان بکارشان دارند در مراکز استانها و حتی محدودتر در مراکز استانی که میتوان از نیروهای بیشتری برای آماده نمودن معلم استفاده کرد گسترش دهد. بگذارید معلم واقعی تربیت شود معلم قوی، شجاع معلمی که خود را و وظیفه خطیر خود را می شناسد و به زحمت خود ارج مینهد و تمام مسئولین استانها که احترام برای فردای کشور قائلند باید با وزارت آموزش و پرورش در این سهم همکاری نمایند تا معلمین آینده بتوانند از تمام امتیازاتی که آنها را بهتر پرورش میدهد برخوردار باشند (احسن) و اگر ما بانسانهایی احتیاج داریم که مسئولیت را بشناسند و از مشکلاتی که ممکن است از قبول مسئولیت برایشان بوجود آیند نهراسند باید معلم را خوب پرورش دهیم و ممکن نیست در شهرهای کوچک و دور افتاده باندا داشتن استادان و محققین ارزنده میتوان چنین معلمی ساخت.

شما بهر شهرستان بروید روی وقایع و چشم همچشمی از شما دانشرا خواهند خواست همانطور که درمانگاه یا مثل تلفن میخواهند ولی آیا همه این خواستهها

يك چشم میتوان نگریست و آیا نباید برای خواسته های مردم مراتبی قائل شد. مثلاً در شهرستان فسا که من افتخار خدمتگزاری مردمش را دارم و خوشوقتم که با مردمی باهوش، با استعداد و زیرک و روبرو هستم با وضع استثنائی در روستاهای پر جمعیتش که میان پنجهزار تا ده هزار نفر جمعیت دارد مردم با گسترش فرهنگ روستائی با روشن بینی همه چیز میخواهند کودک دبستانی در روستا با کمال خوشوقتی دوره راهنمائی و دبیرستان میخواهد. گذشت آنروز که گرسنه بود نان میخواست امروز خیلی چیزها دارد و بالاتر از همه شعور اجتماعی اوست. (آفرین - احسن) در میان خواسته های بیشمار اهالی شهر و روستا آنچه که اولویت دارد آنچه که سایر خواسته های مشروع دیگر را نیز میسر میسازد و شاید نتها در خواست بزرگ و با ارزش مردم شریف و زحمتکش شهرستان فسا میباشد راه است راه شیراز فسا بصورتی است که مسافرت را مشکل ساخته و اگر این جاده که از نظر استان فارس و همچنین از نظر استان ساحلی شاهراهی محسوب میشود آسفالت شود مقدار زیادی از کمبودهای اهالی فسا از میان میرود راه فسا به شیراز به دو ساعت و نیم تقلیل مییابد آنوقت فسا میتواند از اکثر امکانات شیراز از جراحان و بیمارستانهای شیراز گرفته تا ساعات اضافی دبیران استفاده کند و شهری که از نظر آب و هوا در استان فارس کم نظیر است و از نظر آبادی شاید هم طراز بسیاری از مراکز استانها و فرمانداریهای کل باشد میتواند توریستها را بخود جلب کند. شهری که از يك روستایش بیش از ۲۵۰۰ مهندس با اجتماع فرستاده است خود بخود بیشتر مورد توجه قرار گیرد این امر سبب میشود که تحصیل کرده های شهر و دیار رها نکنند و شهری که قدیمیترین مدارس و غنیترین فرهنگ را دارد دچار کمبود نیروی انسانی نگردد در پایان از وزارت آموزش و پرورش و وزارت آبادانی و مسکن که ساختمان دبیرستان حرفه ای و هنرستان شهرستان فسا را در همین سال نوبت داده اند سپاسگزاری مینماید (احسن - احسن).

رئیس - آقای دکتر شفیغ امین بفرمائید.

دکتر شفیغ امین - با اجازه مقام ریاست و همکاران محترم بنده در حدود چهل روز در آمریکا بودم میخواستم

گزارش مختصری راجع به مسافرتم بعرض همکاران محترم برسانم ولی قبل از شروع عرایض لازم میدانم از بودجه منظم و مرتبی که با علاقه جناب آقای نخست وزیر و همکاران دولت حزبی ما تنظیم شده و بمجلس تقدیم گردیده و در کمیسیون مورد بررسی قرار گرفته و امروز در مجلس شورای ملی مطرح خواهد شد تشکر کنم و بعرض برسانم انعکاسی که تهیه این بودجه در خارج داشت بسیار عالی است در مدت اقامت در آمریکا در دانشگاههای آن کشور و مجامع علمی که با اکثر آمریکائیان بخصوص دانشگاهیان و پزشکان تماس داشتم از پیشرفتهای شگرف مین ماس که حقیقتاً موجب تحسین است مورد تحسین و تقدیر آنها هم بود جشنهای ۲۵۰۰ ساله در مجامع آمریکائی اثر بسیار درخشان و خوبی بخشیده بر دودر رادیوها و تلویزیون ها بسیار تحسین و تعریف می کردند بنده دو جلسه دعوتی برای شام در دانشگاه داشتم همکاران پزشک و جراح سوالاتی راجع به جشنها میکردند و بنده آنچه وظیفه داشتم از پیشرفتهائی که در این مدت ده ساله مخصوصاً پیشرفتهائی که پس از اجرای انقلاب سفید انجام شده با اطلاعشان میرساندم و بسیار خوشحال میشدند قسمت مهمی که مورد علاقه همه همکاران محترم است وضعیت هزاران ایرانی مخصوصاً دانشجویان ایرانی است که در آمریکا تحصیل میکنند بنده در چندین جا تحقیق کردم باز دید کردم در بیمارستانها و در دانشگاهها با اغلب جوانان ایرانی صحبت کردم اکثر آنها بیشتر در دانشگاههای شیکاگو و دانشگاه ایلینوئیل - دانشگاه ایلینوئیل جنوبی - دانشگاه ویسکانسین و دانشگاه پارک در میلوآکی با عشق به مین و شاهنشاه تحصیل میکنند و همه علاقه دارند تحصیلات خودشان را تمام کنند و برای خدمت باین آب و خاک به کشورشان برگردند ممکن است در بین اینها یکمده معدود انگشت شمار روی تحریکات خارجی افرادی باشند ولی آن عده خائن هستند و ایرانی نیستند و در همه ممالک از این عده معدود افراد در بین همه ملتها خائن وجود دارد در بین آنها هم عده ای معدود داریم که نمیشود آنها را ایرانی گفت باسم کنفدراسیون، و آنها آن عده از محصلین هستند که درس نمیخوانند و کارشان تفریح است و بعضی اوقات هم افکار پاك جوانان ما را مشوب می کنند

ما نباید آنها را بحساب دانشجویان بگذاریم دانشجویان ایرانی آنچه بنده بنام داشتم در این دانشگاه ها با علاقه و فداکاری تحصیل می کنند و با عشق به میهن میخوانند باز کردند بنده آنچه با آنها نامس داشتم دیدم اینها در رشته های مختلف تحصیل می کنند و تقاضاهائی هم داشتند که بنده وظیفه خود میدانم اینجا بعرض مجلس و اطلاع دولت حزبی برسانم و از دولت حزبی مان که حقیقتاً بنا علاقه وزارت علوم، وزارت خارجه و نخست وزیری می کوشند که آنها را کمک و هدایت کنند مطالبی را بعرض میرسانم اشکالاتی که آنها دارند یکی از نظر مراجعت بایران است یعنی در تعطیلات تابستان وعید که بایران می آید دولت کمک بیشتری بکند و آن کمک این است مبلغی که از اینها، برای هزینه هواپیما گرفته میشود خیلی زیاد است اقدامی بکنند که از اینها کمتر گرفته شود چون همه اینها متمکن نیستند و هواپیمائی ملی هم کمک لازم را بنماید اگر هواپیمائی ضرر میکند دولت ضرر را تأمین و قبول کند دوم اینکه از یک شهر به تنهایی مثلاً نیویورک نیاروند از سایر قسمت های غرب آمریکا مثلاً از سانفرانسیسکو لوس آنجلس یا از شمال آمریکا از شیکاگو و بالاخره از دانشجویان ایالت های جنوبی مثل نیواورلئان یا سایر ایالات جنوبی هم در بین آنها باشند که همه بیابند و پیشرفتهای وطنشان را ببینند و این از نظر خانوادگی و ملی و اجتماعی بسیار مهم است که برای العین ببینند و بنظر من این از نظر ملی بسیار خوب است بنده امیدوارم امسال بعرض بنده توجه نموده طوری عمل شود که اینها بیابند و پیشرفتهای مملکت را ببینند و ببینند که در این دهسال مملکت چه شده است راجع باصلاحات ارضی اتفاقاً عده ای از دانشجویان از من پرسیدند مثل اینکه آنرا درست درک نکرده بودند بنده توضیح دادم که آقا اصلاحات ارضی عملش این است امروز در ایران دیگر مالک و ارباب نیست و همه صاحب زمین هستند چون بنده اینها را در آذربایجان دیده بودم توضیح دادم امروز از نظر زندگی و تحصیل در حدود سی و پنج تا چهل هزار سپاهیان انقلاب برادران و خواهران ما دردهات درس میدهند و کمک و هدایت میکنند قسمت دیگری که آنها تقاضا داشتند و بنده امیدوارم دولت توجه کند این است که عده ای از دانشجویان بزودی تحصیلاتشان

در امریکا تمام میشود و در رشته های مختلف متخصص خواهند شد و بنام کرده اند در آمریکا کار میکنند اینها تقاضا دارند طوری شود که از بدو ورودشان بایران آنها کار داده شود از جناب قوام صدی خواهش کردم اداره های مربوط از آنها و تخصصشان استفاده لازم را بنمایند و طوری باشد که وقتی وارد ایران شدند بتوانند بزندگی عادی خود ادامه بدهند و وارد شغلی بشوند و زندگیشان از نظر حقوق هم آماده و تأمین شود تا آسوده باشند و بوظنشان خدمت نمایند بنده پیشنهاد میکنم وزارت علوم که حقاً زحمت زیاد میکشد و فداکاری میکند و وزارت امور خارجه و نخست وزیری هر شش ماهی اشخاص صالحی مخصوصاً فرهنگی و دانشگاهی را بفرستند نزد این جوانان در دانشگاهها و آنها را بیشتر روشن بکنند بنده امیدوارم عرایض مورد توجه دولت قرار بگیرد تا بیشتر بتوانیم از این جوانها استفاده بکنیم گاهی شنیده میشود که بعضی از جوانهای ما اینطورند، آنطورند، باید بگویم جوانهای ایرانی بسیار خوب و بسیار شایسته و با ایمان هستند و به شاهنشاه و وطن خود عشق میورزند (صحیح است) و بانقلاب سفید ایران ایمان دارند (صحیح است) و با علاقه تحصیل میکنند و با امید خدمت باین آب و خاک هستند و عده ای خائن که جزو محصلین آورده شده اند ایرانی نیستند پیشنهاد دیگری داشتم و آن راجع بمدرسه ایرانیان در استانبول است که ۷۰ سال قبل ساخته شده و پدر بزرگ من حاجی میرزا شفیق امین التجار اصفهانی بدستان ایران اهدا کرده است ملکش مال ما است که به ملت و وزارت آموزش و پرورش داده ایم که با عنایات عالی شاهنشاه آریامهر و با بودجه کامل اداره می شود بنده از متصدیان امر سرپرست آنجا و آموزگاران آن تشکر میکنم ولی از نظر ساختمان با اینکه یکبار تعمیر شده از دولت و وزارت امور خارجه و وزارت آموزش و پرورش تقاضا می کنم مقداری زمین را که سابقاً خریده شده و حالا بلا مصرف مانده است بفروشند و یا بودجه بدهند و خرج تکمیل و تعمیر آن بکنند و با ساختمان آبرومندی بنام خانه فرهنگی در استانبول بنا شود چون آنجا هم وطنان زیادی داریم که فرزندان آنها میخواهند در مدارس ایرانی زبان شیرین و ملی فارسی را یاد بگیرند این ساختمانی که ما داریم قدیمی

و کهنه است البته تعمیر شده ولی کافی نیست از نظر فرهنگی ایرانیان میخواهند آنجا فیلمهایی را ببینند یا اشخاصی هستند که میخواهند زبان فارسی را یاد بگیرند امیدوارم دولت در ساختن يك محل آبرومند در محل دبستان برای این منظور اقدامی بکند (احسنت - احسنت)

رئیس - آقای دکتر کیان بفرمائید.

دکتر کیان - با کسب اجازه از مقام ریاست روز دوشنبه ۱۸ بهمن ماه جاری بدعوت وزارت آبادانی و مسکن کمیسیون آبادانی و مسکن مجلس شورای ملی برای مسافرت کوتاهی بمنظور بازدید امور عمرانی وارد بندر عباس شد از بدو ورود کارهای عمرانی قابل توجهی بچشم میخورد که از اهم آن فرودگاه بندر عباس بود، از آنجا روانه بازدید از خانه های ارزان قیمت شدیم خانه های ارزان قیمت در زمینی بمساحت ۲۳۷ هزار متر مربع ساخته شده و اینها ۵۰۰ واحد است که هر واحد ۲۲۰ متر عرصه دارد بابلوک سیمانی و شناژ و سقف چوبی ساخته شده بطوریکه با اصطلاح از معماری بومی و مقتضیات آب و هوای گرم استفاده شده است قیمت این خانه ها خیلی ارزان است خانه ای که ۵۰ متر زیر بنا و ۲۲۰ متر مساحت دارد بقیمت ۱۵۵ هزار ریال واگذار میشود که ده درصد آن یعنی ۱۵۵۰۰ ریال نقد و بقیه اقساط آن ۲۰ ساله است یعنی ۷۰ تومان در ماه که ملاحظه میفرمائید هر کارگری بادرآمد متوسط به آسانی میتواند یکی از این خانه ها را تملک کند. کارهای عمرانی زیادی در بندر عباس شده از جمله ساختمان اداره راه آسفالت خیابانها و خانه های سازمانی که بعنوان نمونه ساخته شده و خانه های سازمانی برای نیروی دریائی و هوائی هم منظور محلی برای پذیرائی استاندار و واقعاً این اقداماتیکه در بندر عباس شده بطور کلی قیافه بندر عباس را تغییر داده است که بهیچوجه با گذشته آن قابل مقایسه نیست یعنی شهری که قبل از انقلاب سفید ایران تبعیدگاه مجرمین بود امروز بصورت يك قطب فعالیت در آمده و بهر کجای این شهر که بروید آثار

نوسازی بچشم میخورد و اینها برای ماجای کمال خوشوقتی بود و من شکی ندارم که با توجهاتی که شاهنشاه آریامهر به تمام نقاط کشور بالاخص باستان ساحلی میفرمایند يك آینده و وضع امیدوار کننده ای برای این منطقه در پیش است این تنها بندر عباس نیست که در راه

ترقی گام بر می دارد بهر کجا که روی آسمان همین رنگ است من نمونه يك پیشرفت اقتصادی و اجتماعی و عمرانی را در حوزه انتخابیه خودم شهرضا میگویم شهری که ۱۵ سال در آتش خشکسالی میسوخت با تلاش و اقدامات شبانه روزی مردم و سلامت وضع اقتصادی دولت آثار خشکسالی بکلی از بین رفته گویا بنده هنوز کم و بیش خشکسالی هست ولی وضع مردم بنحو چشمگیری بهتر شده امور عمرانی در شهر و ده با آهنگ مناسبی در جهت پیشرفت است و سطح اشتغال بوضع چشمگیری بالا رفته و درآمد مردم شهری و روستائی افزایش قابل ملاحظه ای پیدا نموده و همه مردم از آسایش و امنیت کامل برخوردارند و لازم دیدم بعرض برسانم فقط يك موضوع است که لاینحل مانده است و من امید فراوان دارم که در برنامه پنجم بتواند حل شود و آن موضوع آب آنجلاست و من از دولت خدمتگزار هویدا با همه عنایتی که فرمودند استدعا دارم نسبت به این موضوع حیاتی شهرضا هم توجه بفرمایند در خاتمه عرایض لازم می دانم از وزارت آبادانی و مسکن که موجبات مسافرت این کمیسیون را برای بازدید فراهم کردند کمال تشکر و سپاسگزاری را بنمایم (احسنت - احسنت).

۲ - تصویب صورت جلسه قبل

رئیس - راجع بصورت جلسه دفعه گذشته نظری نیست؟ (اظهاری نشد) صورت جلسه قبل تصویب میشود.

۳ - تقدیم يك فقره لایحه بوسیله آقای سبهد کاتوزیان معاون وزارت جنگ

رئیس - وارد دستور می شویم آقای سبهد کاتوزیان بفرمائید.

سبهد کاتوزیان - با اجازه مقام ریاست و نمایندگان محترم، چون از همافران در پروازهای حمل و نقل تاکتیکی استفاده شده و نتایج قابل ملاحظه ای بدست آمده لایحه ای تقدیم می شود در صورتیکه تصویب بفرمائید فوق العاده سختی خدمت پرواز در مورد آنان برقرار شود لایحه تقدیم مقام ریاست میشود.

رئیس - لایحه بکمیسیون های مربوط ارجاع میشود.

۴- طرح و تصویب گزارش کمیسیون دادگستری دائر بتأیید اصلاحات مجلس سنا در لایحه قانونی تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح و ابلاغ بدولت رئیس - گزارش کمیسیون دادگستری راجع به تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح مطرح است قرائت میشود .
(شرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون دادگستری بمجلس شورای ملی کمیسیون دادگستری در جلسه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور آقای هنرمندی معاون وزارت دادگستری تغییرات مجلس سنا در مورد لایحه شماره ۳۷۷۱-۵۰/۹/۲ دولت راجع به تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح را که قبلاً بتصویب مجلس شورای ملی رسیده بود مطرح کرد و با اصلاحات آن مجلس موافقت بعمل آورد و لایحه را بتصویب رسانید . اینک گزارش آنرا شرح زیر به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

قانون تشدید مجازات قاچاق اسلحه و مهمات و قاچاقچیان مسلح

۱۵۵۵- وارد یا خارج کردن اسلحه و مهمات جنگی و مواد منفجره و محترقه و فشنگ و تفنگ شکاری ممنوع است مگر با اجازه دولت و چنانچه يك یا چند نفر بدون اجازه یکی از اشیاء مذکور را وارد یا خارج کنند حسب مورد بمجازاتهای زیر محکوم میشوند :

۱- هرگاه مرتکب یا مرتکبین که لااقل یک نفر از آنان مسلح باشد در مقابل قوای دولتی مقاومت مسلحانه نمایند به اعدام و اگر مقاومت ننمایند بحبس با کارا زسه تا ۱۵ سال .

۲- هرگاه مرتکب یا مرتکبین هیچک مسلح نباشند در مورد اسلحه و مهمات جنگی و مواد منفجره بحبس با کارا زسه تا ده سال و در مورد تفنگ و فشنگ شکاری و مواد محترقه بحبس عادی از سه ماه تا سه سال .

تبصره ۱۵- کسانی که هنگام ورود بکشور یکی از اشیاء مذکور در این ماده را با خود داشته باشند و بمأمورین مربوط اعلام نمایند مشمول مقررات این ماده نبوده و در مورد اشیائی که همراه دارند طبق مقررات مربوط اقدام میشود .

تبصره ۲۵- انواع اسلحه سرچنگی و شکاری که مشمول مقررات این قانون است از طرف وزارت جنگ تعیین و اعلام میشود .

۲۵۵۵- خرید و فروش یا نگهداری یا حمل و نقل و یا مخفی کردن یا ساختن هر يك از اشیاء مذکور در ماده يك بطور غیر مجاز ممنوع است و مرتکب حسب مورد مشمول مقررات مذکور در بند ۲ ماده يك میباشد .

تبصره- اشتغال بکسب برای ساختن و تعمیر یا خرید و فروش هر نوع اسلحه مجاز ممنوع است مگر با اجازه وزارت جنگ ، متخلفین بحبس عادی از سه ماه تا سه سال محکوم میشوند .

۳۵۵۵- هرگاه يك یا چند نفر جنس یا نقودی را که صدور یا ورود آن ممنوع یا در انحصار دولت یا موكول به اجازه دولت است مسلحانه قاچاق کنند در صورتیکه مرتکب یا مرتکبین که لااقل یک نفر از آنان مسلح باشد در مقابل قوای دولتی مسلحانه مقاومت نمایند بحبس دائم یا اعدام و اگر مقاومت ننمایند بحبس با کارا زسه سه ماه تا ده سال محکوم میشوند .

تبصره ۱- هرگاه برای ارتکاب بزه مندرج در این ماده با توجه بنوع جنس مورد قاچاق بموجب قوانین دیگر کیفر شدیدتری مقرر شده باشد مرتکب بکیفرها مشمول محکوم میشود .

تبصره ۲- در تمام موارد مذکور در این قانون دادگاه نسبت بضبط مال مورد قاچاق و تعیین جریمه نقدی طبق قوانین مربوط رأی مقتضی صادر خواهد نمود .

تبصره ۳- در مورد جرائم موضوع این قانون هرگاه ثابت شود که مال مورد قاچاق متعلق بدیگری است و مباشر یا مباشرین عامل صاحب مال باشند علاوه بر مباشر صاحب مال نیز حسب مورد مشمول مواد ۱ و ۳ این قانون خواهد بود .

۴۵۵۵- در جرائم مربوط باین قانون هرگاه بیش از يك نفر مداخله داشته و قبل از کشف قضیه یکی از متهمین مأمورین تعقیب را از وقوع جرم مسبوق نموده و یا ضمن تعقیب بواسطه اقرار خود موجبات تسهیل تعقیب سایرین را فراهم نماید و یا مأمورین دولت را بنحو مؤثری در کشف جرم کمک و راهنمایی کنند دادگاه میتواند او را از مجازات معاف نماید .

۵۵۵۵- مقررات ماده ۴۳ قانون مجازات مرتکبین قاچاق و ماده ۴۱۱ قانون دادرسی و کیفر ارتش ملغی و رسیدگی بجرائم مندرج در این قانون در صلاحیت دادگاههای نظامی خواهد بود .

مخبر کمیسیون دادگستری- دکتر سید محمد رضا تنکابنی رئیس - نسبت بگزارش کمیسیون دادگستری نظری نیست؟ (اظهاری نشد) بگزارش کمیسیون رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بدولت ابلاغ میشود .

۵- طرح و تصویب گزارش شوز دوم کمیسیون خارجه راجع بلایحه تعیین مسیر خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاهای پشت سد ارس و سد انحرافی میل و مغان و ابلاغ بدولت

رئیس - گزارش شور دوم تعیین مسیر خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاهای پشت سد ارس و سد انحرافی میل و مغان مطرح است قرائت میشود .

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز شنبه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور آقای دکتر غلامرضا تاجبخش معاون وزارت امور خارجه لایحه شماره ۳۸۲۹۴ مورخ ۱۳۵۰/۹/۱۰ دولت تقدیمی بمجلس سنا راجع به تعیین مسیر خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاهای پشت سد ارس و سد انحرافی میل و مغان را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۶۹۹ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه شور اول را تأیید و تصویب کرد . اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

قانون تعیین مسیر خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاهای پشت سد ارس و سد انحرافی میل و مغان

ماده واحده- پروتکل شرح عبور خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاهای پشت سد ارس و سد انحرافی میل و مغان که در اجرای ماده ۵

مخبر کمیسیون امور خارجه -

مهروش صفی نیا (مستوفی)

گزارش شور دوم از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز شنبه ۲۳/۱۱/۱۳۵۰ با حضور آقایان دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی و دکتر غلامرضا تاجبخش معاون وزارت امور خارجه لایحه مربوط بتعیین مسیر خط مرز بین ایران و اتحاد جماهیر شوروی در دریاهای پشت سد ارس و سد انحرافی میل و مغان برای شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و مصوبه کمیسیون امور خارجه را عیناً تأیید و تصویب کرد .

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد .

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم خانها و آقایانی که موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه بدولت ابلاغ میشود .

۶- طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع بلایحه اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاله نامه بین المللی شماره ۱۴۵ مربوط به استراحت هفتگی در مؤسسات صنعتی و ارسال به مجلس سنا

رئیس - گزارش شور دوم اجازه الحاق دولت

شاهنشاهی ایران بمقاله نامه بین المللی شماره ۱۴۵ مربوط

به استراحت هفتگی در مؤسسات صنعتی مطرح است
اقرات میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۲۱ بهمن ماه
۱۳۵۰ با حضور آقای دکتر وحید مهدوی معاون وزارت
کار و امور اجتماعی لایحه شماره ۵۰۰۴۰ مورخ
۱۳۵۰/۱۰/۵ دولت راجع به اجازه الحاق دولت
شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۱۴ مربوط
باستراحت هفتگی در مؤسسات صنعتی را که گزارش شور
اول آن بشماره ۱۶۸ چاپ گردیده است مورد رسیدگی
قرارداد و مصوبه شور اول را تأیید و تصویب کرد. اینک
گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران
بمقاوله نامه بین المللی شماره ۱۴ مربوط باستراحت
هفتگی در مؤسسات صنعتی

ماده واحده - بدولت اجازه داده می شود بمقاوله نامه
بین المللی شماره ۱۴ مربوط باستراحت هفتگی در مؤسسات
صنعتی مشتمل بر یک مقدمه و ۱۵ ماده که ضمیمه این قانون
است ملحق شود.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی -
دکتر میر وجهه الله صدر

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۰
با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به اجازه الحاق
دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۱۴
مربوط باستراحت هفتگی در مؤسسات صنعتی را برای
شور دوم مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون کار
و امور اجتماعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی)
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری
نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی میگیریم

ناشی از حوادث کار مشتمل بر یک مقدمه و ۱۲ ماده
که ضمیمه این قانون است ملحق شود.
مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی -
دکتر میر وجهه الله صدر

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۰
با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع با اجازه الحاق
دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۱۹
مربوط بتساوی رفتار نسبت بکارگران داخلی و خارجی
از لحاظ جبران خسارات ناشی از حوادث کار را
برای شور دوم مورد رسیدگی قرار و گزارش کمیسیون
کار و امور اجتماعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.
اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی)
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟
(اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی
میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند
قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای
تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

**۸ - طرح و تصویب گزارش شور دوم
کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع
بلایحه اجازه الحاق دولت شاهنشاهی
ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره
۹۵ راجع به حمایت از دستمزد
و ارسال بمجلس سنا**

رئیس - گزارش شور دوم اجازه الحاق دولت
شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۹۵ مربوط
بحمایت از دستمزد مطرح است قرائت میشود.
(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی
بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۲۱ بهمن
ماه ۱۳۵۰ با حضور آقای دکتر وحید مهدوی معاون
وزارت کار و امور اجتماعی لایحه شماره ۵۰۰۳۶
مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۵ دولت راجع به اجازه الحاق

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

لایحه قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی

ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره ۹۵ مربوط
بحمایت از دستمزد

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود بمقاوله
نامه بین المللی شماره ۹۵ مربوط بحمایت از دستمزد
مشتمل بر یک مقدمه و ۲۷ ماده که ضمیمه این قانون است
ملحق شود.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی
دکتر میر وجهه الله صدر

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه
بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ بهمن ماه
۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به الحاق
دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی شماره
۹۵ مربوط بحمایت از دستمزد را برای شور دوم مورد
رسیدگی قرار داد و گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی
را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم
میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی)
رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟
(اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟
(اظهاری نشد) نسبت بماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی
میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنند قیام
فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب
بمجلس سنا فرستاده میشود.

**۹ - طرح و تصویب گزارش شور دوم کمیسیون کار
و امور اجتماعی راجع به لایحه اجازه الحاق
دولت شاهنشاهی ایران بمقاوله نامه بین المللی
شماره ۱۰۰ مربوط بتساوی دستمزد
کارگران زن و کارگران مرد در قبال کار
هم ارزش و ارسال بمجلس سنا**

رئیس - گزارش شور دوم اجازه الحاق دولت

شاهنشاهی ایران بمقاولة نامه بين المللی شماره ۱۰۰ مربوط بتساوی دستمزد کارگران زن و کارگران مرد در قبال کار هم ارزش مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور دوم از کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسه ۲۱ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور آقای دکتر وحیدمهدوی معاون وزارت کار و امور اجتماعی لایحه شماره ۵۰۰۳۴ مورخ ۱۳۵۰/۱۰/۵ دولت راجع به اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاولة نامه بين المللی شماره ۱۰۰ مربوط به تساوی دستمزد کارگران زن و کارگران مرد در قبال کار هم ارزش را که گزارش شور اول آن بشماره ۱۷۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه شور اول را تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون اجازه الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاولة نامه بين المللی شماره ۱۰۰ مربوط بتساوی دستمزد کارگران زن و کارگران مرد در قبال کار هم ارزش

ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود به مقاولة نامه بين المللی شماره ۱۰۰ مربوط به تساوی دستمزد کارگران زن و کارگران مرد در قبال کار هم ارزش مشتمل بر يك مقدمه و ۱۴ ماده که ضمیمه این قانون است ملحق شود.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - دکتر میروجه الله صدر

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاولة نامه بين المللی شماره ۱۰۰ مربوط به تساوی دستمزد کارگران زن و کارگران مرد در قبال کار هم ارزش را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و

بريك مقدمه و ۱۱ ماده که ضمیمه این قانون است ملحق شود.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - دکتر میروجه الله صدر

گزارش شور دوم از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۲۳ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه راجع به الحاق دولت شاهنشاهی ایران بمقاولة نامه بين المللی شماره ۱۲۲ مربوط به سیاست اشغال را برای شور دوم مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد. اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی)

رئیس - ماده واحده مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) در کلیات آخر لایحه نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ماده واحده و کلیات آخر لایحه رأی می گیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. لایحه برای تصویب بمجلس سنا فرستاده میشود.

۱۱ - تقدیم دو فقره اصلاح بودجه بوسیله آقای دکتر کاشفی معاون وزارت دارائی

رئیس - آقای دکتر کاشفی بفرماید.
دکتر کاشفی (معاون وزارت دارائی) - با اجازه مقام محترم ریاست دو فقره اصلاح بودجه مربوط به وزارت دادگستری و وزارت جنگ را برای بررسی و طرح در کمیسیون بودجه تقدیم می دارم.

رئیس - لوابیح به کمیسیون بودجه ارجاع میشود.
۱۲ - طرح گزارش شور اول کمیسیون کار و امور اجتماعی راجع به لایحه تأمین آموزش فرزندان کارگر

رئیس - گزارش شور اول تأمین آموزش فرزندان کارگر مطرح است قرائت میشود.
(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش شور اول از کمیسیون کار و امور اجتماعی بمجلس شورای ملی

کمیسیون کار و امور اجتماعی در جلسات عدیده با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۴۶۷۴ مورخ

۱۳۵۰/۳/۵ مربوط بتأمین آموزش فرزندان کارگر را که از لوابیح معوقه دوره ۲۲ قانونگذاری بوده و طبق تقاضای دولت در جریان رسیدگی قرار گرفته است مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی بشرح زیر تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون تأمین آموزش فرزندان کارگر **ماده ۱ -** در صورتی که فرزندان کارگران مشمول قانون بیمه های اجتماعی ضمن تحصیل در دوره های ابتدائی یا راهنمایی تحصیلی از طریق آزمایشهای مربوط افراد مستعد و با هوش تشخیص داده شوند طبق مقررات این قانون از تسهیلات لازم تحصیلی برخوردار خواهند شد و وضع تحصیلی و زندگی خانوادگی آنان مورد مراقبت مخصوص قرار خواهد گرفت.

ماده ۲ - فرزندان کارگران مشمول قانون بیمه های اجتماعی که به دوره های تعلیمات متوسطه نظری و یا تعلیمات فنی و حرفه ای راه یابند و یا در امتحانات وزودی دانشگاهها و آموزشگاههای عالی کشور پذیرفته شوند، هزینه تحصیل آنان بوسیله صندوق موضوع ماده ۴ این قانون تأمین و پرداخت خواهد شد و نیز کمک هزینه تحصیلی برابر مقررات آئین نامه این قانون دریافت خواهند داشت.

ماده ۳ - نحوه تشخیص افراد مستعد و کیفیت مراقبت های موضوع ماده يك و همچنین شرایط و طرز استفاده از تسهیلات و کمکهای مقرر در این قانون و میزان کمک هزینه تحصیلی طبق آئین نامه ای خواهد بود که به پیشنهاد وزیر کار امور اجتماعی و آموزش و پرورش بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۴ - بمنظور اجرای مقررات این قانون صندوق بنام صندوق تأمین آموزش و فرزندان کارگر وابسته بوزارت کار و امور اجتماعی ایجاد میشود. صندوق مزبور دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری بوده و اداره امور آن طبق مقررات اساسنامه صندوق و آئین نامه های مربوط زیر نظر هیئت امنا انجام میگردد.

ماده ۵ - هیئت امنای صندوق مرکب است از وزیر کار و امور اجتماعی و یامعاون او، معاون وزارت آموزش و پرورش، معاون وزارت علوم و آموزش عالی معاون

وزارت دارائی، نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و یک نفر نماینده کارگر پانتخاب وزیر کار و امور اجتماعی.

ریاست هیئت امنای صندوق با وزیر کار و امور اجتماعی و در غیاب او با معاون وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

ماده ۶۵۶ - صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر دارای مدیر عامل و حسابرسی خواهد بود که بر طبق پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی از طرف هیئت امنای صندوق انتخاب خواهند شد. تشکیلات صندوق به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی بتصویب هیئت امنای صندوق می‌رسد.

تبصره - در صدی که از درآمد صندوق برای هزینه‌های پرسنلی و اداری سالانه بمصرف خواهد رسید بنا پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تصویب هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

ماده ۷۵۶ - اساسنامه صندوق پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی بتصویب کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلسین خواهد رسید. حدود اختیارات و وظایف هیئت امناء و مدیر عامل و حسابرس در اساسنامه مزبور تعیین خواهد شد.

ماده ۸۵۶ - هزینه‌های مربوط با اجرای مقررات این قانون، از طریق دریافت مبلغی معادل ۲ درصد مزدی که کارفرمایان مشمول قانون بیمه‌های اجتماعی به کارگران خود می‌پردازند و همچنین کمکهای دولت تأمین خواهد گردید، سازمان بیمه‌های اجتماعی ملزم است که مبلغ مذکور را از تاریخ تصویب اساسنامه صندوق از کارفرمایان وصول و در حساب مخصوص بنام صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر واریز نماید. نحوه وصول این مبلغ تابع کلیه مقرراتی است که در قانون بیمه‌های اجتماعی در مورد وصول حق بیمه پیش‌بینی گردیده است.

ماده ۹۵۶ - صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر مکلف است تا آخر خردادماه هر سال گزارش عمل کرد و ترازنامه قبل مربوط به اجرای مقررات این قانون را تنظیم و برای تصویب هیئت امنای صندوق ارسال دارد.

ماده ۱۰۵۶ - هرگونه تصرف غیرقانونی و برداشت غیرمجاز از وجوه صندوق در حکم اختلاس اموال عمومی خواهد بود.

مخبر کمیسیون کار و امور اجتماعی - دکتر میروجه‌الله صدر

گزارش شور اول از کمیسیون دادگستری

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دادگستری در جلسه ۳ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تأمین آموزش فرزندان کارگر را مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی که بعداً بتصویب کمیسیون کار و امور اجتماعی رسید لایحه مزبور را تصویب کرد.

اینک گزارش آن را به مجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

مخبر کمیسیون دادگستری - دکتر سیدمحمد رضا تنکابنی

گزارش شور اول از کمیسیون علوم و آموزش عالی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون علوم و آموزش عالی در جلسه ۹ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تأمین آموزش فرزندان کارگر را مورد رسیدگی قرارداد و مصوبه کمیسیون کار و امور اجتماعی را تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

مخبر کمیسیون علوم و آموزش عالی -

خسروی کردستانی

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی

بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه ۶۶ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط به تأمین آموزش فرزندان کارگر را مورد رسیدگی قرارداد و گزارش کمیسیون کار و امور اجتماعی را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم می‌دارد.

مخبر کمیسیون دارائی - آمان‌آله ریگی

کارگران پیشنهاد می‌نمایند تبصره زیر بماده ۲ لایحه مزبور اضافه شود.

تبصره - فرزندان کارگرانی که مشمول قانون بیمه های اجتماعی نباشند در صورتی که مستعد برای درآمد تحصیلات عالی و بیافنی و حرفه‌ای تشخیص شوند از مزایای این ماده بهره‌مند خواهند شد.

باتقدیم احترام - حسن صائبی

مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی

تبصره ذیل را برای الحاق بماده دوم لایحه قانون تأمین آموزش فرزندان کارگران پیشنهاد می‌نمایم.

باتقدیم احترام - هوشنگ شریف‌ها

تبصره - فرزندان کارگرانی که فعلاً در دانشگاهها و آموزشگاههای عالی مشغول تحصیل هستند میتوانند از کمک هزینه تحصیلی بر طبق مقررات این قانون استفاده نمایند.

پیشنهاد مینماید تبصره زیر بماده دو لایحه قانون تأمین آموزش فرزندان کارگر اضافه شود.

تبصره - فرزندان کارگران مشمول قانون بیمه‌های اجتماعی در صورت فوت و از کار افتادگی و بازنشستگی کارگران مشمول کماکان از تسهیلات مندرج در این قانون استفاده خواهند کرد.

حق شناس - حیدر صائبی - رشیدی - محدث زاده - محمودولی قراچورلو - بوداغ زاده - مظاهری - پوربردباری و چند امضای دیگر.

رئیس - ماده سوم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۳۵۶ - نحوه تشخیص افراد مستعد و کیفیت مراقبت‌های موضوع ماده یک و همچنین شرایط و طرز استفاده از تسهیلات و کمکهای مقرر در این قانون و میزان کمک هزینه تحصیلی طبق آئین‌نامه‌ای خواهد بود که به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی و آموزش و پرورش بتصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد)

ماده چهارم قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۴۵۶ - بمنظور اجرای مقررات این قانون صندوقی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت به ورود در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول قرائت میشود. (شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۵۶ - در صورتیکه فرزندان کارگران مشمول قانون بیمه‌های اجتماعی ضمن تحصیل در دوره‌های ابتدائی یا راهنمایی تحصیلی از طریق آزمایشهای مربوط افراد مستعد و باهوش تشخیص داده شوند طبق مقررات این قانون از تسهیلات لازم تحصیلی برخوردار خواهند شد و وضع تحصیلی و زندگی خانوادگی آنان مورد مراقبت مخصوص قرار خواهد گرفت.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً پیشنهاد می‌نمایم در لایحه قانون تأمین آموزش فرزندان کارگر هر کجا که پس از کارگر، «مشمول قانون بیمه‌های اجتماعی» ذکر شده حذف شود تا فرزندان همه کارگران ایران از مزایای این لایحه استفاده کنند.

با احترام - علی اصغر مظهری

رئیس - ماده دوم قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۲۵۶ - فرزندان کارگران مشمول قانون بیمه‌های اجتماعی که به دوره‌های تعلیمات متوسطه نظری و سایر تعلیمات فنی و حرفه‌ای راه‌یابند و یادار امتحانات ورودی دانشگاهها و آموزشگاههای عالی کشور پذیرفته شوند، هزینه تحصیل آنان بوسیله صندوق موضوع ماده ۴ این قانون تأمین و پرداخت خواهد شد و نیز کمک هزینه تحصیلی برابر مقررات آئین‌نامه این قانون دریافت خواهند داشت.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد های رسیده قرائت می‌شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

محترماً در مورد لایحه تأمین آموزش فرزندان

بنام صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر وابسته بوزارت کار و امور اجتماعی ایجاد می شود. صندوق مزبور دارای شخصیت حقوقی و استقلال مالی و اداری بوده و اداره امور آن طبق مقررات اساسنامه صندوق و آئین نامه های مربوط زیر نظر هیئت امنا انجام میگیرد.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده پنجم قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

ماده ۵ - هیئت امنای صندوق مرکب است از وزیر کار و امور اجتماعی و با معاون او، معاون وزارت آموزش و پرورش، معاون وزارت علوم و آموزش عالی معاون وزارت دارائی، نماینده اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و یک نفر نماینده کارگر با انتخاب وزیر کار و امور اجتماعی.

ریاست هیئت امنای صندوق با وزیر کار و امور اجتماعی و در غیاب او با معاون وزارت کار و امور اجتماعی خواهد بود.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر قرائت شد)

پیشنهاد مینماید قسمت آخر ماده ۵ لایحه قانون تأمین آموزش فرزندان کارگر جمله (یک نفر نماینده کارگر با انتخاب وزیر کار و امور اجتماعی) شرح زیر اصلاح شود: یک نفر نماینده کارگر با انتخاب کنفدراسیون کارگری و مادامیکه کنفدراسیون تشکیل نشده وزیر کار و امور اجتماعی نماینده کارگر را انتخاب و معرفی خواهد کرد.

حق شناس - محمدرئی قراچورلو - پوروردباری - شاخوئی - دکتر سرخوش - بوداغزاده - قدردان - مظاهری - کیا - حیدر صائی - عباس میرزائی و چند امضای دیگر.

رئیس - ماده ششم قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۶ - صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر دارای مدیر عامل و حسابرسی خواهد بود که بر طبق پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی از طرف هیئت امنای صندوق

انتخاب خواهند شد. تشکیلات صندوق به پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی بتصویب هیئت امنای صندوق میرسد. **تبصره** - در صدی که از درآمد صندوق برای هزینه های پرسنلی و اداری سالانه بمصرف خواهد رسید بنا به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تصویب هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهاد رسیده قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید: در لایحه قانون تأمین آموزش فرزندان کارگر در ماده ۶ به تبصره آن اضافه شود:

«بهر حال این درصد نایستی از ۱٪ تجاوز نماید.»

دکتر رهنوردی

رئیس - ماده هفتم قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۷ - اساسنامه صندوق پیشنهاد وزیر کار و امور اجتماعی بتصویب کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلسین خواهد رسید. حدود اختیارات و وظایف هیئت امنا و مدیر عامل و حسابرس در اساسنامه مزبور تعیین خواهد شد.

رئیس - در ماده هفتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده هشتم قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۸ - هزینه های مربوط با اجرای مقررات این قانون، از طریق دریافت مبلغی معادل ۲ درصد مزدی که کارفرمایان مشمول قانون بیمه های اجتماعی به کارگران خود می پردازند و همچنین کمکهای دولت تأمین خواهد گردید، سازمان بیمه های اجتماعی ملزم است که مبلغ مذکور را از تاریخ تصویب اساسنامه صندوق از کارفرمایان وصول و در حساب مخصوصی بنام صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر واریز نماید. نحوه وصول این مبلغ تابع کلیه مقرراتی است که در قانون بیمه های اجتماعی در مورد وصول حق بیمه پیش بینی گردیده است.

رئیس - در ماده هشتم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده نهم قرائت می شود.

بین ایران و بحرین مشتمل بر یک مقدمه و پنج ماده و یک نقشه که در تاریخ ۲۷ خرداد ماه ۱۳۵۰ برابر با ۱۷ ژوئن ۱۹۷۱ بین نمایندگان ایران و بحرین در منامه (بحرین) با امضاء رسیده است تصویب و اجازه مبادله اسناد تصویب آن داده میشود.

مخبر کمیسیون امور خارجه - مهروش صفی نیا (مستوفی) گزارش از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی در جلسه روز شنبه ۱۳۵۰/۱۱/۱۶

بأحضور آقایان دکتر غلامرضا تاجبخش معاون وزارت امور خارجه و دکتر محمود کاشفی معاون وزارت دارائی

لایحه مربوط بموافقتنامه تحدید حدود فلات قاره بین ایران و بحرین رامورد رسیدگی قرارداد مصوبه کمیسیون امور خارجه را تأیید و تصویب کرد.

این گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) نسبت بورود در شور ماده واحده رأی

میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقت خواهش میکنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده واحده مطرح

است نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی هم نرسیده

لایحه برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع می شود.

۱۴ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور استخدام راجع به لایحه اصلاح قانون تشکیل سازمان دفاع غیر نظامی کشور

رئیس - گزارش شور اول اصلاح قانون تشکیل سازمان دفاع غیر نظامی کشور مطرح است قرائت

میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری با حضور نمایندگان دولت لایحه شماره ۳۷۳۸۴ مورخ

۵۰/۸/۲۶ مربوط باصلاح قانون تشکیل سازمان دفاع غیر نظامی کشور را که در جلسه یکشنبه ۲۱ آذر ماه ۱۳۵۰

تقدیم و شماره ۹۲ چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرار داد و با اصلاحاتی شرح زیر تصویب کرد.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۹ - صندوق تأمین آموزش فرزندان کارگر مکلف است تا آخر خرداد ماه هر سال گزارش عملکرد

و تراز نامه سال قبل مربوط با اجرای مقررات این قانون را تنظیم و برای تصویب هیئت امنای صندوق ارسال دارد.

رئیس - در ماده نهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادی نرسیده ماده دهم قرائت می شود.

(شرح زیر خوانده شد)

ماده ۱۰ - هرگونه تصرف غیر قانونی و برداشت غیر مجاز از وجوه صندوق در حکم اختلاس اموال عمومی

خواهد بود.

رئیس - در ماده دهم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط

ارجاع می شود.

۱۳ - طرح گزارش شور اول کمیسیون امور خارجه راجع به لایحه موافقتنامه تحدید حدود فلات قاره بین ایران و بحرین

رئیس - گزارش شور اول موافقتنامه تحدید حدود فلات قاره بین ایران و بحرین مطرح است قرائت

میشود.

(شرح زیر خوانده شد)

گزارش شور اول از کمیسیون امور خارجه بمجلس شورای ملی

کمیسیون امور خارجه در جلسه روز شنبه ۱۶ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور آقای دکتر غلامرضا تاجبخش معاون

وزارت امور خارجه لایحه شماره ۳۶۴۷۸ مورخ ۱۳۵۰/۸/۱۲ راجع بموافقتنامه تحدید حدود فلات قاره

بین ایران و بحرین تقدیمی بمجلس سناراکه وصول آن در جلسه روز سه شنبه ۱۳۵۰/۱۱/۵ اعلام و بشماره ۱۴۵

چاپ گردیده است مورد رسیدگی قرارداد مصوبه مجلس سناراکه عیناً تأیید و تصویب کرد.

این گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه قانون موافقتنامه تحدید حدود فلات قاره بین ایران و بحرین

ماده ۱۵ واحده - موافقتنامه تحدید حدود فلات قاره

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

لایحه اصلاح قانون تشکیلی سازمان دفاع غیر نظامی کشور

ماده ۱۵۵۱ - بمنظور حفاظت جان و مال مردم و مؤسسات و تأسیسات و منابع مختلف ثروتهای ملی در برابر حوادث طبیعی و سوانح غیر مترقبه و حملات هوایی و استعمال هرگونه سلاح و اثرات ناشی از آن در زمان صلح و جنگ و همچنین تقویت و حفاظت روانی افراد و تحکیم علاقه همکاری متقابل بین آنها خاصه در زمان اضطراب سازمان دفاع غیر نظامی کشور طبق مقررات این قانون اداره میشود.

ماده ۲۵۵۱ - از تاریخ تصویب این قانون، سازمان دفاع غیر نظامی کشور با کلیه دارائی و بودجه و کارکنان، به نخست وزیری وابسته و سرپرست آن سمت معاونت نخست وزیر را خواهد داشت.

ماده ۳۵۵۱ - کلیه وزارتخانهها و مؤسسات و سازمانهای دولتی و وابسته بدولت و شهرداریها مکلف به همکاری با سازمان دفاع غیر نظامی میباشند و باید آئین نامهها و دستورالعملهای سازمان دفاع غیر نظامی را که باتوجه بمقررات این قانون تهیه و تدوین می شود بموقع اجراء بگذارند.

ماده ۴۵۵۱ - دولت موظف است لواحق مربوط به تکالیف قانونی طبقات مختلف مردم و همچنین مؤسسات بخش خصوصی را درباره امور مربوط بدفاع غیر نظامی تهیه و برای تصویب بمجلسین تقدیم نماید.

ماده ۵۵۵۱ - آئین نامه اجرائی این قانون بوسیله دولت تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای مربوط بمجلسین لازم الاجراء خواهد بود.

ماده ۶۵۵۱ - آن قسمت از قانون تشکیلی سازمان دفاع غیر نظامی کشور مصوب بهمن ماه ۱۳۳۷ که مغایر با این قانون است از تاریخ تصویب این قانون ملغی خواهد بود.

مخبر کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری - دیهیم

گزارش شور اول از کمیسیون دارائی بمجلس شورای ملی

کمیسیون دارائی با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط باصلاح قانون تشکیلی سازمان دفاع غیر نظامی کشور را مؤرد رسیدگی فراداد و گزارش کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری را در این مورد تأیید و تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا به مجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون دارائی - امان الله ریگی

گزارش شور اول از کمیسیون کشور

بمجلس شورای ملی

کمیسیون کشور در جلسه ۱۹ بهمن ماه ۱۳۵۰ با حضور نمایندگان دولت لایحه مربوط باصلاح قانون تشکیلی سازمان دفاع غیر نظامی کشور را مورد رسیدگی قرارداد و با اصلاحاتی که بعداً مورد تأیید کمیسیون امور استخدام و سازمانهای اداری قرار گرفت تصویب کرد.

اینک گزارش آنرا بمجلس شورای ملی تقدیم میدارد.

مخبر کمیسیون کشور - اکبر مسعودی

رئیس - کلیات لایحه مطرح است نظری نیست؟

(اظهاری نشد) نسبت بورود در شور مواد رأی میگیریم خانمها و آقایانیکه موافقتد خواهش می کنم قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد. ماده اول مطرح است قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۱۵۵۱ - بمنظور حفاظت جان و مال مردم و مؤسسات و تأسیسات و منابع مختلف ثروتهای ملی در برابر حوادث طبیعی و سوانح غیر مترقبه و حملات هوایی و استعمال هرگونه سلاح و اثرات ناشی از آن در زمان صلح و جنگ و همچنین تقویت و حفاظت روانی افراد و تحکیم علاقه همکاری متقابل بین آنها خاصه در زمان اضطراب سازمان دفاع غیر نظامی کشور طبق مقررات این قانون اداره میشود.

رئیس - در ماده اول نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده دوم قرائت می شود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۲۵۵۱ - از تاریخ تصویب این قانون، سازمان دفاع غیر نظامی کشور با کلیه دارائی و بودجه و کارکنان بنخست وزیری وابسته و سرپرست آن سمت معاونت نخست وزیر را خواهد داشت.

رئیس - در ماده دوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده سوم قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۳۵۵۱ - کلیه وزارتخانهها و مؤسسات و سازمانهای دولتی و وابسته بدولت و شهرداریها مکلف بهم کاری با سازمان دفاع غیر نظامی میباشند و باید آئین نامهها و دستورالعملهای سازمان دفاع غیر نظامی را که با توجه بمقررات این قانون تهیه و تدوین می شود بموقع اجراء بگذارند.

رئیس - در ماده سوم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) پیشنهادهای رسیده قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی

۱ - پیشنهاد می نماید در ماده سوم قانون تشکیلی سازمان دفاع غیر نظامی - پس از جمله سازمانهای دولتی و وابسته به دولت و شهرداریها (مؤسسات ملی) اضافه شود.

۲ - در همین ماده پس از جمله شهرداریها مکلف به همکاری با سازمان دفاع غیر نظامی میباشند بشرح زیر اصلاح و اضافه شود.

و باید دستورالعمل آئین نامه های سازمان دفاع غیر نظامی را که باتوجه بمقررات این قانون تهیه و تدوین می شود بموقع اجراء بگذارند.

باتقدیم احترام - مهندس عبدالحمید معینی

ریاست محترم مجلس شورای ملی

پیشنهاد مینماید در ماده ۳ لایحه اصلاح قانون تشکیلی سازمان دفاع غیر نظامی سطر آخر بعد از تهیه و تدوین میشود جمله «در حدود امکانات» اضافه شود.

با احترام - علی اصغر مظهری

رئیس - ماده چهارم قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۴۵۵۱ - دولت موظف است لواحق مربوط به تکالیف قانونی طبقات مختلف مردم و همچنین مؤسسات بخش خصوصی را درباره امور مربوط بدفاع غیر نظامی تهیه و برای تصویب بمجلسین تقدیم نماید.

رئیس - در ماده چهارم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده پنجم قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۵۵۵۱ - آئین نامه اجرائی این قانون بوسیله دولت تهیه و پس از تصویب کمیسیونهای مربوط بمجلسین لازم الاجراء خواهد بود.

رئیس - در ماده پنجم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) ماده ششم قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

ماده ۶۵۵۱ - آن قسمت از قانون تشکیلی سازمان دفاع غیر نظامی کشور مصوب بهمن ماه ۱۳۳۷ که مغایر با این قانون است از تاریخ تصویب این قانون ملغی خواهد بود.

رئیس - در ماده ششم نظری نیست؟ (اظهاری نشد) لایحه و پیشنهادات برای شور دوم به کمیسیونهای مربوط ارجاع میشود.

۱۵ - طرح گزارش يك شوری کمیسیون بودجه راجع بلایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور

رئیس - گزارش يك شوری بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور مطرح است قرائت میشود.

(بشرح زیر قرائت شد)

گزارش از کمیسیون بودجه بمجلس شورای ملی

ساحت مقدس مجلس شورای ملی

لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور که بر عایت مدلول ماده ۲۶ قانون محاسبات عمومی مصوب پانزدهم دی ماه ۱۳۴۹ روز سه شنبه مورخ پنجم بهمن ماه ۱۳۵۰ همراه با اطلاعات جامع و مبسوطی از اوضاع و احوال مالی و اقتصادی کشور و گزارشات توجیهی متکی به ارقام و آمار

در کلیه زمینه‌های فعالیت وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی و شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت و سایر مؤسسات از طرف دولت بمجلس شورای ملی تقدیم شده بود در ۱۵ جلسه سه تا چهار ساعته با حضور جناب آقای نخست وزیر، اعضاء کابینه، رئیس دفتر بودجه، معاونان پارلمانی و مسئولان و کارشناسان بودجه وزارتخانه‌ها با امعان نظر و دقت فراوان مورد بررسی کمیسیون بودجه قرار گرفت.

قسمت های مختلف این بودجه مشتمل بر ماده واحده، تبصره‌ها و اقلام و ارقام درآمدها و هزینه‌ها جزء جزء مطرح و در برابر اظهار نظرها و سئوالات متعدد و متنوع اعضاء کمیسیون توضیحات لازم از طرف مسئولان اقامه و در اختیار گذارده شد. در نتیجه تبصره‌های پیشنهادی در مواردی حذف و یا اصلاح ماهوی و عبارتی یافته و به پیشنهاد اعضاء کمیسیون ۵ تبصره جدید به تبصره‌های بودجه سال ۱۳۵۱ اضافه شد. در عناوین درآمدها و ارقام و عناوین هزینه‌ها نیز اصلاحاتی بعمل آمده که مجموع این اصلاحات و تغییرات و پیشنهادات کلا بتصویب کمیسیون بودجه رسید. اینک اجازه می‌خواهد نتایج بررسی‌های کمیسیون را به ترتیب زیر باستحضار برساند:

۱- نحوه تهیه و تنظیم بودجه.

۲- هدفهای بودجه.

۳- ویژگیهای عمده بودجه با توجه به هدفها.

۴- دریافتها و پرداختهای بودجه.

۵- اولویتهای بودجه.

۶- توصیه‌های کمیسیون بودجه.

الف - نحوه تهیه و تنظیم بودجه سال ۱۳۵۱

نمایندگان محترم استحضار دارند که بموازات تغییرات بنیادی عظیمی که در سایه رهبری‌های خردمندان شاهنشاه آریامهر در کلیه شئون زندگی جامعه ما ایجاد شده امر تهیه و تنظیم بودجه نیز تحول کلی یافته و از چند سال پیش باینطرف دولت از مزبور بودجه‌های متداول گذشته و بودجه‌ها را بصورت بودجه‌های برنامه‌ای تنظیم و تدوین نموده است. کمیسیون بودجه پس از بررسی دقیق بودجه برنامه‌ای سال ۱۳۵۱ از لحاظ تهیه و تنظیم آن بچند نکته اساسی برخورد که ذکر آنها را خروری میداند.

۱- دولت در تهیه و تنظیم بودجه تقدیمی ضمن اینکه به پیشرفته‌ترین طرق علمی توجه و عنایت داشته راه‌حل‌های ملی و منطبق با امکانات و مقتضیات و نهادها و سنت‌های ایرانی را آئین ملحوظ داشته و در تدوین بودجه بکار بسته است.

۲- بودجه سال ۱۳۵۱ بر اساس مبانی علمی و با توجه به خصائص جامعه ایرانی بصورت یک برنامه مالی و عملیاتی تنظیم شده و خطوط اصلی وظایف دولت در چهار چوب سیاست های عمده اقتصادی و اجتماعی ترسیم شده است.

۳- در این بودجه کلیه هدفها، برنامه‌ها و فعالیت‌های مملکتی در سال آینده انعکاس یافته و آئینه تمام‌نمای اوضاع سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و مالی مملکت بشمار میرود.

۴- در بودجه تقدیمی درآمدها و منابع تأمین اعتبار بر حسب (بخش، بند، اجزاء) و هزینه‌ها و سایر پرداختها بر حسب (بخش، وظیفه، برنامه، فعالیت و مواد هزینه) تقسیم دسته‌بندی شده و جزء بجزء در آن انعکاس یافته است. علاوه بر آن توزیع اعتبارات وزارت آموزش و پرورش بر حسب مناطق، بودجه عمرانی، بودجه شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت و نیز درآمدها و هزینه‌های سایر مؤسسات در دوازده قسمت متمایز و مجزا از هم تدوین شده و نسبت به سال ۱۳۵۰ کامل‌تر و مشروح تر تنظیم گردیده است.

۵- لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ همراه با چهار پیوست بشرح زیر:

پیوست شماره (۱) گزارش نخست‌وزیر درباره وضع اقتصادی کشور در سالهای ۵۰-۱۳۴۷ و برنامه دولت در سال ۱۳۵۱

پیوست شماره (۲) عملکرد بودجه شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت.

پیوست شماره (۳) شرح اجرای برنامه‌ها و عملیات.

پیوست شماره (۴) اطلاعاتی درباره اعتبارات، منابع انسانی و عملیات برخی از دستگاهها بر حسب استانها و فرمانداریهای کل در سال ۱۳۵۱. بمجلس شورای ملی تقدیم گردیده است.

۶- مقایسه بودجه سال ۱۳۵۱ با بودجه‌های چند

ج- ویژگیهای عمده بودجه با توجه به هدفها

تهیه و تقدیم بودجه متعادل سال ۱۳۵۱ کل کشور که از حیث درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر بانصد و چهل و هشت میلیارد و پانصد و سی میلیون هفتصد و پنجاه و دو هزار (۵۴۸۵۳۶۷۵۲۰۰۰) ریال و از حیث هزینه و سایر پرداختها بالغ بر بانصد و چهل و هشت میلیارد و بانصد و سی و شش میلیون و هفتصد و پنجاه و دو هزار (۵۴۸۵۳۶۷۵۲۰۰۰) ریال میباشد یکی از موفقیت‌های بزرگ دولت بشمار می‌آید زیرا این بودجه علاوه بر اینکه تجلی دهنده پیشرفت‌ها و موفقیت‌های همه‌جانبه کشور در گذشته است. نمودار فعالیت‌های پرثمر و عنایت و شناخت واقع بینانه اولویت‌های اقتصادی و اجتماعی در آینده بوده و با اجرای آن هدفهای مهم دولت بخوبی تعقیب خواهد گردید. بدین مناسبت کمیسیون لازم دانست بارعایت اختصار و ایجاز تعدادی از نتایج عمده اجرای بودجه سال ۱۳۵۱ را باستحضار برساند:

۱- چنانچه تعادل و توازن بودجه تقدیمی را با زاویه دید وسیع‌تری بررسی نمائیم باین نتیجه میرسیم که این بودجه علاوه بر تعادل و توازن در اقلام دخل و خرج از وجوه مختلف تعادل از نقطه نظر تقسیم اعتبارات در بخشهای مختلف اقتصادی و اجتماعی و رفاه عمومی نیز برخوردار است. علاوه بر آن ضمن حفظ تعادل ارزی سیاست‌های مالی، پولی و اشتغال‌طوری تنظیم گردیده است که تعادل کلی اقتصاد کشور بنحوشایسته‌ای محفوظ مانده و ادامه یابد.

۲- نحوه توزیع و تقسیم اعتبارات و سایر منابع مالی بودجه نمودار این واقعیت است که دولت کوشیده است نقش اساسی بودجه در تأمین نیازمندیهای طبقات مختلف جامعه و مناطق گوناگون و طراحی اداره امور اقتصادی و اجتماعی کشور در حدود امکانات مالی بخوبی آشکار گردد.

۳- در بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور امکانات مالی وسیعی برای امور اجتماعی فراهم شده و هزینه‌های این بخش با اعتباری معادل ۸۳ میلیارد ریال قریب ۲۱/۵ درصد از بودجه عادی و عمرانی را بخود اختصاص داده است. در سال آینده نزدیک به ۴۷ درصد از هزینه‌های این بخش به وظیفه آموزش و پرورش و ۱۶/۵ درصد

سال گذشته این مطلب را روشن می‌سازد که کوشش دولت مصروف آن بوده است که بودجه تقدیمی هر سال از لحاظ کیفیت تهیه و تنظیم نسبت به سال قبل کاملتر باشد و ضمانت و پیوست‌های آن مشروح‌تر و مفصل‌تر ایفاد گردد.

تقدیم ضمانت و پیوست‌ها همراه بودجه نمودار این واقعیت است که دولت هر سال بیشتر از سال پیش تلاش دارد تا امکانات بیشتری در جهت بررسی نمایندگان محترم مجلس شورای ملی که ناظر بر دخل و خرج مملکت میباشد فراهم آورد تا از دخل و خرج و عملیاتی که در زمینه‌های مختلف انجام میشود آگاهی کامل یابد و دولت را در جهت اجرای برنامه‌های اساسی مملکت کمک و راهنمایی نمایند.

۷- این نکته شایان کمال توجه است که بودجه کل کشور در سال ۱۳۵۱ بر اساس تعاریف مندرج در قانون محاسبات عمومی جدید وسعت و جامعیت بیشتری یافته است و در سه قسمت عمده:

۱- بودجه عادی و عمرانی دولت.

۲- بودجه شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت.

۳- بودجه سایر مؤسسات.

تهیه و تنظیم و در هر مورد تمام منابع و درآمدها و هزینه‌ها بطور جامع انعکاس یافته است.

ب- هدفهای عمده بودجه سال ۱۳۵۱

بامطالعه کافی و بررسی دقیق بودجه، این نتیجه حاصل میشود که علاوه بر انجام وظایف قانونی دستگاهها و وزارتخانه‌ها و سازمانهای دولتی اهداف زیر مورد توجه دولت بوده که تقسیم و توزیع اعتبارات با توجه با اهداف مزبور صورت گرفته است:

۱- حفظ تعادل‌های اساسی اقتصاد و حفظ ثبات نسبی قیمت‌ها و تعادل وضع ارزی کشور.

۲- توزیع عادلانه‌تر درآمدها.

۳- توسعه رفاه عمومی و بیمه‌های اجتماعی.

۴- بسط اصول دموکراسی و تأمین عدالت اجتماعی.

۵- تقویت بنیه دفاعی کشور.

۶- ادامه رشد مداوم و سالم اقتصادی.

به بهداشت و درمان و ۱۶/۴ درصد به بیمه های اجتماعی و بازنشستگی اختصاص دارد .

۴- در تنظیم بودجه سال ۱۳۵۱ سعی شده است که ضمن توجه به نیازهای فوری و ضروری جامعه برنامه های عمرانی که حصول هدفهای آتی مملکت را میسر میسازد بخوبی تعقیب شود .

مدلول بصره ۱۹ و اختصاص سه میلیارد ریال صرفه جویی به بودجه عمرانی دلیل یاری از توجه خاص دولت بتوسعه برنامه های عمرانی مملکت است که درخور ذکر میباشد .

۵- استخدام های جدید و توجه و عنایت به بازنشستگان و وظیفه بگیران و کارمندان و کارگران و کشاورزان گویای این مطلب است که دولت در بودجه سال ۱۳۵۱ شرایطی فراهم خواهد ساخت تا سطح اشتغال را ارتقاء دهد و قدرت خرید گروههای کم درآمد را فزونی بخشد .

۶- امور اقتصادی در سال ۱۳۵۱ با اعتباری معادل ۱۳۸/۱ میلیارد ریال حدود ۳۶ درصد بودجه عادی و عمرانی را بخود اختصاص داده است . برنامه های مربوط باین بخش عبارتند از کشاورزی ، توسعه و تأمین منابع آب ، تأمین برق ، ایجاد و توسعه صنایع و بهره برداری از منابع نفت و گاز و ارتباطات و مخابرات .

۷- جلب همکاری مردم و شرکت دادن آنها در انجام امور کشور از طریق واگذاری کارها بخود آنان و نیز بسط و تأمین عدالت اجتماعی از هدفهایی است که دولت ضمن اجرای بودجه مانند گذشته قویاً تعقیب کرده و اعتبارات لازم بدین منظور در نظر گرفته است .

۸- افزایش هزینه های دفاعی کشور در سال ۱۳۵۱ مبین این واقعیت است که سیاست دفاعی دولت پیوسته در جهت حفظ استقلال و امنیت کشور و حراست از ثمرات توسعه اقتصادی و اجتماعی که نتیجه تحولات همه جانبه کشور است طرح ریزی شده و دولت به مسئولیت خطیر خود در حفظ نتایج پیشرفت های اجتماعی و موارث گرانقدر تاریخی و فرهنگی کشور کاملاً توجه داشته است .

۹- تدابیر متخذ دولت در ایجاد مسکن چه بصورت مباشرت مستقیم از طریق احداث واحدهای مسکونی برای طبقات کم درآمد چه بصورت تشویق بخش خصوصی وسیله

اعطای اعتبارات و مشارکت و غیره قابل توجه وشایان ذکر میباشد .

۱۰- باتوجه به مراتب ذکر شده که نتیجه کلی آنها پیشرفت و توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور است ، هم هدفهای عمده دولت در این زمینه بدست خواهد آمد و هم رشد سالم اقتصادی روند عادی خود را طی کرده و بیش از پیش ادامه خواهد یافت .

د- اولویتهای بودجه ۱۳۵۱

بررسی دقیق کمیسیون بودجه در زمینه اولویت ها باین نتیجه رسید که دولت با مطالعه و دقت کامل ، اولویتهای اقتصادی و اجتماعی را باز شناخته و به برنامه هائی بیشتر توجه نموده است که اجرای آنها موجب نیل به هدفها شده و حداکثر توسعه و بازده اقتصادی و رفاه اجتماعی را امکان پذیر میسازد . در صد افزایش بعضی از موارد عمده بودجه را بشرح زیر باستحضار میرساند :

۱- درصد افزایش بعضی از موارد عمده بودجه عادی سال ۱۳۵۱ :

آموزش و پرورش	۲۸ درصد
قوای دفاعی	۲۸
بازنشستگی	۱۵
دادگستری	۱۴
دانشگاهها و مدارس عالی	۱۴

۲- درصد افزایش فصول برجسته طرحهای عمرانی غیر مستمر در سال ۱۳۵۱

رفاه اجتماعی	۶۹ درصد
عمران دهات	۶۰
نفت و گاز	۵۵
کشاورزی و دامپروری	۵۲
حمل و نقل و ارتباطات	۳۷ درصد
ساختمان و مسکن	۳۶
بهداشت و بهداشت	۳۳
آب	۳۲

ه- دریافتها و پرداختهای بودجه کل کشور دریافتهای بودجه عادی و عمرانی

درآمد های دولت در سال ۱۳۵۱ با حدود ۱۸ درصد رشد به رقمی معادل ۳۰۸/۳ میلیارد ریال بالغ خواهد شد . آنچه در اینجا قابل توجه و ذکر است اینست که

پیش بینی درآمدها کاملاً واقعی و باز عایت احتیاط بعمل آمده است و مراجعه به وصولی قطعی بودجه سال های گذشته این مطلب را تأیید میکند . دریافت های بودجه عادی و عمرانی از بخش های زیر تشکیل شده است :

۱- مالیات مستقیم

مالیاتیهای مستقیم با ۲۰ درصد رشد معادل مبلغ ۳۶/۸ میلیارد ریال پیش بینی شده است .

کمیسیون بودجه در این مورد معتقد است که باین رقم باید رقم ۹۵۰ میلیون ریال درآمد گذرنامه (شماره طبقه بندی ۲۹۰۳) که در ستون مالیاتیهای غیر مستقیم ذکر شده افزوده گردد ، زیرا بنظر کمیسیون این مالیات جزء مالیاتیهای غیر مستقیم نبوده و مالیات مستقیم است . انتظار دارد وزارت دارائی و دفتر بودجه در تنظیم بودجه های آینده این نظر را کاملاً ملحوظ داشته و رعایت نمایند .

۲- مالیاتیهای غیر مستقیم

پیش بینی میشود که در سال ۱۳۵۱ مالیاتیهای غیر مستقیم با ۱۲ درصد رشد به ۶۰/۸ میلیارد ریال بالغ گردد .

۳- درآمد های حاصل از انحصارات و اعمال تصدی دولت

پیش بینی می شود که در سال ۱۳۵۱ درآمد های این بخش با ۲۱ درصد رشد به ۱۸۸ میلیارد ریال بالغ گردد که از این مبلغ درآمد نفت با رشدی حدود ۲۴ درصد به ۱۷۸/۲ میلیارد ریال و سایر درآمدهای بخش مورد بحث که بیشتر از سود سهام شرکت های دولتی و دریافتی از مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت تشکیل می شود به ۹/۸ میلیارد ریال بالغ گردد .

۴- درآمدهای حاصل از خدمات دولت و متفرقه

این درآمدها بموجب پیش بینی انجام شده در سال ۱۳۵۱ با رشدی معادل ۷/۵ درصد به ۲۲/۷ میلیارد ریال خواهد رسید .

۵- سایر منابع تأمین اعتبار

این قسمت که شامل وام های داخلی و استفاده از اعتبارات خارجی است که پس از کسر بازپرداخت اصل وام های داخلی و اعتبارات خارجی بالغ بر ۷۸/۶ میلیارد ریال می گردد .

اقدام بجا و بموقع دولت در زمینه جلب و تجهیز سرمایه های کوچک و پراکنده مردم از طریق انتشار اوراق قرضه قابل توجه و تذکار است . مسلماً جمع آوری این منابع مالی در اجرای برنامه های بزرگ آبادانی مملکتی تأثیر قابل ملاحظه ای داشته و خواهد داشت .

ضرورت استفاده از اعتبارات خارجی بادر نظر گرفتن این موضوع که این اعتبارات برای انجام بخشی از طرحهای عمرانی و بخش و بزرگ عمرانی تحصیل می شود و باز پرداخت آنها طویل المده و با شرایطی مناسب میباشد بخوبی مشهود و روشن است .

پرداخت های بودجه عادی و عمرانی

۱- امور عمومی

در بودجه سال ۱۳۵۱ هزینه های مربوط بامور عمومی با رقم ۳۶/۵ میلیارد ریال حدود ۹/۴ درصد از کل هزینه ها را تشکیل می دهد . در سال آینده رشد هزینه های این بخش به ۱۱/۶ درصد بالغ میگردد .

۲- امور دفاعی

پیش بینی می شود در سال ۱۳۵۱ امور دفاعی کشور با حدود ۲۸ درصد رشد به بلغی معادل ۱۰۰/۹ میلیارد ریال بالغ گردد .

۳- امور اجتماعی

در سال ۱۳۵۱ هزینه های این بخش با اعتباری معادل ۸۳/۱ میلیارد ریال حدود ۲۱/۵ درصد از بودجه عادی و عمرانی را تشکیل خواهد داد .

۴- امور اقتصادی

در سال ۱۳۵۱ این بخش با اعتباری معادل ۱۳۸/۱ میلیارد ریال و ۱۷/۳ درصد رشد نسبت به هزینه های سال ۱۳۵۰ حدود ۳۶ درصد از هزینه های بودجه را تشکیل خواهد داد .

۵- بهره و امها و هزینه های متفرقه و دیون

در سال ۱۳۵۱ پیش بینی میشود مبلغی معادل ۲۸/۲ میلیارد ریال باین بخش اختصاص داده شود .

بودجه شرکت های دولتی و مؤسسات انتفاعی وابسته بدولت

خالص بودجه شرکتهای دولتی و مؤسسات انتفاعی در سال ۱۳۵۱ با حدود ۱۷ درصد رشد به ۱۵۶/۷ میلیارد ریال بالغ میگردد . در این مورد ذکر مراتب زیر را ضروری میدانند .

۱- پیش بینی میشود در سال ۱۳۵۱ درآمدهای عملیاتی این شرکتها و مؤسسات با ۲۱/۵ درصد رشد ۱۸۱/۷ میلیارد ریال بالغ شود که پس از وضع هزینههای جاری و عملیاتی و نیز افزایش اندوخته سرمایه‌ای برای سرمایه‌گذارهای تکمیلی مورد نیاز مازاد آن طبق جداول بودجه بصورت مالیات و سود سهام و سهم دولت از مؤسسات انتفاعی به بودجه عمومی دولت کمک خواهد شد.

۲- بدان قسمت از مؤسسات که بمنظور هدفهای اجتماعی و تنظیم بازار و رفاه طبقات تولیدکننده و مصرف کننده تأسیس شده‌اند حدود ۵/۸ میلیارد ریال از بودجه عادی دولت کمک خواهد شد.

۳- شرکتهایی که برای زیرسازی اقتصاد کشور تأسیس گردیده‌اند و جدا از درآمدها و هزینه‌های خود مجری طرح‌های عمرانی هستند در ترکیب بودجه کشور اهمیت فوق العاده دارند. در سال ۱۳۵۱ حدود ۶۸/۷ میلیارد ریال از بودجه عمرانی برای اجرای طرحهای عمرانی در اختیار این مؤسسات گذاشته خواهد شد و هزینه‌های سرمایه‌ای این مؤسسات بدون در نظر گرفتن اعتبارات بودجه عمرانی با رقمی معادل ۳۵/۶ میلیارد ریال نسبت به سال جاری معادل ۱۷ درصد افزایش خواهد یافت.

بودجه سایر مؤسسات

در سال ۱۳۵۱ بودجه سایر مؤسسات کلا معادل ۹/۳ میلیارد ریال خواهد بود که ۴/۴ میلیارد ریال آن از بودجه عادی و عمرانی و بقیه از منابع اختصاصی این مؤسسات تأمین خواهد گردید. خالص بودجه این مؤسسات ۱۴ درصد نسبت به سال جاری افزایش خواهد داشت.

این مؤسسات که کارهای خیریه و عام‌المنفعه مانند برنامه‌های درمانی و آموزشی و غیره انجام میدهند از کمک‌های دولت برخوردار بوده‌اند کمک دولت در سال آینده به این مؤسسات از محل بودجه عادی ۲۰ درصد و از محل بودجه عمرانی ۱۲ درصد افزایش خواهد یافت.

توصیه های کمیسیون بودجه

ضمن بررسی و بحث مفصل پیرامون بودجه سال ۱۳۵۱ توجه اعضا کمیسیون بودجه بچند مطلب اساسی

معطوف گردید که تحت عنوان توصیه‌های کمیسیون بودجه باستحضار میرسد.

۱- بدولت توصیه میشود با توجه بوظایف جدیدی که علاوه بروظیفه نظارت بر موقوفات به سازمان اوقاف محول شده است در سال ۱۳۵۲ برنامه‌های این سازمان را مورد تجدید نظر قرار داده و بودجه برنامه‌ای آنرا بر اساسی تهیه و تنظیم نماید که در برگیرنده جمله وظایف آن باشد.

۲- برای ایجاد هماهنگی در اجرای برنامه‌های دولت و نتیجه‌گیری بهتر کمیسیون توصیه می‌نماید که در سال ۱۳۵۲ با تجدید نظر در وظائف و تشکیلات دستگاههای دولتی ترتیبی اتخاذ شود که وظائف و برنامه‌های مشابه در یک واحد متمرکز شود.

۳- ضمن بررسی بودجه معلوم شد که قسمتی از مزایای قانونی کارکنان وزارت دارائی که باید در ماده (۲) هزینه (کمکها و مزایا) منظور شود از محل درآمد اختصاصی پرداخت میگردد. چون کلیه کارکنان دولت در قبال اجرای قانون استخدام باید وضع مشابهی داشته باشند توصیه میشود از سالهای آینده برای پرداخت این مزایا اعتباراتی که از محل درآمد اختصاصی پرداخت میشود در ماده (۲) بودجه وزارتخانه مزبور منظور گردد.

۴- با وجودی که ضمن بحث و بررسی لایحه بودجه و عنوان مسأله یکنواخت شدن مالیات حقوق مسئولان مربوط متعهد شدند که یکنواخت شدن مالیات حقوق رادر اصلاحیه قانون مالیات بر درآمد که قریباً تقدیم مجلس میشود خواهند گنجانند. مع هذا از نظر تأکید بیشتر توصیه مینماید مراجع مسئول اقدام لازم را برای رفع این تفاوت و دوگانگی مالیاتی معمول دارند.

۵- با توجه بمذاکرات در اطراف تبصره ۱۶ لایحه (کمک شهرداریها به آموزش و پرورش، انجمن‌های بهداری، کتابخانه عمومی و پیکار با بیسوادی و غیره) و اظهار نظرات و پیشنهادات در این مورد کمیسیون بودجه توصیه می‌نماید که ماده ۶۸ قانون اصلاحی قانون شهرداریها اصلاح شود.

در خاتمه ضمن تقدیر از مساعی دفتر بودجه در جهت تهیه و تنظیم بودجه که خوشبختانه همواره روبه

تکامل بوده امیدوار است گزارش تقدیمی مورد توجه و عنایت نمایندگان محترم قرار گیرد.

مخبر کمیسیون بودجه - صدوری کیوان

لایحه قانون بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور

ماده واحده- بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور از حیث درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر پانصد و چهل و هشت میلیارد و ششصد و شصت و هفتصد و پنجاه و دو هزار (۵۴۸۵۳۶۷۵۲۰۰۰) ریال و از حیث هزینه و سایر پرداختها بالغ بر پانصد و چهل و هشت میلیارد و پانصد و سی و شش میلیون هفتصد و پنجاه و دو هزار (۵۴۸۵۳۶۷۵۲۰۰۰) ریال می‌باشد.

بودجه عادی دولت شامل موارد زیر میباشد:

۱- بودجه دولت که از حیث درآمد و سایر منابع تأمین اعتبار بالغ بر یکصد و هشتاد و سه میلیارد و ششصد و دو میلیون و هشتصد و چهل و هشت هزار (۱۸۳۶۰۲۸۴۸۰۰۰) ریال و از حیث هزینه‌ها و سایر پرداختهای آن محل بالغ بر یکصد و هشتاد و سه میلیارد و ششصد و دو میلیون و هشتصد و چهل و هشت هزار (۱۸۳۶۰۲۸۴۸۰۰۰) ریال است.

۲- اعتبار طرحهای عمرانی مستمر موضوع تبصره چهارم این قانون که از حیث درآمد بالغ بر هفده میلیارد و هشتصد و بیست و سه میلیون و دو صد و سی و چهار هزار (۱۷۸۲۳۳۴۰۰۰) ریال و از حیث هزینه و سایر پرداختها بالغ بر هفده میلیارد و هشتصد و بیست و سه میلیون و دو صد و سی و چهار هزار (۱۷۸۲۳۳۴۰۰۰) ریال است و از محل درآمد برنامه تأمین می‌شود.

۳- بودجه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی از محل درآمد اختصاصی که از حیث درآمد بالغ بر چهارده میلیارد و پانصد و بیست و سه میلیون و ششصد و چهل و پنج هزار (۱۴۵۲۳۶۴۵۰۰۰) ریال و از حیث هزینه و سایر پرداختها بالغ بر چهارده میلیارد و پانصد و بیست و سه میلیون و ششصد و چهل و پنج هزار (۱۴۵۲۳۶۴۵۰۰۰) ریال است.

ارقام منظور در بند های ۱ و ۲ تصویب میگردد و به دولت اجازه داده میشود درآمدهای منظور در بندهای مذکور را وصول و هزینه‌های وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و همچنین کمکها و اعانات و سایر اعتباراتی را که

ب- تمرکز وجوه حاصل از بابت سهم آموزش و پرورش و سهم بهداری و سهم کتابخانه‌های عمومی از درآمد شهرداریها و درآمد اختصاصی دانشگاهها و دانشکده‌ها و مؤسسات آموزش عالی و سایر مؤسسات آموزشی و مراکز آموزش حرفه‌ای و صندوق کارآموزی و بیمارستانهای آموزشی و کتابخانه‌ها و موزه‌ها و بناهای تاریخی و درآمدهای محلی که بوسیله انجمن‌های بهداری و شوراهای آموزش و پرورش منطقه‌ای از منابع غیر دولتی تحصیل میشود و درآمد حق السهم صاحبان دفاتر اسناد رسمی در خزانه الزامی نیست. دستگاهها و مؤسسات موضوع این بند موظفند برای وجوه مزبور در یکی از بانکهای دولتی و یا با موافقت وزارت دارائی در بانکهای غیر دولتی که شرایط مناسبتر و تسهیلات بیشتر پیشنهاد نمایند حساب خاصی افتتاح و درآمدهای حاصله را بلافاصله پس از وصول به حساب مزبور منتقل نمایند.

تبصره ۲۵ - الف- کاهش یا افزایش اعتبار هر یک

از مواد هزینه و سایر نامه‌های هر دستگاه از محل درآمد عمومی تا میزان ده درصد باموافقت نخست وزیر و مازاد بر آن فقط یکبار برای هر دستگاه باموافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه در جمع اعتبارات دستگاه از محل درآمد عمومی تغییری حاصل نشود.

ب- کاهش با افزایش اعتبار هر يك از مواد هزینه و سایر نامه‌های وزارت جنگ از محل درآمد عمومی تا میزان ده درصد در اختیار وزیر جنگ و مازاد بر آن برای یکبار باموافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود مشروط بر اینکه در جمع اعتبارات وزارت مزبور از محل درآمد عمومی تغییری حاصل نشود.

پ- نقل و انتقال اعتبار مواد هزینه و برنامه‌های مربوط به سپاهیان ترویج و آبادانی بین وزارتخانه‌هایی که از خدمات این سپاهیان استفاده می‌کنند بنا بر پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های مربوط و موافقت نخست وزیر و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی مجاز خواهد بود.

تبصره ۳- میزان تنخواه گردان خزانة در سال ۱۳۵۱ ده میلیارد (۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال است.

تبصره ۴- اعتبار طرح‌های عمرانی مستمر موضوع قسمت نهم این قانون که بعنوان جزئی از هزینه‌های از محل درآمد عمومی در بودجه دستگاه‌های مربوط منظور شده است از محل درآمد برنامه تأمین وجوه مربوط موضوع ردیف ۵۲۰۱ قسمت سوم این قانون در اختیار وزارت دارائی گذاشته خواهد شد تا بر طبق مقررات و ضوابط مربوط بطرح‌های مزبور بمصرف برسد.

تبصره ۵- دیون بامحل تا پایان سال ۱۳۴۹ وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی که اعتبار اولیه آنها در بودجه کل کشور از محل درآمد عمومی تأمین بوده است بر طبق ضوابطی که از طرف وزارت دارائی و دفتر بودجه تعیین خواهد شد مورد رسیدگی قرار گرفته و از محل اعتبار ردیف ۵۲۲۰۲ بخش پنجم قسمت ششم این قانون به‌میزانی که برای هر دستگاه تخصیص داده خواهد شد قابل پرداخت می‌باشد.

دیون بامحل وزارت جنگ از محل اعتبار ردیف ۱۲۵/۲ و دیون مؤسسات دولتی که بودجه آنها بصورت

«کمک» در بودجه کل کشور منظور میشود از محل بودجه مصوب آنها قابل پرداخت است.

تبصره ۶- بوزارت دارائی اجازه داده میشود تا مبلغ يك میلیارد و يكصد و بیست میلیون (۱۱۲۰۰۰۰۰۰۰) ریال موضوع ردیف ۳۵۱۰ قسمت سوم این قانون از درآمد سازمان بنادر و کشتیرانی را در سال ۱۳۵۱ به درآمد عمومی کشور منظور نماید.

تبصره ۷- الف- حکم بند «الف» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور در مورد اعطای يك پایه ترفیع بمستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری با رعایت مقررات مربوط در مورد مستخدمینی که احکام آنان در سال ۱۳۵۰ صادر نشده است بقوت خود باقی است.

اعتبار اضرائف حقوق يك پایه ترفیع مستخدمین رسمی مشمول قانون استخدام کشوری موضوع بند «الف» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور در سال‌های ۱۳۵۰ و ۱۳۵۱ از محل اعتبار ردیف ۵۱۱۰۷ بخش پنجم قسمت ششم این قانون پرداخت خواهد شد.

ب- اعتبار مورد نیاز برای اجرای اصلاحیه قانون استخدام کشوری مصوب آبان‌ماه ۱۳۴۹ در وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی مشمول قانون استخدام کشوری موضوع بند «ب» تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور در سال ۱۳۵۱ از محل اعتبار ردیف ۵۱۱۰۸ بخش پنجم قسمت ششم این قانون قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۸- به وزارت دارائی اجازه داده میشود آن قسمت از اعتبار ردیف‌های ۵۱۱۰۶ و ۵۱۱۰۷ و ۵۱۱۰۸ بخش پنجم قسمت ششم این قانون را که مورد نیاز مناطق آموزش و پرورش میباشد با توجه به مفاد تبصره ۲۰ قانون بودجه سال ۱۳۴۸ و تبصره ۷ این قانون بعنوان «کمک» در اختیار مناطق مربوط بگذارد.

تبصره ۹- بوزارت آموزش و پرورش اجازه داده میشود باقیمانده اعتبارات هر يك از ادارات آموزش و پرورش مناطقی را که در سال ۱۳۵۱ شورای آموزش و پرورش منطقه‌ای در آن تشکیل میشود از اعتبارات منطقه‌ای آموزش و پرورش استان و با فرمانداری کل مربوط کسر و به صورت «کمک» به منطقه مربوط ابلاغ نماید.

تبصره ۱۰- بوزارت آموزش و پرورش اجازه

داده میشود اعتبار مربوط به تربیت معلم و توسعه برنامه‌های موضوع ردیف ۸۱۹۹ قسمت هشتم این قانون را در سال ۱۳۵۱ بر حسب نیاز مندیهای هر يك از مناطق و به تفکیک برنامه‌ها و فصول بین آنها بصورت «کمک» توزیع کند. توزیع اعتبارات و تعیین نیاز مندیهای مناطق در هر صورت در همان سال باید به اطلاع دفتر بودجه و تأیید کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برسد.

تبصره ۱۱- به وزارت دارائی و دفتر بودجه اجازه داده میشود اعتبار حقوق و مزایای مستخدمینی را که در اجرای ماده ۱۴ قانون تأسیس سازمان تربیت بدنی ایران از وزارت آموزش و پرورش به سازمان مذکور منتقل میشوند با توافق وزارت آموزش و پرورش و سازمان تربیت بدنی ایران و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی از بودجه مصوب سال ۱۳۵۱ ادارات مرکزی وزارت آموزش و پرورش و مناطق مربوط کسر و به بودجه سازمان تربیت بدنی ایران اضافه نماید.

تبصره ۱۲- بدفتر بودجه اجازه داده میشود اعتبارات مربوط به هزینه‌های پرسنلی و نگهداری بیمارستانهای وزارت بهداشتی را که به جمعیت شیرو خورشید سرخ ایران و سایر مؤسسات عام‌المنفعه و دانشگاه‌ها واگذار میشود از بودجه مصوب سال ۱۳۵۱ وزارت مذکور کسر و بعنوان «اعانه» به جمعیت شیرو خورشید سرخ ایران یا سایر مؤسسات عام‌المنفعه و «کمک» بدانشگاههای ذریع منظر داشته و واگذار کند. این نقل و انتقالات باید بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی برسد.

در مورد بیمارستانهای واگذاری به شیرو خورشید سرخ که اعتبار آن از محل طرح‌های مستمر و غیرمستمر تأمین میشود مفاد تبصره ۸ قانون واگذاری بیمارستانهای وزارت بهداشتی بر مبنای اعتبارات مصوب طرح‌های مذکور در سال ۱۳۵۱ ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۱۳- اعتباری که در ردیف ۱۲۰/۱ قسمت چهارم این قانون منظور شده است بر اساس آئین‌نامه موضوع تبصره يك قانون اجازه تبدیل به احسن و واگذاری دهات و مزارع موقوفه عام به زارعین صاحب نسق مصوب ۲۹ فروردین ماه ۱۳۵۰ قابل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۱۴- به وزارت جنگ اجازه داده میشود تا مبلغ پانصد و شصت و چهار میلیون (۵۶۴۰۰۰۰۰۰)

ریال از محل باقیمانده اعتبارات تعهد نشده بودجه سال ۱۳۵۰ وزارت جنگ را برای تأمین تفاوت‌های تخواریار و پوشاک کادر نیروهای مسلح شاهنشاهی و خانواده آنان اختصاص دهد و تا پایان سال ۱۳۵۱ تعهد و متدرجاً به سازمان اتکا پرداخت نماید.

تبصره ۱۵- به دفتر بودجه اجازه داده میشود اعتبارات مربوط به آن قسمت از دستگاه‌های پخش صدا را که در سال ۱۳۵۱ از وزارت پست و تلگراف و تلفن به سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران منتقل میشود بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی از بودجه وزارت مزبور کسر و بصورت «کمک» به سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران واگذار نماید.

تبصره ۱۶- شهرداری‌های مشمول ماده ۲ قانون نوسازی و عمران شهری مصوب هفتم آذرماه ۱۳۴۷ موظفند سهم مذکور در ماده ۶۸ قانون اصلاحی قانون شهرداریها مصوب سال ۱۳۳۴ مربوط به بهداری و تربیت بدنی و پیشاهنگی و کمیته پیکار بایسوادى و کتابخانه‌های عمومی را از درآمدهای مستمر خود به همان میزانی که در سال ۱۳۴۸ مکلف به پرداخت بوده‌اند در سال ۱۳۵۱ تأمین و پرداخت کنند.

تعیین حد نصاب هزینه‌های عمرانی و سازمانی شهرداری بر اساس تقسیماتی خواهد بود که با توجه به احتیاجات و مقتضیات محلی به پیشنهاد شهرداری و تصویب انجمن شهر و تأیید وزارت کشور رسیده باشد.

تبصره ۱۷- اعتبار منظور در ردیف ۱۸۴/۱ قسمت چهارم این قانون تحت عنوان وزارت راه سایر هزینه‌های شبکه راهها، راه آهن و فرودگاهها بر اساس برنامه‌های اجرائی مربوط پس از تأیید دفتر بودجه و تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی در اختیار دستگاههای ذریع گذاشته خواهد شد و اعتبار ردیف ۲۶۲/۱ قسمت چهارم این قانون تحت عنوان سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران سایر هزینه‌های نگهداری تأسیسات رادیو تلویزیون نیز به میزانی که از طرف دفتر بودجه بترتیب فوق تعیین خواهد شد به عنوان «کمک» به سازمان رادیو تلویزیون ملی ایران پرداخت میگردد.

تبصره ۱۸- به دفتر بودجه اجازه داده میشود با تصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی اعتبار برنامه‌ها و فعالیت‌هایی را که در سال ۱۳۵۱ از وزارت

پست و تلگراف و تلفن به شرکت مخابرات ایران منتقل خواهد شد از تاریخ انتقال از بودجه وزارتخانه مذکور کسر نماید. ضمناً اجازه داده میشود شرکت مخابرات ایران از تاریخ شروع بکار در سال ۱۳۵۱ درآمدهای تلگراف و تلفن موضوع ردیف ۳۴۰۲ قسمت سوم این قانون را وصول نموده و هزینه‌های مربوط به برنامه‌ها و فعالیتهای مذکور و همچنین هزینه‌های تله کومونیکاسیون بین‌المللی موضوع ردیف ۱۸۹/۱ قسمت چهارم این قانون را از محل درآمد مذکور پرداخت کند.

وزارت دارائی مجاز است مبلغ هشتصد میلیون (۸۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از درآمدهای مزبور را که بوسیله شرکت مخابرات ایران در سال ۱۳۵۱ وصول میشود به حساب درآمد عمومی منظور نماید.

در صورتیکه تأسیس شرکت مخابرات ایران در ابتدای سال ۱۳۵۱ تحقق نیابد مبلغ مذکور با احتساب مبلغی که تا تاریخ تشکیل شرکت از محل اعتبار برنامه‌های فوق‌الذکر مورد استفاده قرار گرفته و مبلغی که بابت درآمدهای مذکور به خزانه تحویل شده به تشخیص وزارت دارائی و دفتر بودجه تعیین خواهد شد.

تبصره ۱۹۵- بدولت اجازه داده میشود تا مبلغ سه میلیارد (۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰) ریال از محل صرفه‌جوییهای بودجه عادی سال ۱۳۵۱ مربوط به درآمد عمومی را جهت افزایش اعتبار طرحهای عمرانی بدرآمد برنامه منتقل نماید. رقم انتقال یافته عیناً باعتبار اعتبارات عمرانی سال ۱۳۵۱ اضافه میشود.

تبصره ۲۰۵- بدفتر بودجه اجازه داده میشود ضمن انتقال اعتبار برنامه‌ای که در اجرای قانون عمران و نوسازی روستاها و ترتیب انحلال وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی و تعیین تکلیف مؤسسات وابسته بآن» باید از بودجه مصوب سال ۱۳۵۱ وزارت آبادانی و مسکن کسر و به بودجه وزارت تعاون و امور روستاها منتقل نماید و اعتبار حقوق و مزایای آن عده از کارمندانیکه طبق قسمت اخیر تبصره ماده ۶ قانون مزبور در وزارت آبادانی و مسکن باقی خواهند ماند کماکان در اختیار وزارت آبادانی و مسکن بگذارد.

تبصره ۲۱۵- به وزارت بهداری اجازه داده میشود بمنظور توسعه برنامه‌های درمانی و بهداشتی و تنظیم خانواده و کنترل جمعیت تا ۴۰ درصد از درآمد اختصاصی خود را

بتشخیص هیأت وزیران بعنوان کمک در اختیار سازمانهای مربوط قرار دهد.

تبصره ۲۲۵- مانده اعتبار منظور در ردیف ۵۲۲۰۴ قسمت ششم قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور و همچنین اعتبار منظور در ردیف ۵۲۲۰۴ قسمت ششم این قانون براساس ضوابطی که از طرف وزارت راه پیشنهاد و بتصویب کمیسیون بودجه مجلس شورای ملی خواهد رسید قابل پرداخت است.

تبصره هائی که تا ملغی نشده بقوت خود باقی است تبصره ۲۳۵- وزارت دادگستری مجاز است از اول فروردینماه ۱۳۵۱ فوق‌العاده اشتغال خارج از مرکز و بدی آب و هوای قضاات را برطبق آییننامه مربوط و بنسبت آخرین حقوق دریافتی پرداخت نماید.

تبصره ۲۴۵- وزارت علوم و آموزش عالی مجاز است وجوهی را که از طرف دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و دانشجویان برای برگزاری و شرکت در مسابقات و اردوهای دانشجویان در اختیار وزارت مزبور گذارده میشود جزء درآمد اختصاصی خود محسوب نماید و مصرف آن براساس آییننامه‌ای خواهد بود که از طرف وزارت علوم و آموزش عالی پیشنهاد و پس از تأیید وزارت دارائی بتصویب هیئت وزیران میرسد.

تبصره ۲۵۵-الف- از اول فروردین ماه ۱۳۵۱ به حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی و وظیفه وراثت مستخدمین رسمی (عادی) راه آهن دولتی ایران و مشمولین تبصره ۳۱ قانون بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور ده درصد اضافه میشود و از محل اعتبار صندوق بازنشستگی کشوری پرداخت خواهد شد بنحوی که حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی ماهانه مستخدمین رسمی (عادی) راه آهن دولتی ایران و مشمولین بند «الف» تبصره مذکور از سیزده هزار و هفتصد و نود (۱۳۷۹۰) ریال و حقوق و وظیفه ماهانه وراثت آنان مجموعاً از نصف این مبلغ تجاوز نکند.

ب- حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی و وظیفه وراثت رانندگان و تلفنچی‌ها و مستخدمینی که دارای پایه پزشکیاری (بهداری) بوده‌اند و تا آخر سال ۱۳۴۶ بازنشسته یا موظف و باقوت شده‌اند و همچنین حقوق بازنشستگی و وظیفه از کار افتادگی و وظیفه وراثت

مؤسسه انتفاعی وابسته بدولت قبایل پرداخت خواهد بود.

تبصره ۲۷- تازمانی که فوق‌العاده شغل مذکور در ماده ۳۸ قانون استخدام کشوری برای هریک از مشاغل موضوع آن معین نشده است، مزایای مستمر و مزایای موقت شغل مستخدمین همواره پس از کسرافزایش حقوقی که بر اثر اجرای ماده ۳۰ قانون مذکور از بابت تطبیق حقوق پایه گروه موقت یا مجموع حقوق پایه گروه موقت و تفاوت تطبیق حقوق مرحله اول با حقوق پایه گروه قطعی مرحله دوم به آنان تعلق میگیرد قابل پرداخت خواهد بود.

حکم بالا در باره افزایش حقوق ناشی از تغییر گروه بعدی مستخدم نیز جاری خواهد بود.

آن قسمت از مزایای مستمر یا مزایای موقت شغل مستخدمینی که در اجرای این تبصره جزو حقوق گروه و پایه آنان قرار گیرد بنا بر تشخیص وزارت دارائی و دفتر بودجه از اعتبار ماده ۲۵ (مزایا و کمک‌ها) بودجه دستگاه مربوط کسر و باعتبار ماده یک (حقوق دستمزد) بودجه همان دستگاه علاوه خواهد شد.

نحوه استفاده از اعتبار منظور در ردیف ۵۱۱۰۹ بخش پنجم قسمت ششم این قانون و دستگاههایی که میتوانند از آن استفاده کنند برطبق آیین نامه‌ای خواهد بود که بنابه پیشنهاد وزارت دارائی، سازمان اموراداری و استخدامی کشور و دفتر بودجه به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

تبصره ۲۸- در تبصره ۹ قانون متمم بودجه سال ۱۳۴۷ بعد از عبارت «اسناد خزانه» عبارت «با اوراق قرضه» علاوه میشود.

تبصره ۲۹- آیین نامه اجرائی تبصره ۱۵ قانون متمم بودجه سال ۱۳۵۰ کل کشور با رعایت ماده ۴ قانون استرداد حقوق گمریکی مواد اولیه مصنوعات ماشینی کارخانجات داخلی مصوب ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۴۵ از طرف وزارت اقتصاد و وزارت دارائی تنظیم و بموقع اجرا گذارده خواهد شد.

تغییرات در عناوین

۱- عنوان ردیف ۴۳۰۱ قسمت سوم صفحه ۱۱ از (وزارت بهداری- ده درصد در آمد شهرداریها و متفرقه) به (وزارت بهداری- ده درصد در آمد شهرداریها و درآمد تریاک و متفرقه) تغییر یافته است.

تلفنچی‌ها و مستخدمینی که دارای پایه پزشکیاری (بهداری) بوده و در اجرای مرحله اول قانون استخدام کشوری از اول سال ۱۳۴۷ در گروههای ۳ و ۲ تطبیق وضع یافته‌اند و تا اجرای ماده ۳۰ قانون مذکور بازنشسته یا موظف با فوت شده یا بشوند مشمول اضافه مقرر در بند «الف» میباشند بشرط اینکه حقوق بازنشستگی یا وظیفه از کار افتادگی پزشکیاران از یازده هزار و پانصد و پنجاه (۱۱۵۵۰) ریال و تلفنچی‌ها از یازده هزار و دویست و شصت (۱۱۲۶۰) ریال و حقوق و وظیفه وراثت آنان از نصف مبالغ مذکور تجاوز نکند.

مشمولین بند «الف» تبصره ۲۳ قانون بودجه سال ۱۳۴۹ کل کشور مشمول افزایش موضوع این تبصره نخواهند بود.

تبصره ۲۶۵- به دولت اجازه داده میشود به وراثت قانونی هریک از مستخدمین غیر رسمی که تا اول تیر ماه ۱۳۴۵ فوت شده‌اند طبق شرایط مندرج در این تبصره و با رعایت مفاد مواد ۸۶-۸۷-۸۸-۸۹ و مواد مربوط دیگر قانون استخدام کشوری از اول فروردینماه ۱۳۵۱ ماهانه جمعاً مبلغ چهار هزار (۴۰۰۰) ریال بعنوان حقوق و وظیفه پرداخت کند.

الف- مستخدم حداقل یکسال متوالی یا سه سال متناوب تا زمان فوت تحت یکی از عناوین استخدامی قراردادی (بیمانی) یا حکمی و یاد و نیا به در استخدام دولت بوده باشد.

ب- حقوق مستخدم از محل بودجه وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی و یا مؤسسه انتفاعی وابسته به دولت پرداخت شده باشد.

پ- در زمان فوت رابطه استخدامی مستخدم با سازمان دولتی متبوع او برقرار بوده باشد.

ت- حقوق و وظیفه موضوع این تبصره بموجب حکم وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی و یا مؤسسه انتفاعی وابسته بدولت که مستخدم متوفی هنگام فوت در آنجا بخدمت اشتغال داشته است برقرار و پس از تأیید اداره کل بازنشستگی سازمان اموراداری و استخدامی کشور پرداخت خواهد شد.

ث- حقوق و وظیفه موضوع این تبصره از محل اعتبار بودجه وزارتخانه یا مؤسسه یا شرکت دولتی یا

- ۲- عنوان ردیف ۴۳۱۰ در قسمت سوم صفحه ۱۲ از (دانشکده پزشکی و بیمارستانها) به (دانشگاه تهران - دانشکده پزشکی و بیمارستانها) تغییر یافته است.
- ۳- عنوان ردیف ۴۳۱۴ قسمت سوم صفحه ۱۳ از (دانشگاه جندی شاپور) به (دانشگاه جندی شاپور) تغییر یافته است.
- ۴- در ردیف ۱۱۶/۱ قسمت چهارم صفحه ۲ بعد از کلمه (اطلاعات) کلمه (و تعهدات) اضافه شده است.
- ۵- در ردیف ۱۱۶/۱ قسمت پنجم صفحه ۵ بعد از کلمه (اطلاعات) کلمه (و تعهدات) اضافه شده است.
- ۶- در عبارت زیر برنامه ۱۷۱۰۰ قسمت ششم صفحه ۹ بعد از کلمه (اطلاعات) کلمه (و تعهدات) اضافه شده است.
- ۷- عنوان عبارت زیر برنامه ۳۱۱۰۰ قسمت ششم صفحه ۱۵ از (دانشکده کشاورزی رضائیه) به (دانشکده کشاورزی و دامپروری رضائیه) تغییر یافته است.
- ۸- عنوان عبارت زیر برنامه ۳۴۱۰۰ قسمت ششم صفحه ۲۳ از (دانشکده پزشکی و بیمارستانها) به (دانشگاه تهران - دانشکده پزشکی و بیمارستانها) تغییر یافته است.
- ۹- عنوان عبارت زیر برنامه ۳۸۴۰۰ قسمت ششم صفحه ۲۸ از (بهای شیر - انجمن ملی حمایت کودکان) به (انجمن ملی حمایت کودکان - بهای شیر) تغییر یافته است.
- ۱۰- عبارت زیر برنامه ۳۸۷۰۰ قسمت ششم صفحه ۲۹ از (کانون سوارکاران) به (کانون سوارکاران ایران) تغییر یافته است.
- ۱۱- عبارت زیر برنامه ۳۵۱۰۰ قسمت ششم صفحه ۲۵ از (وزارت تولیدات کشاورزی و مواد مصرفی) به (وزارت تعاون و امور روستاها) تغییر یافته است.
- ۱۲- کلمه «کشاورزی» از زیر برنامه ۱۸۰۰۰ قسمت ششم صفحه ۳۳ حذف گردیده است.
- ۱۳- عنوان زیر برنامه ۱۱۱۰۰ قسمت ششم صفحه ۳۱ از (انجمن ملی حفاظت منابع طبیعی و محیط انسانی - کمک) به (انجمن ملی حفظ منابع طبیعی و محیط انسانی) تغییر یافته است.
- ۱۴- عنوان ردیف ۴۲۸ قسمت یازدهم صفحه ۶

- از (کمک به جذامیان) به (جمعیت کمک به جذامیان) تغییر یافته است.
- ۱۵- عنوان ردیف ۴۳۱/۱ قسمت یازدهم صفحه ۷ از (بهای شیر - انجمن ملی حمایت کودکان) به (انجمن ملی حمایت کودکان - بهای شیر) تغییر یافته است.
- ۱۶- عنوان ردیف ۴۳۱/۱ قسمت دوازدهم صفحه ۴ از (بهای شیر - انجمن ملی حمایت کودکان «کمک») به (انجمن ملی حمایت کودکان - بهای شیر «اعانه») تغییر یافته است.
- ۱۷- شماره طبقه بندی برنامه ذیل ردیف ۴۳۵ قسمت دوازدهم صفحه ۵ از (۳۸۱۰۰ رفاه خانواده) به (۳۸۴۰۰ رفاه گروههای خاص) تغییر یافته است.
- ۱۸- عنوان (وزارت منابع طبیعی) در تمام موارد به (سازمان جنگلها و مراتع کشور) تغییر یافته است.
- ۱۹- عنوان (مؤسسه تحقیقات منابع طبیعی) در تمام موارد به (مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع) تغییر یافته است.
- ۲۰- عنوان (سازمان شکاربانی و نظارت بر صید) در تمام موارد به (سازمان حفاظت محیط زیست) تغییر یافته است.
- ۲۱- عنوان (وزارت کشاورزی) در تمام موارد به (وزارت کشاورزی و منابع طبیعی) تغییر یافته است.

تغییرات در ارقام

- ۱- ردیف ۱۱۷/۱ قسمت های چهارم و پنجم صفحات ۲ و ۵ (وزارت دادگستری - بهای خرید ساختمانهای بنیاد دهلوی در نوشهر، آمل و شاهی برای ادارات دادگستری) حذف و مبلغ دوازده میلیون و پانصد هزار (۱۲۵۰۰۰۰۰) ریال اعتبار مربوط به وزارت دادگستری برنامه های ۱۸۱۰۰ رسیدگی بدعاوی نه میلیون (۹۰۰۰۰۰۰) ریال و ۱۸۲۰۰ تسهیلات قضائی یک میلیون (۱۰۰۰۰۰۰) ریال و ۱۸۹۰۰ خدمات عمومی دو میلیون و پانصد هزار (۲۵۰۰۰۰۰) ریال و در قسمت هفتم صفحه ۷ عیناً به ماده ۲ (مزایا و کمکها) اضافه شده و سایر جداول مربوط به همین ترتیب اصلاح شده است.
- ۲- از اعتبار وزارت جنگ ردیف ۱۲۵ در قسمت های ۴ و ۵ صفحات ۳ و ۶ مبلغ چهل و پنج میلیون (۴۵۰۰۰۰۰۰)

- ریال از برنامه ۲۱۵۰۰ (فعالیت های مخصوص) کسر و به ردیف جدید ۱۲۵/۲ تحت عنوان (دیون با محل وزارت جنگ) با همین برنامه منظور شده ضمناً مبلغ فوق در قسمت هفتم صفحه ۱۱ از اعتبار ماده ۲۰ (دیون بلا محل) وزارت مزبور کسر گردیده و سایر جداول مربوط به همین ترتیب اصلاح شده است.
- ۳- مبلغ دو میلیارد و چهارصد و چهل میلیون (۲۴۴۰۰۰۰۰۰۰) ریال از اعتبار برنامه ۲۱۵۰۰ وزارت جنگ ماده ۱۸ کسر و به اعتبار برنامه ۲۱۳۰۰ وزارت جنگ ماده ۱۲ اضافه و سایر جداول مربوط به همین نحو اصلاح شده است.
- ۴- مبلغ بیست میلیون (۲۰۰۰۰۰۰۰) ریال از اعتبار برنامه ۲۱۳۰۰ ماده ۱۲ و ۱۳ جنگ کسر و به اعتبار برنامه ۲۱۵۰۰ ماده ۸ وزارت جنگ اضافه و سایر جداول مربوط به همین نحو اصلاح شده است.
- ۵- مبلغ ده میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰) ریال از اعتبار دولت ردیف ۵۱۱۰۱ از محل درآمد عمومی قسمت ششم صفحه ۵۰ کسر و بردیف ۴۴۲ کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان قسمت های چهارم و پنجم صفحات ۱۱ و ۳۲ عنوان کمک اضافه شده و سایر جداول مربوط به همین ترتیب اصلاح شده است.
- ۶- مبلغ یکصد و هشتاد میلیون (۱۸۰۰۰۰۰۰۰) ریال منظور در ستون ۱۰ قسمت ششم صفحه ۲۱ تحت عنوان (حقوق و عوارض گمرکی و سود بازرگانی کالا های مربوط به تکمیل لابراتوار و تجهیزات سینمائی وزارت فرهنگ و هنر) به مبلغ هجده میلیون (۱۸۰۰۰۰۰۰) ریال اصلاح شده است.
- ۷- در قسمت هفتم صفحه ۱۴ در ارقام مواد هزینه بودجه سال ۱۳۵۱ وزارت بهداری تغییرات زیر داده شده است:
- الف - کسر میشود از اعتبار ماده ۱۶ (کمک واعانه - بخش عمومی) مبلغ شش میلیون (۶۰۰۰۰۰۰) ریال.
- ب - اضافه میشود به اعتبار ماده ۱۱ (ساختمان) مبلغ شش میلیون (۶۰۰۰۰۰۰) ریال.
- بدین ترتیب اعتبار ماده ۱۶ وزارت مذکور از مبلغ چهار صد و نود و شش میلیون و چهارصد و پنجاه و سه هزار (۴۹۶۴۵۳۰۰۰) ریال و اعتبار ماده ۱۱ از مبلغ هشت
- میلیون (۸۰۰۰۰۰۰۰) ریال به مبلغ چهارده میلیون (۱۴۰۰۰۰۰۰) ریال تغییر مییابد.
- ۸- مبلغ بیست و چهار میلیون و پانصد و هشتاد هزار (۲۴۵۸۰۰۰۰۰) ریال در قسمت هشتم صفحه ۴۳ ردیف ۸۱۳۸ ستون ۱۰ به مبلغ بیست و چهار میلیون و سیصد و هشتاد هزار (۲۴۳۸۰۰۰۰۰) ریال اصلاح شده است.
- ۹- مبلغ سه میلیارد و چهارصد و هفتاد و سه میلیون و هفتصد و پنجاه و شش هزار (۳۴۷۳۷۵۶۰۰۰) ریال در قسمت دوازدهم صفحه ۳ سال ۱۳۵۰ ستون ۱۰ برنامه ۳۴۱۰۰ (خدمات درمانی) به مبلغ یک میلیارد و چهارصد و هفتاد و سه میلیون و هفتصد و پنجاه و شش هزار (۱۴۷۳۷۵۶۰۰۰) ریال اصلاح شده است.
- ۱۰- مبلغ پانصد و سی و پنج میلیون و پانصد و نود و هشت هزار (۵۳۵۵۹۸۰۰۰) ریال در قسمت ششم صفحه ۸ ستون ۱۴ مقابل عنوان (مدمعاش و هزینه کارشناسان فنی سازمان ملل متحد) به مبلغ پنجاه و سه میلیون و پانصد و نود و هشت هزار (۵۳۵۹۸۰۰۰) ریال اصلاح شده است.
- رئیس - کلیات لایحه مطرح است آقای زهتاب فرد بعنوان مخالف صحبت می کنند بفرمائید.
- زهتاب فرد - با کسب اجازه از مقام معظم ریاست حضورتان عرض کنم تا همین لحظه ای که احضار شدم که بعنوان مخالف صحبت کنم با هم مسلک و لیدر محترم فراکسیون نمایان جناب آقای رامبد بر اثر توصیه جناب وزیر تعاون و امور روستاها که زیارتشان نمیکنم و امیدوارم بخوانند یا متوجه بشوند چانه میزد و خواهش میکردم مرا از این امر و وظیفه و دستور حزبی معاف بکنند (نمایندگان - چرا؟) حالا چرا ارایش را عرض خواهم کرد (پوربابائی - شاید قرار بود موافق صحبت کنید) ، مصر بودم که برای کی بروم صحبت کنم؟ چی بگویم؟ به کی ها بگویم؟ (صحیح است) در متمم بودجه از طرف نمایندگان اقلیت مطالبی از پشت این تریبون عنوان شد جوابی که ما شنیدیم چه بود؟ (چند نفر از نمایندگان اقلیت - هیچی) واقعا هیچ، آمدند با الفاظ بازی کردند، هر يك از نمایندگان اقلیت در ده پانزده

مورد اشاراتی داشتند، اشارات مستند، اشارات محکوم کننده، اشاراتی که دولت و مسئولین مملکتی موظف بودند یا آنرا تکذیب کنند یا با کمال شرمندگی اعتراف به خطای خود کنند (صحیح است)...

دکتر الموتی - این حرف‌ها چیست میزیند.

مهندس صائبی - موقع جواب دادن تشریف نداشتید.

زهتاب فرد - صحبت شد در مواردی که دولت و سازمانهای مربوطه مرتکب لغزش‌های دانسته یا ندانسته شده‌اند راجع به منابع طبیعی راجع به شهرداریها راجع به ملاحظات دیگر مملکتی اما آنچه در پشت این تریبون جواب از مسئولین شنیدیم این بود که آمدند و فرمودند که چرا گفته‌اید زارع بدبخت است بعد از انقلاب ششم بهمن استعمال این کلمات کفر محض است (چند نفر از نمایندگان - همین طور است) آقا حرف من این نبود که فقط گفته باشم زارع بدبخت است استعمال این کلمه مقدماتی داشت گفتیم اگر چنانچه شما نرسید به درد دل و خواست مردم زارع اینها سرازیر شهرستانها میشوند و زندگیشان فلج میشود و ناچار به بدبختی کشانده میشوند. کلمه بدبختی را از آخر آن چسبیدید و آمدید ما را تکفیر سیاسی کردید خواستید بگوئید در صف معتقدین انقلاب ششم بهمن خدای نکرده صد خدای ناکرده عواملی نفوذ یافته‌اند، صحبت خیلی شد من اینجالیستی از وزیر منابع طبیعی خواستم (چند نفر از نمایندگان - لیست نه لست) بله شما به لهجه محلی ایراد بگیریید و به کلمات دل خوش باشید اما مردمی که ناظر بر کار هیئت حاکمه هستند با غارتگری....

عباس میرزائی - زمان غارتگری تمام شده غارتگران در جامعه ما مردند و رفتند.

زهتاب فرد - تصور می‌کنم جناب آقای عباس میرزائی را طبقه کارگر و زحمتکش این مملکت ۸ سال است که فرستاده‌اند اینجا که فقط شعار بدهد و آنچه مخالف و موافق گفت در مواقع لزوم نخطئه و در مواقع لزوم تأیید کند.

عباس میرزائی - اگر مخالف حرف حسابی بزند با کمال ارادت گوش میدهم ولی اگر بخواهد عوامفریبی

بکند باید بگویم زمان عوامفریبی تمام شده و هر کس این حرفها را بزند دهانش را خرد می‌کنیم شمانمیتوانی بگوئی که چرا نماینده کارگر اینجا آمده کارگر شعار نمی‌دهد شما باید بدانید ما آمدیم در مجلس تادر گردش چرخ مملکت بیشتر مؤثر باشیم زمان عوامفریبی مرد.

زهتاب فرد - صحبت شد در متمم بودجه، بحثی داشتیم با جناب آقای رامبد که وقتی آقای نخست‌وزیر در همان روزهای اول متمم بودجه در حزب ایران‌نویین و در سازمان زنان میفرمایند که مانیازی سهدایت اقلیت نداریم با چنین دولتی چگونه مسائل مملکتی را در میان بگذاریم مگر ماکسیه بوکس هستیم که بیایند و با ما تمرین و مشق بوکس بکنند و نشان بدهند که اقلیتی هست و اکثریتی هست ولی ما حاضر نیستیم خودمانرا فریب بدهیم (چند نفر از نمایندگان اقلیت - احسن) اگر بروحیه نخست‌وزیر آشنائی نداشتیم می‌گفتم تصور میفرمایند که نخست‌وزیر دوران محمدعلیشاه هستند ولی خوشبختانه بروحیه‌اش آشنائی دارم.

دکتر الموتی - این حرفها چیست میزیند امروز دوران آریامهر است نه دوران محمدعلی میرزا.

یکنفر از نمایندگان - این مزخرفات چیست که در بودجه میگوئید (همه نمایندگان).

(در این موقع نمایندگان اقلیت بشدت روی پیشدستی خود می‌کوبیدند) (زنگ رئیس).

رئیس - آقایان این رویه بهیچوجه شایسته نیست که روی پیشدستی‌های خود بکوبید اگر تکرار بفرمائید ناچارم جلسه را ترک کنم.

رامبد - جناب آقای رئیس آیا نماینده‌ای حق دارد بنمایند که پشت تریبون است بگوید مزخرف میگوئی؟

رئیس - خیر چنین حقی ندارد.

زهتاب فرد - بله، عرض می‌کردم اگر بروحیه جناب آقای نخست‌وزیر آشنائی قبلی نداشتیم دیگر در مورد ایشان کلمه نخست‌وزیر را بکار نمی‌بردم و می‌گفتم صدراعظم برای اینکه این طرز تفکر طرز تفکر دوران محمد علیشاهی است نه دوران انقلاب ششم بهمن

در دوران درخشان و افتخارآمیز محمدرضا شاه بهلولی اجازه ابراز چنین منطقی به هیچ‌گروه و هیچ‌صفی و هیچ مکتب سیاسی نمیدهند، اقلیت در مجلس حرف میزند، انتقاد می‌کند و موارد لغزش دولت را برمی‌شمارد و نخست‌وزیر در همان روز در سازمان زنان میفرمایند ما نیازی به راهنمایی اقلیت نداریم در این صورت آیا من حق ندارم که با آقای رامبد بگویم که در اینجا من چه حرفی بزنم که جز این جوابی نشنوم، مگر اینکه سرمقاله‌های روزنامه حزب ایران‌نویین را بخوانم تا جناب آقای عباس میرزائی و عباس میرزائی‌ها همه بگویند احسن است اما در بیرون از این سالن ۲۳۸ نفری مردم این حرفها را تأیید می‌کنند؟ آیا این در شأن انقلاب است؟ آیا این در شأن مجلس منبعث از انقلاب است؟ (دکتر الموتی - حرف منطقی همیشه مورد تأیید ماست) چانه زدن من در این باره بود و مثل اینکه در هیئت حاکمه حزب مردم هم دیدم مقداری از روح هیئت حاکمه هست چون قبول نکردند و گفتند دستور حزبی است و باید صحبت بکنی، اصلاً موضوع چانه مدتی است مثل اینکه متأسفانه در این مملکت پرونده‌اش بسته شده به جناب آقای وزیر امور روستاها (چند نفر از نمایندگان - وزیر تعاون و امور روستا) کم حافظگی من هم به بیسوادی اضافه شد.

دکتر ناوی - نتیجه‌اش همین فرمایشاتی است که می‌فرمائید.

زهتاب فرد - چشم، انشاءالله از روضه سیاسی شما باز استفاده می‌کنیم، بهر حال این چانه را من هم بدم نمی‌آید رویه کنم اما مردم از این چانه زدن نتیجه‌ای نمی‌گیرند و نگرفته‌اند توصیه فرمودند آقا چانه بزن توصیه فرمودند وقتی جنسی گران است تخیرید ما گاهی توصیه‌ها را می‌پذیریم و چانه می‌زنیم اما جواب رد می‌شنویم به‌ناوائی مراجعه می‌کنیم چانه می‌زنیم که چرا کم میدهی میگویند برو از جای دیگر بخر، به‌مامور مربوطه متوسل میشویم که آقا این جریمه زیاد است می‌گوید بنویس دو برابر به بعضی از مقامات وقتی مراجعه میکنیم و چانه می‌زنیم و استدلال و اعتراض می‌کنیم چه بسا پرونده زیر بغل ما میدهند، این چانه زدن برای مردم خطاها را تلخی دارد و مردم ناچار تن برضا و تسلیم میدهند و بنده

هم چون عادت به تسلیم و رضا دارم امر جناب رامبد را بپذیرم و آمدم و اطمینان دارم و داشتم همانطور که در مقدمه امر اکثریت نشان داد آنچه ما جواب خواهیم شنید و آنچه خواهند گفت اینست که آقا این مزخرفات چیست ما این اهانت‌ها را بجان می‌خریم و این اهانت‌ها را استقبال می‌کنیم، من نماینده مجلس بودم من در دوره ۲۱ عدد سرم می‌شد و هیئت حاکمه را هم میدیدم در صف هیئت حاکمه قرار گرفتن و از مزایای هیئت حاکمه بهره‌مند بودن را میتوانستم ارزیابی کنم اما آشنائی بدردهای اجتماع مرا بصف اقلیت کشاند، اجازه بدهید حداقل در فرصتی که در بودجه برای بحث در مسائل مختلف مملکتی پیش آمده است مقداری از حرفهای خارج از چهار دیواری و اطاق وزرا و هیئت حاکمه و خارج از دید اکثریت عنوان بشود، این صحیح نیست که شما همه حواستان را شش‌دانگ متوجه این بکنید که هر جا رحیم زهتاب گفت دولت خطا و اشتباه کرده داد بزنید که خطا و اشتباه نیست من وقتی این چنین شوری را از طرف نمایندگان اکثریت می‌بینم آرزو مند میشوم ای کاش صف وزرا رو به مجلس بود تا به بیننده مسلکان چه احساساتی نشان میدهند تا با تکان سر و نگاه ملاحظت آمیز لااقل آنها را تشویق میکردید، جناب آقای نخست‌وزیر من در مقدمه عرایضی که در متمم بودجه عرض کردم نظراتم را راجع به شخص شما صراحتاً اعلام داشتم و شمارا شخص نیک نفسی میدانم ممکن است این حرفها مورد تأیید حزب من نباشد اما مورد قبول زهتاب فرد هست ولی قبول بفرمائید که در حاشیه کارهایی که در سطح مملکت میشود کارهایی هم بیخ گوش جنابعالی انجام میگردد که باز گو کردن و پرداختن بآنها حتی از طرف ما هم دردناک است و متأسفم که بگویم بذی نفعان و آنها که دور شیرینی جمع شده‌اند کمتر صلاح و مصلحت شخصی را در این می‌بینند که این ملاحظات را باشما در میان بگذارند (صحیح است) همین دیروز بود که خدمتشان بودم بگذار موافق‌ها بگویند ما با اینجا حساب داریم هم با آنجا (خنده نمایندگان) همین دیروز با جنابعالی مطالبی عنوان کردم که خود شما ابراز تأسف کردید من آن تأسف را صادقانه یافتیم اگر آن تأسف عمیق را از شما نمیدیدم

امروز آنرا بازگو نمی‌کردم مادر محاصره زنده باد گویان قرار گرفتیم و این زنده باد گویی ما را بجائی میکشاند که من وحشت دارم از بازگو کردن آن در محاصره زنده باد گویان و این برداشت بازم حرفم را بزمن اعتراض خواهند کرد قبول کنید آقای عباس میرزائی این برداشت ما را به دیکتاتوری میکشاند به دیکتاتوری حزبی و به سیستم یک حزبی میکشاند جناب نخست وزیر توصیه فرمودند مطالعه کنید چند روز است بنده واقعاً مطالعه میکنم این حرف من نیست حرف تمام صاحب نظران است که حکومت يك حزبی بالاخره بانفجار کشیده میشود و ضمانت اجرای حکومت يك حزبی انفجار است (دکتر المونی- پس حزب مردم حزب نیست؟) حزب هست امامیدانید که بجان کندن حزب مردم سربای خود می‌ایستد در استانی که استاندار حزبی است، فرماندار حزبی است، ۹ نفر وکیل حزبی است، ۱۵ نفر عضو انجمن شهر حزبی است، سندیکاها و سازمانها حزبی است، رؤسا حزبی است، تعاونها حزبی است تمام شد پس پرونده را ببندید که اکثریت حزبی است (دکتر المونی- اکثریت یعنی همین آقای زهتاب فرد) این را قبول میکنید میدانید که باچه مقدماتی چنین اکثریتی در صف اکثریت قرار میگیرند اکثریت یعنی که اگر فلان مدیر کل یکی از دوستان یادآور شدند نه اسم را گفتند و نه وزارتخانه را (کاظم مسعودی- شهادت نیست) بفرمائید تکذیب بکنند (اکبر مسعودی- استاندار آذربایجان غربی را هم بفرمائید) یکی یکی می‌آئیم جلوم ملاحظاتی که با شما در میان میگذارم تعصب ندارم من در صف اکثریت دوستان بیشتر از حزب اقلیت دارم این را شما میدانید اما برداشت برداشتی است که جز انفجار جز انفجار و جز انفجار چیز دیگری پشت سر نمیتواند داشته باشد (دکتر نوائی- بودجه مطرح است) بله بودجه مطرح است مثل اینکه توجه فرمودید که در بودجه این ملاحظات را میگویند مسائل بهداری مورد توجه آقای دکتر نوائی هم مورد بررسی قرار خواهد گرفت اینجا در بودجه راجع بقبال کلی مملکت در رشته های عدیده صحبت میکنند و این را توجه بفرمائید حالا که مصرید روشن بر عرض برسانم توضیح میدهم که آقای فرد عمده ما بر خلاف همه گله‌ها که خواهم گردو گفتیم و خواهم

گفت تنها این نیست که بر تغال کیلویی ۶ تومان است و نارنگی البته اول مثال از طبقه هیئت حاکمه پسند میزنم نارنگی کیلویی ۷ تومان است خاویار کیلویی چه مبلغ است یا حتی در داصلی ما را تشکیل نمیدهد که نان امروز عملاً کیلویی ۱۲ ریال است نخود کیلویی ۴ تومان است با حقوق کارگری که ۷-۸ تومان میگیرد با جناب عباس میرزائی ۸ سال پیش ۹ سال پیش حقوق و کالت گرفته و با زدم از حقوق طبقه کارگر زده درد هافر اموش شده یاد بیاورید من خاطرات گذشته شمارا بیاورم (اخلاقی این حرفها را نگوئید که نمیگذاریم صحبت کنی) شما نمیگذارید صحبت کنم؟ من تصدیق دارم که این گردن کلفتی شمارا ندارم من ضعیفم ضعف مرا بر رخ من نکشید آقای اخلاقی شمارا بدفاعی که در کمیسیون راجع به لایحه شیلان و تیمسار آبادی کردید می‌شناسم، من باک بازم، هر حرفی را بزمن تاوانش را خودم پس میدهم.

اخلاقی - من خیلی از تو وطن پرست ترم و خیلی هم درست کار تر.

زهتاب فرد - من حرفی آقای قادر صحبت و دادزدن مطلقاً نیستم و یقین است ...

دکتر المونی - آقای زهتاب فرد وقتی شما به آقای عباس میرزائی اشاره می کنید ایشان نماینده طبقه کارگر و مورد احترام همه ما هستند (صحیح است).

زهتاب فرد - من که چیزی عرض نکردم خاطره زندگی هشت سال پیش کارگری جناب آقای عباس میرزائی را یاد آور شدم این مگر عیبی است؟ این افتخار ایشان بود این از مظاهر برجسته انقلاب است این کجایش بداست من از پشت همین تریون عنوان کردم که من رحیم زهتاب فرد در کنسار دیوار سفارت انگلیس کتاب پهن می کردم بساط پهن می کردم و از آن راه بمجلس راه پیدا کردم.

ملک افضلی - پشت کدام سفارت؟

زهتاب فرد - سفارت انگلیس، سفارت انگلیس توجه بفرمائید بودم آن روز من از طایفه درد کشان (نمایندگان درد کشان) صاحبان ذوق، من هم مدیر روزنامه‌ام، من هم ملایم، من هم بادی فارسی واردم، من هم ذوق ادب دارم، اما من از خاطره درد حرف

می‌زنم شما بمن می‌گوئید، انگلیسی، این حرفها با از بابانش مردند (صحیح است) شما بمن یادآوری می‌کنید این حرفها چیست این حرفها در شان حکومت انقلاب است؟ حتماً قلبتان از این سوء نیتی که داشتید و سوء نیتی که بنمایندگان دوران انقلاب داشتید شرمند شده و من آثار شرمندگی را در سیمای شما می‌خوانم جناب نخست وزیر تندبهای مرا، تلخ گوییهای مرا خواهد بخشید من با اصول اخلاقی مقیدم و دین اخلاقی را سنگینترین دین می‌دانم هر دینی قابل پرداخت است شما اگر بشهرداری مدیون باشید بعد از ۱۰-۱۵ روز دوندگی و چه بسا با پرداخت مبارزه با فساد آن می‌توانید مفاصا حسابش را بگیری اما دین اخلاقی قابل پرداخت نیست و تا آخر عمر انسان هر قدمی بردارد باز وجداناً خود را بدهکار می‌داند من جناب آقای نخست وزیر بشما دین اخلاقی دارم اما فقط در یک نوع دین است که این نوع دینها زیر پا گذاشته می‌شود آن وقتی است که مصالح و مصلحت مملکت نه مصالحی که از هیئت حاکمه بگوش می‌خورند و می‌گویند گفتن این حرفها بصلاح نیست و گفتن این کلمات برخلاف مصالح عالی مملکتی است و باز گو کردن این کلمات و جملات بارعاب و اختناق کمک می‌کند توجه من آن قسمت مصالح عالی مملکتی است که مرا و ادار می‌کند برخلاف تربیت خانوادگی، برخلاف روابط خانوادگی برخلاف ... بگذار جناب دکتر کنی دبیر کل محترم حزب مردم هم که در اینجا تشریف دارند اعتقاد قلبی من بشخص شما را بشنوند من در مقابل صف شما قرار گرفته‌ام نه به ملاحظات مصلحت مملکتی در دنیای رنگ آمیزی همانطور که رنگ مطلق سیاه هیچ دیدی ندارد حتماً باید يك رنگ دیگری اضافه شود ما هم میخواهیم نقش اقلیت بازی کنیم نباید من و مردم و دلسوختگان گفته باشیم بودجه‌ای آمد زهتاب رفت حرفهای داغ زد جناب عباس میرزائی پشت میز کوبیدند جناب اخلاقی اخلاق را زیر پا گذاشتند (اخلاقی - اخطار دارم نماینده حق تو همین ندارد) بعنوان مثال عرض کردم رئیس - تو همین نیست بفرمائید (خنده نمایندگان)

زهتاب فرد - قصد این بود که من نه بلحاظ اینکه در اقلیت هستم نه بلحاظ اینکه دستم بتریون مجلس

بند شده و نه بلحاظ اینکه باصطلاح مصونیت پیدا کرده‌ام نه بلحاظ اینکه بهر حال کسی باید بنام مخالف صحبت کند و قرعه فال بنام من اصابت کرده است بلکه از چند لحاظ یکی از لحاظ اینکه می‌بینم برداشت حزب حاکمه برداشتی است خلاف آزادی، خلاف قانون، خلاف مشروطیت و خلاف روح انقلاب شاه و مردم دیگر آن که می‌بینم که شما جناب نخست وزیر اخیراً در رویه چندین ساله خود بخصوص در یکی دو سال اخیر تجدید نظر کرده‌اید این را می‌شود آرام گفت لزومی ندارد من داد بزمن شما اعتراض کنید من از روی کمال آرامی و باصطلاح در شأن مقام نخست وزیر باشد می‌گویم جناب آقای نخست وزیر شما چرا سخت عصبانی شدید بعد از من در سیمای این عالیجناب از حرفهای خود ناراحتی نمی‌بینم (خنده نمایندگان) شما چرا ناراحتید؟ شما وکیل هستید من با جناب آقای نخست وزیر حرف می‌زنم شما چرا سخت حساس شدید و عصبانی شدید به مخالفین اصولی با اسلحه رنگ زده و کند اسلاف خود حمله می‌کنید در اوایل دوره بنده هر وقت حضورشان شرفیاب می‌شدم یکی از محاسنی که برای ایشان می‌شردم و بر عرضشان می‌رساندم عرض می‌کردم جناب آقای نخست وزیر در بیرون ممکن است دردی باشد نارضائی باشد اما بیک حسن دارد که درباره شخص جنابعالی این اعتقاد دارم این اعتقاد من است که نسبت بشما بعضی نشان نمیدهند اوایل ۵-۶ سال اینطور بود ولی اخیراً برداشت حکومت‌های قبل از انقلاب را گرفته در مصاحبه‌ها میفرمایند کسانی که پای منقل میشینند این صحیح نیست، یا اینکه میفرمایند بخش مخالف، یا اینکه بروند کتاب بخوانند و حتی گاهی به کنایه اشاره به سیستم ماشین و بعضی نسبت های دیگر میدهند البته ممکن است در این جلسه وقتی برخاستید چهار نفر بیاند به شما بگویند حرف های بی ربطی بود ولی در همین حرفهای بی ربط هم چهار کلمه حرف حساب هست این را بنده صادقانه عرض میکنم کجای دنیا نخست وزیر به مخالف خودش بعضی تهمت‌ها زده و نسبتهایی ناروا میدهد بخش مخالف میگوید مگر شما آن دید وسیع را در این مملکت بینانگذار باشید که بگوئید هنوز برای ما زود است که در امر حزب سازی موفق باشیم باید بگوئیم بخش موافق و مخالف و زمان این را بتدریج

به حزب نزدیک کند شاید من آن روز جزو کسانی باشم که با جنابعالی همفکر باشم ولی وقتی خودتان معتقدید اجتماعاتی ساخته و پرداخته را بنام حزب قبول دارید این قسمت دیگر را بنام بخش مخالف خواندن در شان نخست وزیر روانشناسی حتماً نیست باز برخلاف روزهای اول زمامداری خودتان که زیاد ترا احساس مسئولیت زمامداری میکردید و اگر فراموش نکنم در روز اول زمامداری از مسئولیت های حزبی خویش را کنار کشیدید فرمودید اگر اشتباه نکنم شاید آن روزها را بخاطر بیابورم و بصورت خاطره در ذهن خود بیابورم فرمودید که وظیفه سنگین و مسئولیت مهم مملکت مانع رسیدگی بکارهای حزبی میشود با حفظ قبول عضویت در حزب من از این بعد نخست وزیر ایران هستیم و کار مملکت داری هم اکنون مهمتر از حزب سازی و حزب بازی و حزب داری است البته شاید کلمات این بود ولی روح کلام اگر اشتباه نکرده باشم این بود باز برخلاف روزهای اول زمامداری خودتان که بیشتر احساس مسئولیت زمامداری میکردید عشق حزبی بودن و قضاوت به تعصب از حزبی بودن را می کنید مثل اینکه شما هم تحت تأثیر زنده باد گویان حزبی و حرفه ای زنده باد گویان صنفی قرار گرفته اید که با بخاطر حفظ موقعیت و دریافت شندرغاز حقوق و امضاء لیست ماهانه (خنده نمایندگان) خنده ندارد این لهجه است به واقعیات توجه کنید رؤسای مربوطه آنها را برای زنده باد گوئی برای هر صاحب قدرتی بصف می کشند جمع می کنند و بعد آنها بعنوان تلاش حزبی، وابستگی حزبی، خدمات حزبی و بظاهر اعضای حزبی به رخ مسئولین مملکت می کشند و اجر و مزدشان را بصورت ترفیع مقام و رتبه دریافت میدارند و یا عده دیگری که اجتماعاتی که تا بحال ساخته تا حال رویه این بود بلکه اقلیت هستیم خیلی به کلاس سیاسی شما آشنائی نداریم اجازه بدهید يك قدری سوء ظن در ذهن ما باقی بماند شما عملاً ثابت کنید و ما را با استدلالتان قانع کنید که برداشت امروز برداشت دوران دهکده های سیاسی گذشته نیست بهرحال پست حساس دریافت میدارند و یا عده دیگری که بآبراه انداختن دارو دسته و تحویل دادن سیاهی لشکر به مقاصد سودجویانه خود از قبیل اخذ اعتبارات مالی تحصیل

اعتبارات، شرکت در معاملات دولتی مزایده، مناقصه مقاطعه، صدها برنامه های سود آور نزدیک می شوند یا دست بروی مؤسسات و کارخانجات میگذارند آقایان صاحبان کارخانه افتخار عضویت پیدا میکنند فردا برای اینکه ...

عباس میرزانی - آقا این حرفها چیست شما میزید کارگران سندیکاداران مدیر کارخانه چیه اگر جواب ندم مردم خیال میکنند شما درست می گوئید و بما میگوئید خودستائی می کنیم آقا زمان انقلاب است شما که اهل قلم هستید و من به شما احترام میگذارم این حرفها را نزنید.

زهتاب فرد - افکار ناپخته خود را اینجا عنوان میکنم بعد که من رفتم سر جایم نشستم یکی از صاحب نظران میآیند اینجا پشت تریبون توضیحاتی میدهند نه تنها من بلکه افکار عامه را روشن میکنند قبول بفرمائید متأسفانه این شاید بهانه ایست این افکار ناپخته خارج را اینجا عنوان کنم تا شما فرصت باز گو کردن يك حقایق امید بخش را داشته باشید افکار خارج از اینجا را در حزبشان عنوان کنید اگر بنده بهانه بدست شما ندم نیام مسائل ناپخته را اینجا عنوان نکنم جنابعالی فرصت پیدا نمی کنید که افکار عامه را روشن کنید يك عده ای هستند بیرون گمراهند من از طرف گمراهان سیاسی داخلی ...

قدردان - باین حرفها نمیتوانید موقعیتی برای حزب خودتان کسب کنید ما در عصر انقلاب زندگی می کنیم و کارگر و کشاورز میدانند عضو کدام حزب باشند و خوب تشخیص میدهند.

زهتاب فرد - آقا اعتراف به جرم خود سخت ترین مجازات است، اعتراف میکنم حزب مردم چهارده سال است توانست خود را تقویت بکند چطور بانطق بنده تقویت میشود آنها صفشان را صف اقلیت تشکیل دادند که محرومیت هم بکشند از لیست هم خارج بشوند چوب هم بخورند تهمت هم بآنها زده شود هزار ناملامت دیگر برای خود و خانواده و فامیل خودشان استقبال می کنند این را خیلی ناراحت نباشید اگر يك نگرانی مختصری در ذهن پاک کارگرتان پیدا بشود که اگر چهار نفر نماینده کارگر به

حزب مردم بیایند نه اینطور نیست جایشان محکم است امثال زهتاب فرد میتواند برود بصف اقلیت.

قدردان - کسانی که آرزو دارند کارگر بدوران قرون وسطائی برگردند باید این آرزو را بگور ببرند.

زهتاب فرد - خوشبختانه یکی از خاطرات خوب این دولت است یکی از کارهای درخشان این دولت است که يك گورستان هوس انگیز ساخته اگر مختصر گلابه ای در مورد قیمت قبرهای این گورستان نبود و تفاوت قیمت را از اوقاف یا جای دیگر تأمین میکردند تا احیاناً يك شخص مخترم نه کاملاً بی چیز و گدا که شهرداری بخواهد پولش را بدهد مثلاً شخص محترمی کارمندیکه تقریباً ۸۰۰ - ۹۰۰ تومان حقوق می گیرد بخواهد يك مرتبه در حدود هزار تومان پول بدهد تهیه آن مشکل است اگر اینطور بود بهتر قابل استفاده بود.

کاظم مسعودی - هزار تومان نیست فقط ۳۰۰ تومان میگیرند.

زهتاب فرد - خیر با مخلفاتش در حدود هشتصد تومان نه صد تومان می شود بهرحال من مطمئنم که ساحت شما و دامن شما از این مسائل پاک است آقای عباس میرزائی من شما را یکی از افراد پاک ساخته پر شور و وطن خواه ولی يك خورده مجنوب حزب ایران نبین میدانم تکذیب این قسمت های دیگر را که میخوانم و هیچ مربوط بصف شما نیست اجازه بدهید که کس دیگری تکذیب بکند حالا به بینم صدا از کجا در خواهد آمد. به مقاصد سودجویانه خود از قبیل اعتبارات مالی تحصیل اعتبارات شرکت در معاملات دولتی مزایده و مقاطعه و صدها برنامه های سود آور نزدیک میشود میخوام بگویم برخلاف روح آزاده ای که دارید و در سالهای اول زمامداری با همین روح مقدار زیادی از عصبانیت عمومی نسبت به هیئت حاکمه را کاسته بودید آنجا لازم است که تعریف بکنم تعریف میکنم و این يك چیز قطعی است ولی گاهی هیئت حاکمه آنقدر نازک نارنجی می شود که اگر صدتا هم تعریف از آنها بکنم ولی يك وقت بگویم که مثلاً آقای ستوده موهای سر شما کمی دارد کم میشود بدشان میاید در صورتی که من راجع به پست و تلگراف میتوانم چهار ساعت انتقاد بکنم ولی از این چهار ساعت بعنوان مثال فقط به

موی سرشان اشاره کنم همه آنها را نادیده میگرد و میگوید که زهتاب فرد با من مخالف است پس وقتی اشاره ای میکنم به آزادی نخست وزیر مملکت این ناشی از اعتقاد است وقتی این را قبول کردید بقیه این حرفها را قبول خواهید کرد شما آقای نخست وزیر در مسیر اولیه خود تجدید نظر کرده اید، از تملق و مدانه خوشتان میآید، مردم را همان چنده و چند صد نفری میدانید که بمناسبتهای هر روز و هر ساعت باشما ملاقات میکنند و کرنش و تعظیم مینمایند و میگویند: قربان رضایت عمومی بحدی است که در هیچ زمانی مشاهده نشده است، پیشرفتها چشمگیر و اوامر عالی مورد اجرا گذاشته شده و بعد با کتابه و تمسخر علاوه میکنند که هنوز هم چند تنی هوای صدارت در سر میروارند، علم مخالفت برافراشته اند، بنام اقلیت افکار مالیخیولائی در سر دارند و در یکی دوروز نامه طب یابسی بهم میسافند و بخیال خود میخواهند با جنابعالی و دولت شما دست و پنجه نرم کنند، در حالیکه افکار عمومی بریش اینان میخندند و بعد برای اینکه احتمالاً خاطر شریف را برای چند لحظه ای مکدر نسازند اشاره بپهرنگ بودن گل ارکیده با کراوات عالی میکنند که نموداری از ذوق سلیم شماست و موضوع را پایان و در فرصت مناسب و با يك زرنگی خاصی امضائی از جنابعالی درباره ترفیع مقام یکی از هم مسلکان، توصیه درباره یکی از دوستان، جلب توجهی درباره اخذ چند میلیون قرض از فلان بانک یا موسسه بفلان دستگاه و مدرسه و یا هم سفر اروپائی و یا سهمیه واردات دریافت و تا از اتان نخست وزیر یی پارا بیرون گذاشتند نشان حزبی را از یقه لباس خود خارج میکنند و آنوقت نمیدانم بریش کی میخندند؟ این دو ملاحظه را وقتی با يك بررسی سطحی در مورد بودجه سال ۱۳۵۱ مورد توجه قرار دهم وظیفه مقدس نمایندگی ایجاب میکند که ملاحظاتی اخلاقی و دین شخصی را کنار گذاشته و بخاطر مصالح عالی مملکتی و منافع عمومی و توجه بمسئولیت خطیر نمایندگی بخصوص در آن قسمت از وظیفه سنگینی که درباره رسیدگی دقیق با قلام بودجه، بخرج و دخل مملکتی احساس میشود قیام کرد آن قسمت از ملاحظاتی را که بنظر من مورد عنایت قرار نگرفته و یادآوری آن مفید خواهد بود در اینجا عنایت میکنم و قسمتهای دیگر بودجه، بخصوص از نظر بررسی فنی و

علمی که از تخصص من خارج است و بعهدہ سایر هم مسلکان حزبی ام واگذار شده که بتفصیل در اینجا عنوان خواهند کرد محول میدارم.

البته کسی نباید از اقلیت انتظار داشته باشد که اگر قصور و تقصیری دید اعلام جرم کند سازمانهای دولتی سروکارشان با وظایف عمومی است تقصیر در امور عمومی جرم خاص نیست بلکه جرم عمومی است و جرم عمومی را دستگاههای بازرسی و قضائی باید مورد تعقیب قرار دهند خواه اعلام جرمی بشود یا نشود.

با این ترتیب بار دیگر یادآوری میکنم که وظیفه اقلیت اعلام جرم نیست و ذکر نقائص است این مطلب از آنجهت گفته شد که بعضی هابانامه و تلفن و پاشفاهی بما ایراد میکنند که آقا چرا در فلان مورد اعلام جرم نمیکنید، بدانند که چرا؟

ضمناً این نکته را هم یادآوری کنم که گشاهی شنیده می شود که میگویند آقا چرا فقط از عیب میگوئید، اگر اقلیت برای خود وظیفه سازندگی قائل است در مقابل هر نقص که می بیند طرح بدهد برای رفع عیب و نقص - یا طرح بدهد برای اجرای نقش بهتر.

اینهم بنظر من اگر نگوییم نوعی تخلف و مغالطه است باید بگویم ناشی از بی اطلاعی گویندگان میباشد زیرا هر حزب برای خود مکتبی دارد که طرحهایش درباره مسائل مملکتی تابع دکترین مکتب مخصوص همان حزب است - طرح يك حزب سرمایه داری هر قدر هم بنظر حزب طرفدار سرمایه داری جامع باشد نمیتواند مورد پسند و قابل عمل برای حزبی باشد که فی المثل طرفدار استثمار شخصی است.

بنابر این برای حزب اقلیت انگشت گذاشتن بر روی نواقص و مفاسد بلحاظ توجه دادن حزب حاکم است که بر اساس فلسفه اجتماعی خود، اگر هدف آن فلسفه اصلاح اجتماعی و اقتصادی و اداری باشد طرح اصلاحی تهیه کند.

اقلیت طرحهای خود را برای خود محفوظ میدارد تا هر وقت وظیفه ای بالاتر برعهده اش مقرر شد بر اساس طرح خود عمل کند. این رویه ایست که در تمام دنیا معمول

است مگر آنکه حزب حاکم خود را محتاج بمشورت با حزب اقلیت بداند، اجرای نتایج تصمیمات و مشاورات را تمهید کند که در آن صورت مقدماتی لازم است که که شرحش در اینجا ضرور بنظر نمیرسد.

بهر حال بعد از این مقدمه باید بگویم با اینکه وظیفه اقلیت را بعضی فقط در نکته گیری میدانند من میخواهم اظهار خوشوقتی کنم از اینکه دولت توانسته است امسال زودتر از سالهای پیش، یعنی دوماه قبل از پایان سال مالی کشور بودجه و برنامه عملکرد خود را بمجلس تقدیم کند ولی باید قبول کرد که برداشت دولت در تقدیم بودجه هزار و چند صد صفحه که در پنج مجلد تنظیم شده این فرصت را بنمایندگان محترم و صاحبان نظر نمیدهد که اقلام خرج و دخل را جزئاً و کلاً مورد بررسی قرار دهند و بجا میبود که لا اقل اعضاء کمیسیون بودجه در تنظیم ارقام جزء با دفتر مرکزی بودجه تماس دائمی میداشتند تا بتوانند بصحت خرج و دخل مملکتی و دلایل تنظیم ارقام بودجه آگاهی بیشتری حاصل کنند، اینجا يك ارقامی میگویند، میگویند برای فلان مورد اینقدر بودجه، فکر میکنند مملکت احتیاج بسد دارد احتیاج بفرهنگ دارد احتیاج به آموزش و تربیت دارد رقم سال گذشته اینقدر بود نتیجه نداد امسال اینقدر گذاشتیم بودجه آموزشی اینقدر بود و این کافی نیست.

صدری کیوان - اینطور نیست ماجزئیات را دقیقاً بررسی کردیم و ساعتی متوالی در کمیسیون با حضور مسئولین بحث و بررسی کردیم.

زهتاب فرد - جزئیاتی که در دفتر بودجه دادند دقیقاً بررسی فرمودید ولی اقلامی که به چه کیفیت آن رقم را تشکیل داده است نه در اختیار شماست و نه در اختیار کمیسیون بودجه این يك پیشنهادی است بررسی بفرمائید برای دوره بعد از نظر حزبی میتوانید مطالعه کنید و این فکر را پخته کنید و دوره آینده اعضاء کمیسیون بودجه را در مسیر بودجه نویسی قرار بدهید این يك مقدار اطمینان خاطر مارا زیادتیر خواهد کرد چون من همین الان که می آمد اوراق مربوط بخودم را از پائین گرفتم دیدم بعضی ها حتی این ۵ مجلد را هم نبرده اند چون مال حزب مردم را فرستاده اند به حزب مردم یعنی بعضی از شمازحم

برداشتنش را هم قبول نکرده اید باور بفرمائید من دروغ حرف نمی زنم از آقای مسؤل خواهش کردم که دو جلد بمن بدهند گفتند بهتر نرفر بیش از يك جلد نمیرسد این ساده است بفرستید تحقیق کنید چون دفاع بعهدہ چند نفر است بررسی هم بعهدہ اعضاء کمیسیون است دیگران هم که به حسن نیت اعضاء کمیسیون اعتقاد دارند لزومی نمی بینند ۱۰ ۱۵ کیلو را حمل کنند چشمه شان را به اعداد ورقم خسته کنند (دکتر المونی - همه برده اند) تا بتوانند به صحت در دخل و خرج مملکت واقف شوند آقا این بودجه است یعنی مسأله حیاتی مملکت است شما از این بودجه بنام يك مدیر روزنامه عرض می کنم برای مدیر روزنامه نمیفرستید شما که هر نشریه ای چاپ می کنید در مقدمه اش يك مقدار تعلق دارد بهر مناسبتی ۲۸ مرداد ۲۱ آذر برای همه میفرستید ولی از بودجه نمیفرستید شاید به اطلاعات و کیهان فرستاده باشند ولی برای هیچ يك از مدیران جراید دیگر فرستاده نشده است بحث داغ روز بحث قابل بررسی مطبوعات باید باشد متأسفانه هیچ يك از مدیران جراید متن مذاکرات مجلس شورای ملی را دریافت می کنند و نه بودجه را این است احترامی که به افکار عامه میگذارید آقا صاحب نظر که فقط همین مابینم که دور هم جمع شده ایم این بودجه را در اختیار مدیران جراید بگذارید این دوره نشد دوره آینده بین مدیران جراید و صاحبان نظر در میان بگذارید آنوقت خواهید دید که چه مقدار هدایت خواهید شد آقا شما حساب مردم را از حساب هیأت حاکمه و از حساب بالائین ها آنهاست که خودشان را کتابخوان میدانند جدا کرده اید و شما خوب غرور خود را میخورید چرا من باید نیایم اینجا از يك موضوعی صحبت کنم و روی موردی انگشت بگذارم که خودم هم از نظر مملکتی شرم می کنم مدیران جراید نمیدانند در متن بودجه شما چه چیزهایی نهفته است بودجه ای که سرنوشت آینده مملکت از لحاظ سیاسی و اجتماعی و اقتصادی در نهاد آن نهفته است این صحیح است؟ (دکتر المونی - در تمام روزنامه ها منتشر شده) اجازه بفرمائید اینها را که من عرض می کنم کجا بگویم که بگوش هیأت حاکمه برسد بگذارید اینجا بگویم اگر مسائل را که يك مقدار درد آور است اینجا بگویم آنوقت مردم

میروند و جاهای دیگر میگویند و جاهای دیگر این ملاحظاتی را عنوان می کنند مردم را در بن بست قرار میدهند آنوقت عوارض برای مملکت و خود و خانواده شان ایجاد می شود که ما هم از آن متأثر می شویم بگذارید مسائل عنوان شود مجلسی است بودجه ای است و اقلیتی است به مطبوعات نفرستادید، ترسیده، نوشته اند مطبوعاتیکه برای يك ریزش برف و باران برای يك مسأله ساده روز دو تا سه تا چهار تا مقاله مینویسند در این ۲۰ روز اخیر به تحقیق باید دسته جمعی همه سرمقالان شان را اختصاص باین موضوع میدادند وقتی که شما اعتباری قائل نمیشوید و حساب مطبوعات را از مجلس جدا می کنیم این منحصر می شود یکی دو روزنامه (دکتر المونی - مطالعه نفرمودید) باید لغت مهمترین و حیاتی ترین مسئله مملکتی که همان خرج و دخل کشور است بقدری بایی اعتنائی از طرف مسئولین مملکتی تلقی میشود که حتی نسخ مجلات آت را در اختیار مدیران جراید، مدیران شرکتهای، مدیران بانکها، دانشگاهها و دیگر مراجع صاحب نظر قرار نمیدهند تا در مسیر بررسی افکار عمومی قرار گیرد و متخصصین در این امر نظرات صائب خود را در تنویر افکار عامه در اختیار همگان قرار گیرد.

فردا این دانشجویان فارغ التحصیل در کلاس سیاست خودتان از این بودجه چه میدانند و شما از این ۵ جلد ها در اختیار دانشکده سیاسی خودتان نگذاشته اید همانها که آینده مملکت و جانشین شما خواهند بود و هم اکنون آنها که خودشان را صاحب نظر میدانند باین مناسبت از هر يك از آقایان کارت و توصیه گرفته اند البته این توصیه ها اثر نداشته ولی توصیه گرفته اند که ثبت نام کنند که زمامداران فردا بشوند شما از این بودجه به تعداد دانشجویان سیاسی داده اید؟ برای دانشگاه ملی چند جلد فرستاده اید؟ در تمام دنیا دانشگاهها در مسائل مختلف بررسی می کنند ولی اینجا بودجه از دید دانشگاهی نامحرم است فقط ماصالح هستیم برای بررسی مسائل؟ **اسعد زرم آرا** - اگر اهل بررسی هستند بیایند بگیرند.

زهتاب فرد - چشمشان کور بشود بیایند ۳-۴ تومان از بودجه ضعیف خودشان بدهند نظریاتشان را

تنظیم کنند و هیچ جاهم چاپ نشود. تقدیم بودجه از طرف دولت بمجلس بیشتر جنبه تشریفاتی بخود گرفته است تا جنبه استصوابی و نکته دیگر آنکه مبادی انشاء قانون یعنی اعلیحضرت همایون شاهنشاه و مجلسین ایران هر سال مبلغی در اختیار قدرت مجریه میگذارند و در مقابل اجرای يك سلسله تعهدات را از قدرت مجریه انتظار دارند دولت که همان قوه مجریه است وقتی که آن مبالغ و اعتبارات را بمصرف میرساند و بار دیگر برای سال دیگر اجازه خرج میخواهد باید گزارش جاهمی همراه با تقدیم بودجه بمبادی انشاء قانون تقدیم کند که آیا در مقابل بمصرف رساندن اعتبارات سال پیش، تعهداتی را که در بودجه بگردن گرفته بود دقیقاً اجرا کرده است یا خیر اگر در موردی تمام یا قسمتی از تعهدات را اجرا نکرده دلیلش چه بوده - یا اگر اعتباری را از ردیفی بردیفی دیگر منتقل کرده است ضرورتش چه بوده، اولویتش چگونه معلوم شده و آیا اعتبارات در محل جدیدش بمصرف رسیده یا نرسیده است.

صدری کیوان - کاش تشریف فرما می شدید در کمیسیون و ملاحظه می فرمودید، مسئولین را میخواستیم اقلام دخل و خرج را جزعاً و کلاً بررسی میکردیم.

زهتاب فرد - در سلامت نفس جنابعالی هیچ شکی نیست آن مقدار که بذهن شما رسیده توضیح خواسته اید و دولت را در فشار قرار داده اید و دولت شما را قانع کرده است ولی اجازه بدهید گفته بشود ممکن است به موارد زیادی توجه نشده باشد چون در آنجا جزئیات این تغییرات و تبدیلات ذکر نشده (صدری کیوان) این کلمه فشار را در بیانات خود اصلاح فرمائید دولت در فشار نبوده فشار افکار عامه فشار قانونی است مجلس حق دارد دولت را در فشار قرار بدهد تا توضیحات مورد نظر خود را بقبولاند (صدری کیوان) این در صورتی است که دولت وظیفه خود را نداند وقتی وظیفه خود را بداند فشار معنی ندارد) باید چنین گزارش عملکرد تقدیم میشد تا معلوم میداشتیم کدام سازمان وظایف خود را سنگ تمام انجام داده و کدام نداده و کدام اصلاح در جهت معکوس عمل کرده است، رسیدگی دقیق باین ملاحظات، یعنی وظیفه اصلی من و شما، شما نمایندگان محترم اکثریت میتوانید

فرمائید که از این بودجه، تمام آن ملاحظات برای شما روشن گردیده است، مدافعین و ناطقین پر شور و متبحر اکثریت بخود اجازه خواهند داد که مدعی شوند تمام اقلام بودجه ۵۰ را با توضیحاتی که داده شد مورد دقت قرار داده اند، اینجاست که مامیوناستیم استحقاق دولت را در اداره مملکت و حفظ حقوق و عوائد ملی تأیید و یا تکذیب کنیم.

از صاحب کار با ذکر جزء جزء محل مصرف، پول خواستن و خرج کردن و نتیجه خرج را بدون توضیح محل مصرف گزارش نکردن و کلیاتی گزارش کردن، باز مبلغی بیشتر طلبیدن، مثل اینست که مباشر عمل خود را مستغنی از این میدانند که صاحبکار را واقف بگریان بکند یا نکند.

والیته اینکار متناسب با زویه دموکراسی نیست، بهمین دلیل شاید از نظر بنده چون راجع بمبالغ و اعتبارات بمصرف رسیده سال پیش و نتایج آن گزارش تفصیلی نرسیده است بحث درباره بودجه میباید موقوف بوصول گزارش تفصیلی عملکرد باشد نه گزارش عملکرد، ولی برای اینکه گفته نشود که اقلیت میخواهد چوب لای چرخ دولت بگذارد بحث خود را شروع میکنم.

این اتفاق نیست که ما همه چیز را درست بپذیریم خوب دولتی است ممکن است در عرض ۷ - ۸ سال يك سال ۳۶۵ روز ممکن است يك وزیر يك مسئول در یکی دو نکته بخصوص اشتباهاتی کرده باشد باید مجلسیان بدانند و بفهمند صحه بگذارند یا رد کنند یا تأیید کنند من نمیدانم تا چه حد اکثریت خودش را باین ملاحظات آشنا نشان داده است.

قبل از آغاز بحث با بیان این نکته را لازم میدانم که لایحه بودجه که ظاهر حاوی اقلام و اعداد میباشد و در واقع لایحه ایست که در نهاد ستونهای درآمد ولی هزینه های آن اساسی ترین سیاستها و اصول و روشهای تنظیم کنندگان و دولت مجری آن بودجه قرار گرفته است و در نتیجه میتوان گفت لایحه بودجه و نظارت آن نشان گویا از سیاست حزب اکثریت و دولت حزبی است و درست همین معنا را جناب آقای نخست وزیر در موقع تقدیم لایحه بودجه در جلسه پنجم بهمن ماه در مجلس بیان نمودند و متذکر شدند که از هفت سال گذشته تا کنون بودجه هایی

که دولت ایشان تقدیم مجلس نموده است يك سلسله هدفهای اجتماعی و اداری را دنبال نموده که بعضی از آن هدفها را بصورت رشد سریع و سالم و مداوم اقتصادی با ثبات نسبی قیمتها - توسعه صادرات و فقط موازنه ارزی - تأمین رفاه اجتماعی - تعمیم اصول دموکراسی بیان داشتند، گذشته از آنچه نخست وزیر حزبی که ضمناً رئیس دفتر سیاسی و رئیس هیئت عالی اجرائی حزب حاکم میباشد بعنوان هدفهای در بودجه های هفت ساله دولت حزبی خود بیان نموده اند که این اظهار میتواند و باید ملاک مطالعه و بررسی قرار گیرد تا به بینیم آیا این هدفها تأمین شده است و اگر بعضی از آنها تأمین گردیده تا چه حد بوده و آیا اقدامات دولت حزبی و دستگاههای اجرائی لا اقل در مواردی دور از این هدفها بوده است یا نه؟

مهمترین ضابطه بررسی این هست که حکومت حزب حاکم پس از پیروزی انقلاب شاه و مردم پایه - گذاری شد در واقع از نظر امکانات و قدرت حاکمه آنچه را سایرین و سربازان واقعی انقلاب که اکنون غالباً در هیچیک از موقعیتهای قدرتهای حاکم نیستند فراموش ساخته بودند مورد استفاده و بهره برداری حزب حاکم قرار گرفته است با همه این امکانات تیمانند و تاریخی چه از نظر مالی وجهه از نظر در اختیار گرفتن اکثریت باتفاق نمایندگان در مجلسین و دیگر از امکانات اداری و اجتماعی آباتوانسته است وظیفه مهمی را که برای اعمال و اجرای اصول انقلاب و پاسداری از انقلاب بعهده داشته است انجام دهد یا نه؟

در اینجا لازم است قبل از آنکه نمایندگان حزب حاکم طوفان اعتراضات خود را بسمت این نماینده اقلیت بفرستند و فوراً مدعیان پاسداران انقلاب زبان به اعتراض بگشایند توضیح دهم که هرگاه رهبری انقلاب، حزب حاکم را بعنوان حزب پاسدار انقلاب خطاب فرموده اند وظیفه مهم و خطیر آنرا که همانا حفاظت و پاسداری از اصول انقلاب و اجرای موازین انقلاب میباشد متذکر شدند و حال با ما مجلسیان است که بررسی کنیم آیا حزب حاکم و دولت حزبی توانسته است طی سالهای متمادی حکومت بلامنازع خود که از فرط توسعه قدرت عملاً بصورت نوعی قوه قاهره و مطلقه برآمده

است برای پاسداری از انقلاب و ایجاد نظام انقلابی و اجرای دقیق و گسترده اصول انقلاب انجام دهد یا نه؟ آقایان نمایندگان انتظار نداشته باشید که من فقط درباره اعداد و دو دوتا چهارتا، بررسی درباره بودجه را دنبال کنم و اصولاً شأن مجلس در این نیست، بررسی ما از این افقی خواهد بود که به بینیم کدامیک از قسمتهای بودجه و در نتیجه کدامیک از قسمتهای بودجه بودجه های هفت سال گذشته با اصول انقلاب دقیقاً تطبیق میکند و یا منطبق نیست و خلاصه آنچه بحث و بررسی من درباره بودجه از دیدگاه انقلاب شاه و مردم است تذکر دیگر من اینست که گمان نکنید باین دلیل که عضو حزب اقلیت هستم و باصلاح روی بودن در اقلیت بعنوان مخالف صحبت میکنم - خدا شاهد است اگر من بودجه را دقیقاً بودجه انقلابی و منطبق با اصول انقلاب میدانستم لا اقل هرگز حاضر نمیشدم بعنوان مخالف ثبت نام کنم و صحبت نمایم، کمالاتی که اگر هم بفرص در صف حزب حاکم نشسته بودم و از من میخواستند که بعنوان موافق با چنین بودجه ای صحبت کنم در آن موقع هم حداقل اقدام من این بود که هرگز بعنوان موافق پشت این تریبون درباره چنین بودجه ای صحبت نکنم انقلابی کسی است که اگر دید کسی از اعضای کابینه که عهده دار پیاده کردن ترانقلاب هستند خدای نکرده لغزشی گناهی کرد متذکر بشود و بدولت بگوید آقا ما شنیدیم در حوزه انتخابیه مادر فلان استان، از طرف مسئولین دولتی چنین خطائی شده چنین غارتی شده بنده که در این ۸ سال ۹ سال هیچ نشنیده ام! انقلابی کسی است که بهدفعهای انقلاب معتقد باشد بهر حال توضیح مختصری میدهم که چرا این اصطلاح را برای دولت حزبی شماییان کردم یعنی قدرت قاهره را، فکر میکنم از نظر حکومت حزبی خودتان نیز مخالف نباشید، جناب نخست وزیر هم مدام هر سال، هر ماه و حتی هر روز بحکومت مداوم خود، و حکومت مستمر خود اشاره میکنند و نوید حکومت سالهای بعد را هم میدهند اما از بابت قدرت قاهره مطلقه، اصولاً وقتی هر دولتی، هر حکومتی عادت کرد حتی در مواردی با زیر پا گذاردن اصول همه چیز را در اختیار خود بگیرد و بهر قیمتی شده است همه ی سازمانهای اداری و اجتماعی را بخود پیوند دهد در غیر اینصورت مانع از رشد آنان گردد

چنین دولتی، خواه ناخواه قدرت قاهره پیدا میکند و چنین برداشتی بحکومت مطلقه میانجامد اینکه حزب حاکم اصرار داشته باشد هر آنکه استاندار است. هر آنکه فرماندار است. هر آنکه بخشدار و دهदार و مدیر عامل شرکت تعاونی است، هر آنکه شهردار و عضو انجمن شهر و غیره و غیره است، هر آنکه اتحادیه صنفی، سندیکا و دیگر سازمانهای اجتماعی است همه و همه در زیر چتر حزب حاکم جمع شوند چنین وضع و سیاستی را در هر اصطلاح و عرف اجتماعی و سیاسی میگویند قدرت قاهره این برای قدرت قاهره بود (یکی از نمایندگان - اینطور نیست) اینطور هست اگر پیاده نمیشود طبعاً نیست اگر ما ۳۷ نفر معتقد بشویم شما معتقد خواهید بود که حکومت وقت حکومت قدرت قاهره مطلقه نیست متأسفانه دولت، حزب حاکم بابر خورداری از امکانات انقلاب چنین قدرت قاهره ای بوجود آورده و از آنجا که من زهتاب فرد سرباز کوچک انقلاب، من زهتاب فرد سرباز ساده و کوچک این وطن، انقلاب را - جز این نشناخته ام که فرمان شاه و خواست ملت قدرتهای قاهره و مطلقه را در هر لباس و صورتی که جلوه کند در هم بکوبد خود بخود نمیتوانم موافق حزب بودجه دولت حزب حاکم باشم که پس از هشت سال بصورت نوین، نوعی قدرت قاهره بوجود آورده است و متأسفانه سرتاسر فصلهای این بودجه بخصوص گزارشهای پیوست آنرا که مطالعه کردم متوجه شدم که خطوط اصلی روشها و سیاستهای کلی بودجه و در نتیجه خطوط اصلی روشها و سیاستهای دستگاه اجرائی و دولت حزبی همچنان معطوف بقوت هر چه بیشتر پایه های این قدرت قاهره است که نمیتواند يك عمل انقلابی و همصدا و همراه انقلاب باشد.

حال به بیان شرح و تفصیل بیشتر درباره قسمتهای مختلفی از بودجه و گزارش پیوست آن و در نتیجه بیان همان موارد مهم، فرمودند: مطالعه کنید داشتیم کتاب میخواندم دوسه عبارتی بچشم من خورد بعضیها هنوز مصرند بعضیها مصالح خودشان را در آن می بینند که هم رنگ جماعت شوند. رفتم شهر کورا دیدم همه کورا من هم شدم کورا این سکوت محض این تبعیت از هیئت

حاکمه این قبول تبعیت از حکومت این برای شما برای فردای شما خانواده های شما نسل شما تاریخ شماریم شما تصور نمیکنم از آن تمام بشود دیدم رفتم شهر کورا دیدم همه کورا منم گشتم کورا. مصلحت منم ایجاب میکرد از این ترتیبت کنم دیدم همه کورا گشتم منم کورا خدا شاهد است که بعضیها نفعشان را سودشان را سود روزمره شان را در این میدانند و این سبب میشود که خیلی از حقایق تلخ حقایقی که باید روزی افشا شود عنوان نمی کنند اما نفع شخصی و روزمره خودشان را می بینند کمتر کسی خودش را بمصالح و مشکلات مملکت و به فردای مملکت به تأمل و امیدارد (دکتر بهزادی - تنها شما انقلابی هستید!) دومی را شناختم چون بهر حال صدای آشنا بود. صدای بهزادی شناخته شده است انتظارم از شما هست که با آن نطق و بیانی که مکرر می شنیدیم و پاسداری انقلاب را بصورت زنده اجرا میکردید بیاید از پشت این تریبون بگویند زهتاب فرد ملاحظاتی را افشا کرد منم ملاحظاتی را بخاطر دارم که فلان وزیر در فلان مورد فلان خطارا کرده و هیئت حاکمه آنرا نادیده گرفته شما آن را اجرا کنید تا من معتقد باشم آقا اجازه بدهید که اصل مطلب را دنبال کنم وقتی شما حاشیه میروید من بی میل نخواهم بود که حاشیه بروم اگر بصلاحتان هست منم حاشیه میروم فرصت زیاد هست منم هنوز تازه نسفم هنوز هم فرزند ستارخان هستم این خود ستائی نبوده من مغامله گر نیستم من دم نیستم که وقتی پیاروی آن بگذارند جیغم در بیاید مطلب من نه بخاطر کسب وجهه ملی است نه بلحاظ دکانداری و نه درج عکس و تفصیلات در روزنامه ها و پخش از تلویزیون، من مطالبی را که در این چند سال گفته ام حتی يك کلمه اش را در روزنامه ام ننوشته ام این مطالب مال اینجا است (یکی از نمایندگان - قابل نبود) قبول دارم حداقل من این انصاف را دارم وقتی بار دوم نوشته ایم را مرور میکنم خودم شرمند میشوم که خیلی از مطالب گفته نشده است من شرم میکنم متوجه هستم هنوز هم شرم حضور در من هست بنابراین من نه بعنوان يك نماینده عضو حزب مردم و حتی نه تنها بعنوان يك نماینده مجلس بلکه بعنوان يك ایرانی و يك انقلابی واقعی

در مخالفت با این بودجه صحبت میکنم و باید دید در نهاد این بودجه مصالح و برداشت انقلابی در مسیر خودش جریان دارد یا نه از دیدگاه انقلاب شاه و مردم منطبق هست یا نه.

عرض کردم و همانطوریکه آقایان اعداد را بدقت قرار بر این بوده است حکومت حزبی شما و دولت حزبی شما يك دولت انقلابی باشد، البته میدانید انقلابی بودن بشعار و حرف و ادعا نیست. انقلابی کسی است که با اصول و هدفهای انقلاب معتقد باشد و مخصوصاً این اعتقاد وقتی مشخص میشود که محک تجربه به میان آید و چه محکی و آزمایشی مهمتر از حکومت آنهاست مستمر و چندین ساله آنهاست با چنان قدرت قاهره و مطلقه میدانم این سخن یعنی بیان این حقیقت که شما که هرگز در زمان انقلاب حزب و گروه و حتی گروه مترقی شما در آن وقت وجود خارجی نداشت و بعد بنا گهان وارث انقلاب شدید از این اصطلاح حکومت مستمر با قدرت قاهره خوشتان نیاید، خوب چه باید کرد، صدها سالست گفته اند حرف حق تلخ است که ناهماهنگ با انقلاب است و در نتیجه دلایل مخالفت من با بودجه و سیاستها و روشهای بودجه میناشد اینکه گفتیم چه بودجه کنونی که دولت حزب حاکم تقدیم داشته یعنی بودجه سال ۱۳۵۱ و چه بودجه های هشت سال گذشته که آقای هویدا تقدیم مجلس کرده است و چه بودجه پیش از آن و بهر حال هم من بودجه هایی که دولتهای حزب حاکم تقدیم داشته اند حاوی روشها و سیاستهایی است که من حیث المجموع و بطور کلی موافق با مهمترین هدفهای انقلاب نیست اینست که عملاً در نهاد این بودجه و بودجه های قبلی نوعی سیاست ایجاد و حمایت از طبقه جدید نهفته است در حمایت حزب اکثریت نهفته است ما اعتقاد داریم و روی ملاحظاتی که عرضتان خواهم رساند به این نتیجه رسیدیم که این بودجه بانهاد انقلاب ایران تطبیق نمیکند (نمایندگان - اینطور نیست) عرض کنم که چند روز پیش یکی از منسوبین آمد پیش من و میخواست انگلیسی بخواند میدانستم دوست و خرده ای تومان پول باید بدهد که انگلیسی بخواند دیدم سیصد و خرده ای خواست گفتم برای چه گفت برای اینکه کلاس لابراتوار بروم حالا عزیز من، من علمی و فنی را نمیدانم چیست من از دیدگاه مردم کوچ و بازار

موضوع را بررسی میکنم (دکتر غلامرضا عدل - دلیل چیست؟) جناب غلامرضا خان عدل شما برای طبقه خودتان منطق دارید ما برای خودمان اینکه شما میگویند بودجه سرانه ما رسیده است به چهار صد دلار یعنی رئیس من بعنوان مثل ۵۸۰۰ تومان میگیرم من تلفن چی ۴۰۰ تومان مجموع میگیریم ۸۰۰ تومان آن يك طبقه است ما يك طبقه حالا دلتان میخواهد از این مطلب بگذرد من عرضی ندارم اما مسئله این است که اگر ما بخواهیم حرف بزنیم و در برابر هر حرفمان شما بگویند دلیل چیست نمیشود حالا شما دلتان خوش است من را در رده بقیه بگذارید و اگر شما هر حرفی ما بزنیم بگویند دلیل چیست تا عملاً برای شما ثابت کنم که مثل آن لابراتوار در زبان انگلیسی است که اتفاقاً بدم نیاید از این بعد در بودجه يك تخته سیاه بگذاریم که ما هم توضیح بدهیم اگر نیازی هم هست بلا براتوار مراجعه کنیم بحث علمی کنیم من حاضرم عرض کردم خیلی هم دور از منطق يك اکثریتی خارج از ایران نویی نیست آقا حزب مردم حزب ارتجاعی است دیدش علمی نیست این چنین دید دارد این خیلی ساده است بنظر من حل شده هر کس که اقل ۵ لیسانس دارد يك نفر که شش ابتدائی دارد بگوید آن طرف تر بنشین مثل اینکه گفته اند در انقلاب ایران این حرفها حل شده من هم در سطح پیش با افتاده و با منطق ضعیف میخواهم صحبت کنم اجازه صحبت بدهید خیلی ساده است اما این منطق ضعیف در خارج از چهار دیواری نفوذ دارد من هم از شما هستم نه از نظر طبقه از نظر اینکه برخوردارم در طبقه شما و میخواهم عرض کنم که این منطق ضعیف در خارج پیش يك عده نفوذ دارد راهی پیدا کنید که از مغز آنها در بیاورید حالا راجع به آموزش و پرورش می رسم شاید ما را راهنمایی کنید که از این سطح دید يك مقدار خارج شویم بعد از قطع ما همگی باین موضوع ایمان و اعتقاد داریم که انقلاب شاه و مردم قبل از هر چیز باین خاطر بوجود آمد که باختلافات بزرگ طبقاتی پایان دهد و در واقع انقلاب سفید محکوم کننده این اصل استثماری بود که گروهی معدود بیش از آنچه استحقاق دارند از نتیجه کار و کوشش اکثریت مردم و ثروت های

ملی بهره گیری کنند و چون نماینده چنین سیاست کهنه در آن شرایط فتودالیزم ارضی بود وعده معدود بنام مالکان بزرگ ، مالکان عمده دسترنج اکثریت قریب باتفاق مردم میهن ما را بتاراج میردند اولین و مهمترین هدف انقلاب شاه و مردم از پای در آوردن سیستم مالکیت بزرگ و رژیم ارباب ورعیتی بود بهر حال این فرصتی است که حداقل من فکر می کردم که این مقداری که این جا صحبت کردم چون فرصتی است معلوماً را بالا ببرم من فکر می کردم علمی که میگویند این متدهائی است و ما بازم یادآوری می کنیم همانطور که کراراً رهبر انقلاب یعنی شاهنشاه بزرگ درسرخان خود فرموده اند فلسفه اصلی انقلاب این بوده و هست که از ایجاد هرگونه سیستم طبقاتی ممانعت نشود .

حالا من از شما جناب جوانشیر دلسوخته و درد آشنا سؤال می کنم آیا منظور انقلاب این بود که فتودال های ارضی از بین بروند و بجای آنها فتودال های جدید اداری و طبقه نوینی که همه زندگی و هستی مردم را ملك طلق خود بدانند بنشینند ؟

آقایان بیخود اظهار ناراحتی نکنید اینکه از آقای جوانشیر دلسوخته و درد آشنا سخن گفتم برای این است که من برای اثبات این اظهارات منطقی خود ایشان در موقعیکه لایحه مربوط بدیون حاجی ربابه مطرح بود استفاده کنیم و قسمتی از نطق ایشان را که نماینده همین اکثریت هستند برای شما میخوانم :

حالا ببینیم این بودجه يك طبقه جدیدی را حمایت میکند یا نه آبا مالکین را که برداشتم طبقه جدیدی را حمایت می کنیم و این تذکر ملوکانه ملحوظ هست ببینیم با این بودجه يك طبقه جدید را حمایت می کنیم یا نه حالا ببینیم این مالکیت را که برداشتم با اصطلاح یکی از همشهریهای ما که گفت خانه بیابان را تبدیل به خیابان کردیم حالا من از شما آقای جوانشیر دلسوخته (مهندس صائبی - دلشاد) تشخیص دلشادی یادلسوختگی از مطالب ایشان هویدا بود که در جلسه گذشته ایشان مطالبی با آن شور بیان کردند گاهی انسان آقای مهندس صائبی عزیز حالتی دارد که گریه نمی گذارد خنده کند و خنده نمی گذارد گریه کند امثال جوانشیرها درحالی که

به آینده روشن خوشبین هستند از آشفتنگی هائی که در گوشه و کنار به چشمشان میخورد دلسوخته هستند آقای جوانشیر دلسوخته و درد آشنا ...

جوانشیر - جناب زهتاب فرد اجازه بفرمائید اگر من پشت تریبون آدمم عقاید خودم را نسبت به جریانات مملکت بیان کنم از اینکه نسبت به من اظهار محبت فرمودید - متشکرم تمام وطن پرستان این مملکت نسبت به ترقیات این مملکت شور و شوق دارند که منم از صاحبان شور و شوق هستم .

زهتاب فرد - این توضیحی را که دادند معلوم شد مثل اینکه قبل از اینکه مطالب را عرض کنم ایشان آماده داشتند چون بنده همین مطلب را عرض کردم و از اینکه احتمالاً حاجی ربابه و ماجرائی امثال آن بیادشان بیاید متأثرند بعلاوه بنده از زبان ایشان سخنی نگفتم گاهی در نوشتن و گفتن يك سیمائی ، اسمی مخاطب قرار می گیرد خدای نکرده نخواستم شیطنت کنم این حرفها نبود .

آقای جوانشیر وقتی درباره گروهی از این بنای طبقه جدید که حزب حاکم در پناه قدرت قاهره هشت ساله خود بوجود آورده است و وزارت بهداری حزب حاکم سیاست خود را فقط و فقط ایجاد و دفاع از این گروه قرار داده یعنی بیمارستان های خصوصی و گروههای ایجاد کننده بیمارستانهای خصوصی صحبت میکنند برای نمایندگان چنین توضیح میدهد .

من آن روزی که جناب جوانشیر عزیز صحبت میکردند یادم رفته بود که عضو حزب مردم هستم شروع کردم با اصطلاح شما جناب میرزائی عزیز به شمار دادن و احسن گفتن چون عضو حزب مردم هستم گفتم نکنند بی گذار به آب زده باشم چون شما از اکثریت هستید ولی دیدم که در انقلاب اکثریت و اقلیت نداریم در کلیات مسئله حزب ایران نوین و مردم نباید مطرح شود حرفی است که از طرف اکثریت عنوان شد حرف پخته سنجیده و جامع .

ایمان زهرانی - پس شما خودتان تأیید میفرمائید که مسئله يك حزبی وجود ندارد .

زهتاب فرد - برداشتن يك حزبی می انجامد خدای من شاهد است این وجود وجود مغتنم است برای

پارلمان صاحب نظر است برای پارلمان صنفتان باید افتخار کند که چنین فردی و چنین شخصیتی دارد به بیند با چه تیزی بی و با چه پختگی و با چه تیزهوشی مسائل مملکت را بازگو می کند من هنوز از اکثریت حرف میزنم از زبان اکثریت حرف میزنم برای تغییر ذوق و حال هم شده يك احسن بگویند چون از اکثریت حرف میزنم آخر دیگر صف نندید حرف جوانشیر خودتان است ایدئولوژی خودتان است صاحب نظر خودتان است آنجا که حرف از خودتان است من انتظار دارم که احسن بگویند من هم از احسن خوشم می آید من نیاز دارم منم غرور دارم از احسن و تعریف خوشم می آید برای خیلی ها خوش آیند است ما هم بشوینم ببینیم چه مزه ای دارد که آیا در برداشت بقیه مطالب منحرف می کند یا نمی کند (دکتر ناوی - برای اینکه دلتان خوش باشد - احسن) همین احسنها و همین دلخوشیها بعضی وقتها برای مملکت گران تمام می شود شما با سوادید ، کتاب خوانید ، بروید مولوی را بخوانید فرعون هم مثل من و تو يك شخص ممولی بود هر که آمد تحسینش کرد تا بجائی رسید که بیچاره باورش شد و خیلی از بیچاره ها هستند که باورش میشود (احسن) می بینم این عبارت عبارت ادبی عبارت تکان دهنده عبارت دردناکی است میخواستم حاشیه بروم دیدم انصاف نیست بگذارید جمله شما را تکمیل کنم .

«من هنوز روح حاجی ربابه را در بیمارستان های گران تهران می بینم ، حاجی ربابه مرد ولی انقلاب ایرانست که باید با روح حاجی ربابه مبارزه کند ، اگر روح حاج ربابه ها در بیمارستانها ظاهر می شود بگوید و اگر در دستگاه اداری تجلی میکند بگوید . اگر در سازمانهای تولیدی و صنعتی بچشم میخورد بگوید در بانکهای اعتبار دهنده جلوه گرمیشود بگوید ...»

تمام این جملات انصاف است این را می گویند انصاف من گاهی بی جهت با بجهت ذکری از اسم مقدس الهی می کنم تمام مطالب من فشرده اش در همین چند جمله است اگر هر جا روح حاجی ربابه ها جلوه می کند بیاید ای معتقدین انقلاب و کسلی که از راه انقلاب اینجا راه پیدا کرده اید بیاید بگویند اغماض نکنید (رشیدی - شعر می گویند) نزدیک میشوم به دید هیأت حاکمه آنها

شعر می گویند ما هم شعر میگوئیم بیمارستانهای گران برای من درد آفرید و برای شما ذوق آفرید شخصی يك هفته پیش آمد نزد من و يك دختر خانمی همراهش بود که در حدود دوازده سیزده سال داشت و يك گوشت اضافی کنار دماغش بود پدر فقیری داشت و نمیدانم من را از کجا شناخته بود که بمن مراجعه کرده بود و من وقتی وضع دختر را دیدم نفهمیدم چگونه عکس العمل نشان بدهم و دیدم آنچه آن موقع موجودی در جیب داشتم کافی نیست که باو کمکی بکنم گفت من رفته ام به بیمارستان و یادداشتی در جیب داشت و نشانم داد دیدم نوشته در تاریخ ۵۰/۱۱/۳ مراجعه کنید گفتم خوب میخواستی مراجعه کنی اگر تو را نه پذیرفتند آنوقت بمن مراجعه میکردی میدانید چه گفت ؟ گفت این پنجمین بار است که من به تهران آمده ام و هر بار برای دو ماه بعد چنین یادداشتی بمن داده اند که دو ماه بعد مراجعه کن حالا به بیند من شعر میگویم یا درد میگویم دیدم من که شخصیت علمی نیستم و جزو هیئت حاکمه هم نیستم که کاغذی برای او بنویسم آدمم از آقای دکتر مرشد کاغذی گرفتم برای اخوی ایشان که بآن دکترت که مریض را نخواهانده بود توصیه کنند مریض را بخواباند ولی برده بود و گفته بودند دو ماه بعد مراجعه کن ناچار متوسل شدم به آقای دکتر صالحی بلبه توجه کنید این راجع به بیمارستانهای گران است و راجع به بیمارانی است که عقده های آنها برای مملکت گران تمام میشود خلاصه مراجعه کردیم به آقای دکتر شکرانی و یادداشتی گرفتیم برای بیمارستان فیروز آبادی که آنهم نشد آن شخص که بمن مراجعه کرده بود دید منم از آن کسانی هستم که فقط میتوانم اشک بریزم و از دست بنده کاری ساخته نیست گفت خرجی من دیگر تمام شده و به ده میروم و رفت ولی چیزهایی در سینه من ماند و در سینه او ماند و هم در سینه کسانی خواهد ماند که دو سال است میشوند که دختری از قصبه شان پنج بار روانه تهران شده ولی دست از پا دراز تر برگشته است من میدانم حالت و سیمای آن دختری را که مأیوس شد و برگشت و اگر بجای شمل بودم بجای آنکه وارد معولات بشوم و اگر استعداد شما را داشتم شعر می گفتم که شاید در دل سنگ شما اکثریت اثری

بکند من ناطق حرفه‌ای نیستم ولی بدرد آشنا هستم و انقلاب بخاطر جبران و تأمین و جواب ده این عقده‌هاست و ما باید عقده‌ها را به مسیر صحیح بکشیم .

دکتر ناوی - ولی انقلاب برای ترمیم زیبایی و جراحی پلاستیک نیست (خننده نمایندگان).

زهتاب فرد - از این اصطلاح علمی برای خندانان استفاده کردید من یک ربع صحبت کردم تأثیری در شما ندیدم ولی شما دو کلمه حرف زدید همه خندیدند من این حرفها را اگر اینجا بزنم کجا بزنم من اینها را اینجا عنوان خواهم کرد بگذارید من بازنده باشم و شما برنده من نماینده صنف خودم هستم همان صنفی که شاهنشاه فرمودند هر موقع مملکت ما با مخاطره‌ای مواجه شد کسانی برپا هستند که ما نه سیمایشان را می‌شناسیم و نه در هیئت حاکمه هستند و نه اسمشان را میدانیم اینها ممکن نیست مگر اینکه انقلاب در آن سطح پیاده شود و این بیمارستانهای لوکس و گران جواب ده بهداشت عمومی و درمان عمومی نیست و من در این باره صحبت‌ها دارم و حرفها دارم و اینها حرفهای مردم است که چرا بودجه مملکت را برای تأسیس بیمارستانها به هم مسلکانی که در صف شما بر خورده‌اند می‌دهید و اگر در صف ما هستند نشان بدهید

(همه نمایندگان) کاری نکنید که من از رعایت شئون پارلمان خارج بشوم .

یکنفر از نمایندگان - خازج شدید .

زهتاب فرد - ولی بصلاح مردم خارج شدم و این اولین حرف من نیست ، بگذارید آقای دکتر ناوی این حرفها گفته شود نگفتن این حرفها خطرناک است ، بگذارید انقلاب ایران برنده باشد من نفهمیده حرف نمی‌زنم نسنجیده حرف نمی‌زنم .

رئیس - آقای زهتاب فرد از بیانات شما خیلی باقیمانده است ؟

زهتاب فرد - چندین ساعت دیگر وقت میخواهم .

تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - خواهشمندم بقیه بیانات خودتان را در جلسه بعد بفرمائید ، با اجازه خانمها و آقایان جلسه را ختم میکنیم جلسه آینده ساعت چهار بعد از ظهر امروز خواهد بود ، دستور جلسه ادامه بحث در کلیات گزارش يك شوری لایحه بودجه سال ۱۳۵۱ کل کشور میباشد .

(یکساعت بعد از ظهر جلسه ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - **عبدالله ریاضی**